

ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน : การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ

โดย

Mr.Jiangxing ZHUANG

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข

ภาควิชาภาษาไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน : การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข

ภาควิชาภาษาไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THAI GESTURES AND CHINESE GESTURES : A CONTRASTIVE STUDY

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Arts THAI FOR CAREER DEVELOPMENT

Department of THAI

Academic Year 2025

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน : การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ
โดย Mr.Jiangxing ZHUANG
สาขาวิชา ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. วิณา วุฒิจันทร์

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ตั้ววิชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(อาจารย์ ดร. วิณา วุฒิจันทร์)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรี โชติติลล)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์)

640520017 : ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข

คำสำคัญ : ภาษาท่าทาง, วัฒนธรรมไทย, วัฒนธรรมจีน, การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ

Mr. Jiangxing ZHUANG: ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน : การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. วิณา วุฒิจำนงค์

ภาษาท่าทางมีบทบาทสำคัญในการสื่อสาร อีกทั้งยังมีประเภทและความหมายที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามแต่ละสังคมวัฒนธรรม งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน และเพื่อเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยมาจากการตอบแบบสอบถามของชาวไทยจำนวน 50 คน และชาวจีนจำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า ภาษาท่าทางของชาวไทยมีจำนวน 12 ประเภท ที่พบมากที่สุดได้แก่ ท่าทางที่ใช้แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ส่วนภาษาท่าทางของชาวจีนมีจำนวน 11 ประเภท ที่พบมากที่สุดได้แก่ ท่าทางที่ใช้แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน ภาษาท่าทางส่วนใหญ่ปรากฏใช้ในทั้ง 2 วัฒนธรรม ยกเว้นท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย ซึ่งปรากฏเฉพาะในวัฒนธรรมไทยเท่านั้น ไม่ปรากฏในวัฒนธรรมจีน ในด้านความหมายพบว่า ภาษาท่าทางบางท่าทางมีความหมายเหมือนกันทั้งในสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีน ในขณะที่บางความหมายปรากฏใช้เฉพาะในสังคมวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งเท่านั้น ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการจัดลำดับความสำคัญและความถี่ในการปรากฏของภาษาท่าทางนั้นอาจแสดงถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างสังคมไทยและสังคมจีนได้ และการตีความภาษาท่าทางนั้นมิได้เป็นเรื่องสากล การทำความเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมและค่านิยมพื้นฐานของผู้รับสารจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการใช้ภาษาท่าทาง อันจะช่วยให้การสื่อสารดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

640520017 : Major THAI FOR CAREER DEVELOPMENT

Keyword : Gestures, Thai Culture, Chinese Culture, Contrastive Study

Mr. Jiangxing ZHUANG : Thai Gestures and Chinese Gestures : A Contrastive Study Thesis advisor : Weena Wutthichamnong, Ph.D.

Gestures play a significant role in communication, with their types and meanings varying across sociocultural contexts. This study aims to compare the types and meanings of gestures used by Thai and Chinese informants. The data were collected through questionnaires completed by 50 Thai and 50 Chinese participants. The results reveal that Thai gestures were categorized into 12 types, with the most common types being gestures related to mental activities and judgments, actions, and people and objects. Chinese gestures were classified into 11 types, with the most frequently used involving gestures related to mental activities and judgements, people and objects, actions, and money-related concepts. Most gesture types appeared in both cultures, except for those expressing physical conditions, which were found only in Thai culture. In terms of meaning, certain gestures shared the same interpretations in both Thai and Chinese sociocultural contexts, while others were unique to each culture. The findings suggest that the prioritization and frequency of gesture use may reflect distinctive cultural identities in Thai and Chinese societies. Furthermore, the interpretation of gestures is not universal. Understanding cultural context and the fundamental values of the message recipient is therefore essential for the effective use of gestures, helping facilitate smooth and efficient communication.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาและความเมตตาจากอาจารย์ ดร.วิณา วุฒิจำนงค์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่สละเวลาให้คำปรึกษา ให้ความรู้ให้โอกาส ให้กำลังใจ และให้อภัยแก่ผู้วิจัยเสมอ อีกทั้งอาจารย์ยังช่วยตรวจแก้การค้นคว้าอิสระด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ต๊ะวิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัดน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรี โชติติลก ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการปรับแก้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้ความเมตตา ให้คำชี้แนะ อบรมสั่งสอน และถ่ายทอดความรู้อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณหน่วยงานต่าง ๆ ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำเรื่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยเข้ามาศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ ในภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทุกคนที่คอยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้คำแนะนำในด้านภาษากับวัฒนธรรมไทย และให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณเอกชัย แสงโสภา คุณ Ying CHENG (โม่จิ) และคุณกนกวรรณ อางอ่อนศรี

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะคุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนในทุกสิ่งทุกอย่าง และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

Jiangxing ZHUANG

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
1.7 นิยามศัพท์.....	9
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	10
2.1 แนวคิดเรื่องภาษาท่าทาง.....	10
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาท่าทาง.....	14
บทที่ 3 การเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน.....	19
3.1 ภาษาท่าทางที่ชาวไทยและชาวจีนใช้.....	24
3.2 ภาษาท่าทางที่ใช้เฉพาะชาวไทย.....	60
3.3 การเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับจีน.....	61

3.4	สรุปภาพรวมการเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน.....	63
บทที่ 4	การเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน.....	64
4.1	ความหมายของภาษาท่าทางของชาวไทย.....	64
4.2	ความหมายของภาษาท่าทางของชาวจีน.....	78
4.3	การเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยและชาวจีน.....	91
4.4	สรุปภาพรวมการเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน.....	121
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	122
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	122
5.2	อภิปรายผลการวิจัย.....	123
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	128
	รายการอ้างอิง.....	130
	ประวัติผู้เขียน.....	134
	ภาคผนวก.....	135
	ภาคผนวก ก.....	136
	ภาคผนวก ข.....	148
	รายการอ้างอิง.....	159
	ประวัติผู้เขียน.....	161

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลภาษาท่าทางที่ใช้ในงานวิจัยนี้.....	19
ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน.....	61

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กำมือแล้วชูนิ้วชี้และนิ้วกลางขึ้น.....	1
ภาพที่ 2 นิ้วชี้ขึ้น 1 นิ้ว แล้วงอนิ้วชี้เข้าหานิ้วที่เหลือ.....	1
ภาพที่ 3 ชูนิ้วก้อย.....	2
ภาพที่ 4 ชูนิ้วโป้งกับนิ้วก้อย.....	2
ภาพที่ 5 ทำทางภาษามือในเว็บไซต์ www.rabbitcare.com	5
ภาพที่ 6 ทำทางภาษามือในเว็บไซต์ www.blockdit.com	5
ภาพที่ 7 ทำทางภาษามือในเว็บไซต์ www.mangozero.com	6
ภาพที่ 8 ทำทางภาษามือในเฟซบุ๊ก เรียนนาฏศิลป์ง่ายๆ by Kru.Mind.....	6
ภาพที่ 9 ทำทางภาษามือในเว็บไซต์ www.zhidao.baidu.com	6
ภาพที่ 10 ทำทางภาษามือในเว็บไซต์ www.mp.weixin.qq.com	7
ภาพที่ 11 ทำทางภาษามือในเว็บไซต์ www.sohu.com	7

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาท่าทางปรากฏใช้ในการปฏิสัมพันธ์ในทุกสังคมวัฒนธรรมและมีบทบาทสำคัญในการสื่อสาร ภาษาท่าทางเป็นระบบภาษาที่ใช้สัญลักษณ์ท่าทาง ท่าทางของมือ และตำแหน่งของลำตัวเป็นสื่อในการสื่อสาร ภาษาท่าทางมีลักษณะเป็นการเคลื่อนไหว การแสดงท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า การสบตา ปฏิกริยาอัตโนมัติ พฤติกรรมเชิงพื้นที่ และการสัมผัส และมีความหมายในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน (Korte, 1997 : 3-4) นอกจากนี้ ภาษาท่าทางยังแสดงให้เห็นภาวะอารมณ์ความรู้สึกของผู้แสดงท่าทางได้อีกด้วย

ภาษาท่าทางบางท่าทางมีความหมายมากกว่า 1 ความหมาย เช่น

ภาพที่ 1 กำมือแล้วชูนิ้วชี้และนิ้วกลางขึ้น

ในสังคมไทย การกำมือแล้วชูนิ้วชี้และนิ้วกลางขึ้น แล้วกางนิ้วทั้ง 2 ออกเป็นรูปตัว V อาจมีความหมายว่าหมายเลข 2 ชัยชนะ หรือสู้ ๆ ก็ได้ หรือในสังคมจีน การกำมือข้างหนึ่งและเหยียดมืออีกข้างหนึ่งออก จากนั้นนำมือข้างที่เหยียดออกมาวางไว้บนหลังโคนนิ้วของมือข้างที่กำอยู่ และยกไว้ด้านหน้าลำตัว บริเวณหน้าอกนั้นอาจหมายถึงการระงับก็ได้ หรืออาจหมายถึงลาออกก็ได้

ภาษาท่าทางบางท่าทางปรากฏใช้ในสังคมหนึ่ง แต่ไม่ปรากฏใช้ในอีกสังคมหนึ่ง เช่น

ภาพที่ 2 นิ้วชี้ขึ้น 1 นิ้ว แล้วงอนิ้วชี้เข้าหานิ้วที่เหลือ

เมื่อคนไทยต้องการเรียกให้พนักงานในร้านอาหารคิดเงินค่าอาหาร คนไทยมักจะยกมือขึ้น หักข้อมือลง แล้วใช้นิ้วชี้ห่มุนเป็นวงกลมเหนือโต๊ะอาหาร เพื่อส่งสารให้พนักงานในร้านอาหารทราบว่า ลูกค้าต้องการให้คิดเงิน แต่ท่าทางดังกล่าวนี้ไม่ปรากฏใช้ในสังคมจีน หรือในสังคมจีน ท่าทางการชู นิ้วชี้ขึ้น 1 นิ้ว แล้วงอนิ้วชี้เข้าหานิ้วที่เหลือนั้นหมายถึงหมายเลข 9 แต่ท่าทางดังกล่าวนี้ไม่มีใช้ในสังคมไทย

นอกจากนี้ ภาษาท่าทางบางท่าทางยังอาจปรากฏใช้ในหลายสังคม แต่มีความหมายแตกต่างกัน เช่น การชูนิ้วก้อยขึ้น 1 นิ้วเป็นภาษาท่าทางที่ปรากฏใช้ทั้งในสังคมไทยและสังคมจีน แต่สื่อความหมายไม่เหมือนกัน เช่น

ภาพที่ 3 ชูนิ้วก้อย

การชูนิ้วก้อยของคนไทยจะมีความหมายว่าสัญญา หรือใช้ในการขอคืนดี แต่ท่าทางดังกล่าวนี้ คนจีนจะหมายถึงการดูถูก

ความแตกต่างที่กล่าวถึงข้างต้นนี้อาจทำให้คนที่มาจากคนละสังคมวัฒนธรรมตีความความหมายของภาษาท่าทางนั้นแตกต่างกัน และอาจทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารได้ เช่น

ภาพที่ 4 ชูนิ้วโป้งกับนิ้วก้อย

ในสถานการณ์ที่นักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาเที่ยวที่ประเทศไทยและต้องการซื้อผลไม้จำนวน 6 แก้ว แต่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ จึงเข้าไปที่ขบวนผลไม้เพื่อให้คนขายผลไม้เข้าใจว่าตนต้องการจะซื้อผลไม้ จากนั้นนักท่องเที่ยวชาวจีนก็กำมือแล้วชูนิ้วโป้งและนิ้วก้อยขึ้น ให้นิ้วที่เลื่องขอหาฝ่ามือ เนื่องจากในสังคมจีน ท่าทางดังกล่าวนี้หมายถึงหมายเลข 6 เมื่อคนขายผลไม้เห็นภาษาท่าทางดังกล่าวก็เกิดความไม่พอใจ เนื่องจากเข้าใจว่า นักท่องเที่ยว

ชาวจีนแสดงท่าทางที่หมายถึงควาย ซึ่งในสังคมไทย คำว่า “ควาย” มีความหมายแฝงว่าหมายถึง โง่เขลา ไม่ฉลาด และตีความไปว่านักท่องเที่ยวชาวจีนนั้นกำลังดูถูกตน อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาในการสื่อสารดังกล่าวนี้เกิดขึ้นจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่ทำให้คนที่มาจากต่างวัฒนธรรมกันตีความความหมายของภาษาท่าทางแตกต่างกัน

ที่ผ่านมา มีนักวิชาการสนใจศึกษาเรื่องภาษาท่าทางในสังคมวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั้งการศึกษาภาษาท่าทางในสังคมใดสังคมหนึ่ง เช่น ภาษาท่าทางในสังคมไทย (จิรภา นิวัตพันธุ์, 2552; อนินทิกา ขจรชีพ, 2550) (อภิสิทธิ์ ธรรมทวีธิกุล และ จิรภา นิวัตพันธุ์, 2551) ภาษาท่าทางในสังคมจีน (Canhui, 2009) และการศึกษาภาษาท่าทางในการสื่อสารของคนทีมาจากต่างสังคมวัฒนธรรมกัน เช่น ชาวจีนอเมริกันและชาวยุโรปตะวันตก (Kirch, 1979) ชาวอเมริกันและชาวอิรัก (Al-Bayati, 2009) ชาวอินโดนีเซีย ชาวญี่ปุ่น และชาวอเมริกัน (Hidayatullah, 2014) ชาวฝรั่งเศส ชาวอิตาลี ชาวญี่ปุ่น ชาวเนเธอร์แลนด์ และชาวอเมริกัน (Sekine et al., 2015) ชาวจีนและชาวฝรั่งเศส (Wen-hui & Xiu-ying, 2016) ชาวญี่ปุ่นและชาวเกาหลี (Shin & Hashimoto, 2017) ชาวอาหรับจอร์แดนและชาวเกาหลี (Ae, 2020) และชาวจีนและชาวอิตาลี (Yuanxue, 2022)

อย่างไรก็ตาม แม้ที่ผ่านมาจะมีนักวิชาการสนใจศึกษาเรื่องภาษาท่าทางในภาษาต่าง ๆ อยู่บ้าง แต่เท่าที่ผู้วิจัยสำรวจพบก็ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประเด็นดังกล่าว เพื่อตอบคำถามวิจัยว่า ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีนมีที่ประเภท อะไรบ้าง และภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีนนั้นมีความหมายเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร งานวิจัยนี้จะถือเป็นงานวิชาการชิ้นบุกเบิกที่มุ่งศึกษาภาษาท่าทางไทยอย่างเป็นระบบและเจาะลึก และเป็นงานชิ้นแรก ๆ ที่มุ่งศึกษาเปรียบเทียบระบบภาษาท่าทางของชาวไทยกับชาวจีนอย่างเป็นองค์รวม โดยวิเคราะห์ทั้งประเภทและความหมาย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน
- 1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีนแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือภาษาท่าทางที่มีทั้งในวัฒนธรรมไทยและในวัฒนธรรมจีน และภาษาท่าทางที่มีเฉพาะในวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง ทั้งนี้ภาษาท่าทางที่พบมากคือท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ

1.3.2 ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีนมีทั้งที่มีความหมายเหมือนกันและมีความหมายแตกต่างกัน โดยภาษาท่าทางที่มีความหมายแตกต่างกันส่วนใหญ่เป็นท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างประเภทของภาษาท่าทางของชาวไทยกับชาวจีน

1.4.2 ทำให้ทราบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างความหมายของภาษาท่าทางของชาวไทยกับชาวจีน

1.4.3 เป็นแนวทางในการศึกษาภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

1.4.4 ผลการศึกษาจะนำไปสู่แนวทางการทำความเข้าใจภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีนอย่างลึกซึ้ง อันจะช่วยลดความเข้าใจผิดและป้องกันความขัดแย้งในการสื่อสารระหว่างชาวไทยกับชาวจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ศึกษาเฉพาะภาษาท่าทางที่ใช้วัยาะส่วนนิ้วมือ มือ ข้อศอก และแขนเท่านั้น

1.5.2 ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มที่ 1 คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิชาวไทยจำนวน 3 คน โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1.1) เป็นผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่
- 1.2) ไม่มีความรู้และทักษะด้านภาษาจีน
- 1.3) ไม่เคยไปอยู่ต่างประเทศเป็นเวลานานกว่า 1 ปี

2) กลุ่มที่ 2 คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิชาวจีนจำนวน 3 คน โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 2.1) เป็นผู้พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่
- 2.2) ไม่มีความรู้และทักษะด้านภาษาไทย
- 2.3) ไม่เคยไปอยู่ต่างประเทศเป็นเวลานานกว่า 1 ปี

3) กลุ่มที่ 3 คัดเลือกผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยจำนวน 50 คน โดยผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่

4) กลุ่มที่ 4 คัดเลือกผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนจำนวน 50 คน โดยผู้พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่

1.5.3 ไม่พิจารณาปัจจัยเพศ วัย ถิ่นที่อยู่ การศึกษา และอาชีพของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

1.5.4 รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาท่าทางที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งของชาวไทยและชาวจีนเฉพาะจากประสบการณ์ตรงของผู้วิจัย การสังเกตการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเว็บไซต์ไทยและเว็บไซต์จีนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาท่าทาง เท่านั้น

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1.6.1 การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทบทวนแนวคิดเรื่องภาษาท่าทาง รวม 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ แนวคิดเรื่องความหมายของภาษาท่าทาง และแนวคิดเรื่องประเภทของภาษาท่าทาง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาท่าทาง งานวิจัยดังกล่าวนี้สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 2 กลุ่มตามมุมมองของการศึกษา ได้แก่

งานวิจัยที่ศึกษาภาษาท่าทางจากมุมมองของเจ้าของภาษา กับงานวิจัยที่ศึกษาภาษาท่าทางจาก มุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

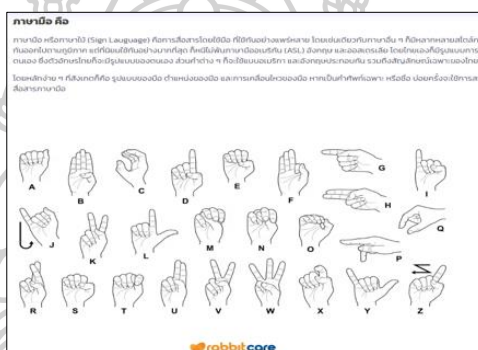
1.6.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเพื่อสร้างแบบสอบถามชุดที่ 1 ภาษาท่าทางของ ชาวไทยและชาวจีน

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาท่าทางที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งของ ชาวไทยและชาวจีนจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ประสบการณ์ตรงของผู้วิจัย
- 2) การสังเกตการสื่อสารในชีวิตประจำวัน
- 3) เว็บไซต์ไทยและเว็บไซต์จีนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาท่าทาง รวมทั้งลิงก์เว็บไซต์

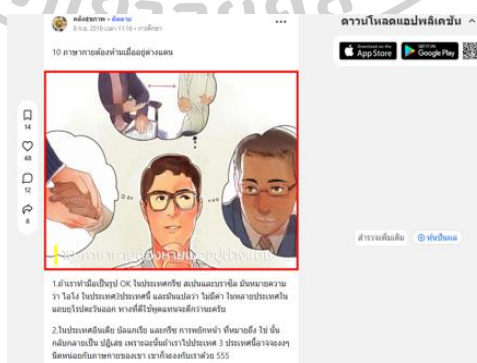
และภาพบางส่วนของหน้าเว็บไซต์ ทั้งดังนี้

3.1) เว็บไซต์ไทย ได้แก่

ภาพที่ 5 ท่าทางภาษามือในเว็บไซต์ www.rabbitcare.com

ที่มา : <https://rabbitcare.com/blog/lifestyle/10-sign-language-for-basic-everyday-and-emergency>

ภาพที่ 6 ท่าทางภาษามือในเว็บไซต์ www.blockdit.com

ที่มา : <https://www.blockdit.com/posts/5d74729cc9ff09173e0b2a90>

ภาพที่ 7 ทำทางภาษามือในเว็บไซต์ www.mangozero.com
ที่มา : <https://www.mangozero.com/hand-gestures-around-the-world/>

ภาพที่ 8 ทำทางภาษามือในเฟซบุ๊ก เรียนนาฏศิลป์ง่ายๆ by Kru.Mind
ที่มา : <https://www.facebook.com/100068629757302/posts>

3.2) เว็บไซต์จีน ได้แก่

ภาพที่ 9 ทำทางภาษามือในเว็บไซต์ www.zhidao.baidu.com
ที่มา : <https://zhidao.baidu.com/question/542193155.html>

ภาพที่ 10 ท่าทางภาษามือในเว็บไซต์ www.mp.weixin.qq.com

ที่มา : <https://mp.weixin.qq.com/s?>

ภาพที่ 11 ท่าทางภาษามือในเว็บไซต์ www.sohu.com

ที่มา : https://www.sohu.com/a/256362596_195499

1.6.3 การสร้างแบบสอบถามชุดที่ 1 ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน

ผู้วิจัยถ่ายภาพภาษาท่าทางที่รวบรวมได้จากข้อ 1.6.2 เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามชุดที่ 1 ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของชาวไทย เป็นแบบสอบถามภาษาไทยที่สร้างขึ้นในรูปแบบ Google Forms สำหรับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิชาวไทย
- 2) แบบสอบถามชุดที่ 1B ภาษาท่าทางของชาวจีน เป็นแบบสอบถามภาษาจีนที่แปลมาจากแบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของชาวไทย สร้างขึ้นในรูปแบบ wx.cn สำหรับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิชาวจีน

ทั้งนี้ แบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 1B ภาษาท่าทางของชาวจีนนั้นมีเนื้อหาตรงกัน มีรายละเอียดดังภาคผนวก ก

1.6.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 1 ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน

แบบสอบถามชุดที่ 1 ประกอบด้วยแบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 1B ภาษาท่าทางของชาวจีน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของ

ชาวไทย ให้ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิชาวไทย และส่งแบบสอบถามชุดที่ 1 B ภาษาท่าทางของชาวจีน ให้ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิชาวจีน ตรวจสอบว่า ภาษาท่าทางที่รวบรวมได้จากข้อ 1.6.2 นั้นเป็นภาษาท่าทางที่ปรากฏใช้ในการปฏิสัมพันธ์ของชาวไทยและชาวจีนจริงหรือไม่ และมีภาษาท่าทางใดนอกเหนือจากที่ปรากฏในแบบสอบถามเพิ่มเติมอีกหรือไม่ หากมีขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนอธิบาย ถ่ายภาพ หรือวาดภาพลักษณะของภาษาท่าทางนั้นลงในแบบสอบถามที่ได้รับ

1.6.5 การสร้างแบบสอบถามชุดที่ 2 ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน

ผู้วิจัยรวบรวมคำตอบที่ได้จากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิชาวไทย และผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิชาวจีน เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามชุดที่ 2 ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน ซึ่งประกอบด้วย

1) แบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย เป็นแบบสอบถามภาษาไทยที่สร้างขึ้นในรูปแบบ Google Forms สำหรับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย

2) แบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีน เป็นแบบสอบถามภาษาจีนที่แปลมาจากแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย สร้างขึ้นในรูปแบบ wjx.cn สำหรับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน ทั้งนี้ แบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีนนั้นมีเนื้อหาตรงกัน มีรายละเอียดดังภาคผนวก ข

1.6.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ 2 ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน

แบบสอบถามชุดที่ 2 ประกอบด้วยแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย ให้ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย และส่งแบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีน ให้ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยกลุ่มที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนตอบแบบสอบถาม และรวบรวมคำตอบทั้งหมดเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.6.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ประเภทของภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน ตามแนวคิดเรื่องประเภทของภาษาท่าทาง (Williams, 1998) พร้อมทั้งเปรียบเทียบประเภทและเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยและชาวจีน

กรณีที่ภาษาท่าทางใดไม่สามารถจัดให้อยู่ในกลุ่มประเภทใดประเภทหนึ่งตามแนวคิดของวิลเลียมส์ (Williams, 1998) ได้นั้น ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ประเภทของภาษาท่าทางนั้น โดยพิจารณาจากความหมายของภาษาท่าทางที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุไว้ในแบบสอบถาม

1.6.8 การเรียบเรียงผลการวิจัย

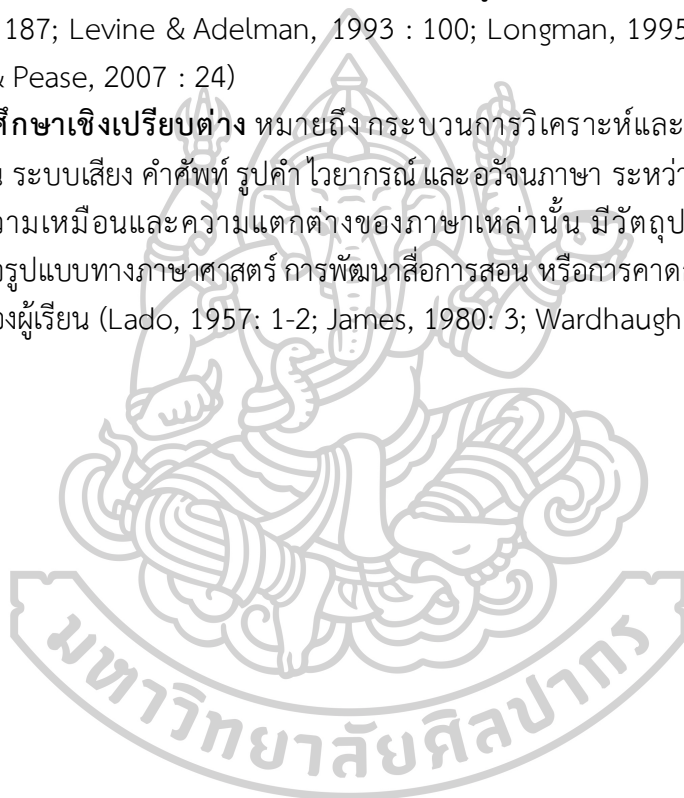
ผู้วิจัยเรียบเรียงผลการวิจัยและนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ พร้อมทั้งนับความถี่ในการปรากฏ โดยคิดเป็นร้อยละ

1.6.9 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์

ภาษาท่าทาง หมายถึง การแสดงท่าทางต่าง ๆ ด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายหรือบางส่วนของร่างกาย เช่น แขน มือ ใบหน้า ศีรษะ รวมถึงการแสดงออกทางสีหน้า การสบตา การสัมผัส เพื่อสื่อความหมาย ความคิด ความตั้งใจ ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกบางประการของผู้สื่อสาร (Knapp & Hall, 1992 : 187; Levine & Adelman, 1993 : 100; Longman, 1995 : 590; Korte, 1997 : 3-4; Pease & Pease, 2007 : 24)

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และเปรียบเทียบโครงสร้างทางภาษา เช่น ระบบเสียง คำศัพท์ รูปคำ ไวยากรณ์ และอวัจนภาษา ระหว่างสองภาษาหรือมากกว่า เพื่อค้นหาความเหมือนและความแตกต่างของภาษาเหล่านั้น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือเพื่อทำความเข้าใจรูปแบบทางภาษาศาสตร์ การพัฒนาสื่อการสอน หรือการคาดการณ์ปัญหาในการเรียนภาษาที่สองของผู้เรียน (Lado, 1957: 1-2; James, 1980: 3; Wardhaugh, 1970: 124-125)

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่อง “ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน” นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน และเพื่อเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. แนวคิดเรื่องภาษาท่าทาง
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาท่าทาง

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเรื่องภาษาท่าทาง

2.1.1 ความหมายของภาษาท่าทาง

ภาษาท่าทาง (gesture) คือการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย โดยเฉพาะแขน และศีรษะ เพื่อแสดงความหมายหรือความรู้สึก (Longman, 1995 : 590) การศึกษาภาษาท่าทาง นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาภาษาสีหน้าและท่าทาง (Kinesics) (อนินทิกา ขจรชีพ, 2550 : 17) นักวิชาการบางส่วนให้คำจำกัดความและกล่าวถึงภาษาท่าทาง ดังนี้

แนปป์ และ ฮอลล์ (Knapp & Hall, 1992 : 187) กล่าวว่า ภาษาท่าทางเป็นการเคลื่อนไหวของร่างกายหรือบางส่วนของร่างกาย การเคลื่อนไหวนี้ใช้เพื่อสื่อความคิด ความตั้งใจ หรือความรู้สึก และการแสดงท่าทางต่าง ๆ นั้นเกิดจากการใช้แขน มือ ใบหน้า และศีรษะ

เลอวิน และ อเดลแมน (Levine & Adelman, 1993 : 100) อธิบายว่า ภาษาท่าทางคือการเคลื่อนไหวร่างกายหรือส่วนหนึ่งของร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนไหวของมือ

คอร์ตเทอ (Korte, 1997 : 3-4) กล่าวถึงภาษาท่าทางว่า ภาษาท่าทางจัดเป็นส่วนหนึ่งของอวัจนภาษา มีลักษณะเป็นการเคลื่อนไหว การแสดงท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า การสบตา ปฏิกริยาอัตโนมัติ พฤติกรรมเชิงพื้นที่ และการสัมผัส และมีความหมายในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ พีช และ พีช (Pease & Pease, 2007 : 24) ยังได้อธิบายด้วยว่า ภาษาท่าทางเป็นปฏิกริยาภายนอกที่แสดงภาวะอารมณ์ของบุคคล ท่าทางหรือการเคลื่อนไหวแต่ละอย่างช่วยทำให้รับรู้ถึงอารมณ์ของบุคคลผู้หนึ่งได้

จากความหมายของภาษาท่าทางที่ได้กล่าวถึงข้างต้น สรุปได้ว่า ภาษาท่าทางคือการแสดงท่าทางต่าง ๆ ด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายหรือบางส่วนของร่างกาย เช่น แขน มือ ใบหน้า ศีรษะ รวมถึงการแสดงออกทางสีหน้า การสบตา การสัมผัส เพื่อสื่อความหมาย ความคิด ความตั้งใจ ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกบางประการของผู้ส่งสาร ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดเรื่องความหมายของภาษาท่าทางนี้เป็นแนวทางในการคัดเลือกข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยและการสร้างแบบสอบถามชุดที่ 1 ภาษาท่าทางของชาวไทยชาวจีน และแบบสอบถามชุดที่ 2 ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน

2.1.2 ประเภทของภาษาท่าทาง

แนปป์ และ ฮอลล์ (Knapp & Hall, 1992 : 188-205 อ้างถึงใน อนินทิกา ขจรชีพ, 2550 : 17-21) แบ่งภาษาท่าทางออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) ท่าทางที่มีความหมายในตัวเอง (Speech-independent gestures, Emblems หรือ Autonomous gestures) เป็นท่าทางที่มีความหมายโดยตรง สามารถแปลความหมายตามพจนานุกรมได้ ปกติจะมีความหมายเท่ากับคำ 1 คำ หรือ 2 คำ หรือวลี ซึ่งความหมายจะขึ้นอยู่กับแต่ละวัฒนธรรม และความหมายของท่าทางเหล่านี้ก็ไม่เกี่ยวข้องกับการพูด คือมีความหมายด้วยตัวเอง เช่น การทำนิ้วเป็นวงแหวน (OK) มีในแทบทุกวัฒนธรรม การสั่นศีรษะ (ไม่) ผงกศีรษะ (ใช่) การทำจมูกย่น (น่ารังเกียจ น่าขยะแขยง) เป็นต้น

2) ท่าทางที่ใช้ร่วมกับการพูด (Speech-related gestures) หรือท่าทางประกอบ (Illustrators) เป็นท่าทางที่ใช้ร่วมกับการพูด ความหมายและหน้าที่ของท่าทางเหล่านี้ขึ้นอยู่กับภาษาพูด ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทด้วยกันคือ

2.1) ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กล่าวอ้างถึง (Referent-related gestures) เป็นการใช้ท่าทางเพื่อเน้นให้คำพูดนั้นดูชัดเจนเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เช่น การชี้ถึงสิ่งของหรือคนที่เรากำลังพูดถึงอยู่ การใช้มือวาดภาพสิ่งของหรือความสัมพันธ์ของสิ่งของต่าง ๆ ที่เราพูดถึงในอากาศ หรือการใช้มือในการบอกขนาดความกว้างของสิ่งของที่เราพูดถึง

2.2) ท่าทางที่แสดงถึงสัมพันธภาพของผู้พูดไปสู่สิ่งที่กล่าวอ้างถึง (Speaker's-relationship-to-the-referent gestures) เป็นท่าทางที่มีความหมายมากกว่าการบ่งบอกลักษณะของสิ่งที่พูดถึง เป็นการแสดงถึงการกำหนดทิศทางของผู้พูดถึงสิ่งที่กล่าวอ้างถึงโดยใช้ฝ่ามือ ตำแหน่งของฝ่ามือจะแตกต่างกันไปตามข้อความที่ผู้พูดต้องการที่จะสื่อ เช่น การคว่ำ ๆ หงาย ๆ ฝ่ามือ (ฉันคิด หรือฉันไม่แน่ใจ) การคว่ำมือลง (ชัดเจน แน่نون) การยกฝ่ามือหันหน้าเข้าหาผู้ฟัง (ขอให้ฉันพูดเรื่องนี้ก่อน หรือใจเย็น) การหันฝ่ามือเข้าหาหน้าตัวเอง (ฉันมีความคิดเด็ด ๆ) ตำแหน่งของฝ่ามือเหล่านี้สามารถบอกความหมายได้หลากหลาย ยกตัวอย่างเช่น ผู้พูดยกฝ่ามือขึ้นเป็นการขอร้อง อ้อนวอน หรือแม้แต่การรับการทักทาย หรือแม้แต่การแกว่งมือก็สามารถบอกได้ว่า ผู้พูดไม่แน่ใจ หรือต้องการไปจากตรงนี้ได้เช่นกัน

2.3) ท่าทางเน้นหรือเว้นจังหวะ (Punctuation gestures) ท่าทางจำพวกนี้ใช้เพื่อเน้นคำพูด อาจจะเป็นคำคำเดียวหรือกลุ่มคำ ตัวอย่างเช่น เราจนคำ หรือเมื่อเราพูดถึงลำดับต่าง ๆ ขณะใช้ท่าทางในขณะที่เน้นเสียงหนักเอง เราก็จะใช้ท่าสับมือเป็นจังหวะเพื่อแบ่งช่วงสิ่งของแต่ละอย่าง ท่าทางจำพวกนี้จะช่วยให้เราพูดถึงสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่ม ๆ ได้ลื่นไหลขึ้น

2.4) ท่าทางแสดงปฏิสัมพันธ์ (Interaction gestures) ท่าทางในกลุ่มนี้จะเป็นการท่าทางซึ่งใช้สื่อสารกันระหว่างคู่สนทนา ท่าทางเหล่านี้จะเป็นตัวบอกให้อีกคนหนึ่งรู้ว่า เรากำลังฟังอยู่ หรือเห็นด้วย เช่น การผงกศีรษะ หรืออยากซักถาม เช่น ทำหน้าสงสัย เป็นต้น

ท่าทางต่าง ๆ ที่ใช้ร่วมกับการพูด (Speech-related gestures) นั้น แต่ละท่าจะไม่มี ความหมายหรือหน้าที่ตายตัว ความหมายและหน้าที่ของมันนั้นจะขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์

ริชมอนด์ และคณะ (Richmond et al., 1991 : 57-62) ได้จัดประเภทของภาษาท่าทางไว้ 5 ประเภท คือ

1) ท่าทางที่เป็นสัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย (Emblems) ท่าทางที่เป็นสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายนี้เป็นท่าทางและการเคลื่อนไหวที่สามารถแปลเป็นภาษาพูดโดยตรง การทำสัญลักษณ์เหล่านี้ ผู้คนที่อยู่ในกลุ่มสังคมหรือวัฒนธรรมเดียวกันสามารถรู้ความหมายเหล่านี้ร่วมกัน การเรียนรู้ท่าทางที่เป็นสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายนี้เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมเช่นเดียวกันกับภาษา เพราะท่าทางเหล่านี้เป็นท่าทางที่มนุษย์สร้างขึ้น ดังนั้นท่าทางที่แสดงออกไปอาจมีความหมายไม่ตรงกันในแต่ละวัฒนธรรม หรือบางวัฒนธรรมอาจไม่มีความหมายก็ได้

2) ท่าทางประกอบ (Illustrators) เป็นท่าทางที่เกี่ยวข้องกับภาษาพูด เราไม่สามารถใช้ท่าทางประเภทนี้ได้โดยตรง เนื่องจากมันจะมีความหมายเพียงเล็กน้อยหรืออาจไม่มีความหมายเลย การใช้ท่าทางประเภทนี้ต้องใช้ร่วมกับภาษาพูด

3) ท่าทางที่ใช้ในการควบคุมการสนทนา (Regulators) เป็นท่าทางที่เคลื่อนไหวไปพร้อมกับการใช้สายตาและน้ำเสียง เพื่อรักษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ฟังและผู้พูดในการสนทนา ท่าทางประเภทนี้ไม่ได้เกิดจากความตั้งใจ เราจะแสดงท่าทางเหล่านี้ในเวลาที่เราสนทนาโดยไม่รู้ตัว ท่าทางเหล่านี้จะเป็นสัญญาณให้คู่สนทนาเห็นว่า เราต้องการเป็นฝ่ายพูดต่อหรือต้องการเป็นฝ่ายฟัง หน้าที่หลักของท่าทางประเภทนี้ก็คือการมอบผลัดนั่นเอง

4) ท่าทางที่แสดงออกจากความรู้สึก (Affect displays) ท่าทางจำพวกนี้รวมไปถึงการแสดงออกทางสีหน้า และรวมไปถึงการเดิน การเคลื่อนไหวแขนขา และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้นั้นด้วย ท่าทางเหล่านี้เป็นตัวที่บ่งบอกปฏิกิริยาทางอารมณ์ของเจ้าของ ถึงแม้ว่าคนส่วนใหญ่จะแสดงสีหน้าไม่ตรงกับความรู้สึกเนื่องจากมารยาทและการขัดเกลาทางสังคม แต่ปฏิกิริยาบางอย่างไม่สามารถจะสร้างทำได้ เพราะเกิดจากความไม่ตั้งใจ หรือเราพยายามที่จะระวังแล้ว แต่ก็ไม่สามารถทำได้ เช่น เวลาเรากลัวแขนขาของเราจะสั่น เป็นต้น

5) ท่าทางที่ใช้ปรับแต่ง (Adaptors) เป็นท่าทางที่แสดงออกโดยไม่ได้ตั้งใจ เรามักแสดงท่าทางเหล่านี้โดยไม่รู้ตัว การแสดงออกเหล่านี้เพื่อตอบสนองสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย ความตึงเครียดกับสถานการณ์รอบ ๆ ตัว หรือเกิดความรู้สึกในด้านลบต่อตนเองหรือต่อผู้อื่น จากการสังเกต เราจะเห็นว่า ผู้คนส่วนใหญ่จะแสดงท่าทางเหล่านี้ในชีวิตประจำวันโดยไม่รู้ตัว เช่น การบิบบจุ่ม เคาะดินสอ หรือปากกาบนโต๊ะ ดึงดึงหู ถูแขน หรือขยับของที่อยู่มือไปมา กัดปาก หรือกัดเล็บ เป็นต้น

วิลเลียมส์ (Williams, 1998) รวบรวมภาษาท่าทางต่าง ๆ จากวัฒนธรรมของชาวอเมริกันและชาวญี่ปุ่น และจัดแบ่งประเภทโดยยึดความหมายเป็นเกณฑ์ได้จำนวน 12 ประเภท คือ

1) ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก (Gestures expressing emotion) เช่น การทำท่าส่งจูบแสดงถึงความรัก การกระพือเท้าแสดงถึงความโกรธ การกัดเล็บมือแสดงถึงความวิตกกังวล เป็นต้น

2) ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับการรับประทานอาหารการดื่มและหัวข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Eating drinking and related topics) เช่น แลบลิ้นทำลิ้นห้อยแสดงว่าหิวน้ำ ทำท่าหยิบอาหาร

เข้าปากมีความหมายว่าต้องการกินอาหาร ตบที่ท้องเบา ๆ แสดงว่าอิ่ม แสดงท่าทางอ้าปาก ทำมือพัดที่ปาก มีความหมายว่าอาหารเผ็ด เป็นต้น

3) ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง (Giving commands and making requests) เช่น ทำท่าก้มมือเรียก ยกมือห้ามสั่งให้หยุด เอามือป้องหูมีความหมายว่าไม่ได้ยินให้ผู้พูดพูดใหม่อีกครั้งหนึ่ง เป็นต้น

4) ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ (Mental activities and judgements) เช่น ผงกศีรษะแสดงความเห็นด้วย ประบมือแสดงความชื่นชมยินดี ทำท่าเซ็ดมือแสดงว่าไม่ข้องเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นแล้ว ยกนิ้วหัวแม่มือชูขึ้นแสดงความพอใจหรือชมเชย เป็นต้น

5) ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ (Actions) เช่น ยกมือขึ้นชูสองข้างแสดงการยอมแพ้ ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางทำเป็นรูปกรรไกรแสดงการตัดสิ่งของ กำมือยึดนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ (อาจใช้นิ้วกลางรวมด้วย) ทำเป็นรูปปืน ชี้ไปที่ขมับของตนเอง ใช้นิ้วชี้แสดงถึงการฆ่าตัวตาย เป็นต้น

6) ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ (People and objects) เช่น ทำท่าอุ้มเด็กทารกด้วยวงแขน หมายถึง “เด็กทารก” ใช้นิ้วหัวแม่มือชี้ที่อกตัวเองมีความหมายว่า “ตัวฉันเอง” การทำท่าสับบุหรี่ยังหมายถึง “บุหรี่ย” เป็นต้น

7) ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสี ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ (Romance sex and taboo gestures) เช่น ให้นิ้ววาตรูปร่างผู้หญิงในอากาศหมายถึง “ผู้หญิง” กำมือกางนิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วก้อยออก มีความหมายว่า “ฉันรัก เธอ” หรือการชูนิ้วกลางที่มีความหมายไม่สุภาพที่เป็นคำต้องห้าม เป็นต้น

8) ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน (Money-related gestures) เช่น การถูนิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลางเข้าด้วยกัน มีความหมายว่า “เงิน” การใช้นิ้วชูขึ้นแทนจำนวนการนับตัวเลข เป็นต้น

9) ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย (Greetings) เช่น การจับมือทักทายการโบกมือ ทักทายโบกมือลา เป็นต้น

10) ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ (Manners/Etiquette) เช่น การผงกศีรษะยอมรับ เห็นด้วย การยกคิ้วหลิวตาให้กันแสดงการรู้เห็นร่วมกัน เป็นต้น

11) ท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย (Physical condition) เช่น ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางแสดงอาการป่วยเป็นไข้ ใช้นิ้วก้อยขมับแสดงอาการปวดศีรษะ ใช้นิ้วปาดเหงื่อจากหน้าผากแสดงอาการร้อน เป็นต้น

12) ท่าทางอื่น ๆ (Miscellaneous gestures) เช่น การไขว้ นิ้วชี้กับนิ้วกลางชูขึ้น มีความหมายว่า “โชคดี” ชูนิ้วชี้และนิ้วกลางทำเป็นสัญลักษณ์รูปตัววี มีความหมายว่า “สันติภาพ” หรือ “ชัยชนะ” เป็นต้น

การทบทวนแนวคิดเรื่องประเภทของภาษาท่าทางที่ได้กล่าวถึงข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประเภทของภาษาท่าทางนั้นเป็นส่วนสำคัญของการสื่อสารที่มนุษย์ใช้ในชีวิตประจำวันและมีความสำคัญในหลาย ๆ ด้าน การศึกษาและเข้าใจประเภทของภาษาท่าทางจะช่วยสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างคู่สนทนา

ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดเรื่องประเภทของภาษาท่าทางของวิลเลียมส์ (Williams, 1998) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ประเภทของภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวได้แบ่งประเภทของภาษาท่าทางไว้อย่างเป็นระบบและละเอียด ครอบคลุมตั้งแต่ภาษาท่าทางที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ไปจนถึงภาษาท่าทางที่เกิดจากการเลียนแบบหรือมีแบบแผนที่สืบทอดมาจากวัฒนธรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิด “ภาษาท่าทางเชิงภาษาศาสตร์” ซึ่งมองว่า ภาษาท่าทางเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาษามนุษย์ที่ทำหน้าที่สื่อความหมายร่วมกับภาษาเสียงและภาษาเขียน ไม่ใช่เพียงพฤติกรรมทางกายที่อยู่นอกเหนือระบบภาษา (McNeill, 1992)

จากมุมมองเชิงภาษาศาสตร์ ภาษาท่าทางมีโครงสร้าง ความหมาย และหน้าที่ที่หลากหลาย เช่น การใช้เพื่อบ่งชี้ข้อความ การจัดระบบภาษากายในการสื่อสาร การเสริมความหมาย และการสะท้อนโลกทัศน์ของผู้ใช้ภาษา แนวคิดของ Williams (1998) จึงเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการใช้เป็นกรอบวิเคราะห์ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน เพราะสามารถจำแนกประเภทของท่าทางได้ชัดเจนและครอบคลุมทั้งมิติทางวัฒนธรรม มิติทางการสื่อสาร และมิติทางภาษาศาสตร์ ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความเป็นระบบ และช่วยให้ผู้วิจัยสามารถอธิบายลักษณะภาษาท่าทางของทั้งสองกลุ่มได้อย่างถูกต้องและลึกซึ้งมากขึ้น

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาท่าทาง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาท่าทางสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 2 กลุ่มตามมุมมองของการศึกษา ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาภาษาท่าทางจากมุมมองของเจ้าของภาษา และงานวิจัยที่ศึกษาภาษาท่าทางจากมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 งานวิจัยที่ศึกษาภาษาท่าทางจากมุมมองของเจ้าของภาษา

อนินทิกา ขจรชีพ (2550) ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความเข้าใจภาษาท่าทางตามวัฒนธรรมผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี” งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาษาท่าทางตามวัฒนธรรมผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ เพื่อศึกษาความเข้าใจความหมายภาษาท่าทางของนักเรียนว่าตรงกับผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่หรือไม่ เพื่อรวบรวมภาษาท่าทางที่มีปัญหาในการตีความหมายของนักเรียน และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือประกอบการเรียนการสอนความหมายภาษาท่าทางตามวัฒนธรรมผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 237 คน ผลการวิจัยพบว่า ภาษาท่าทางตามวัฒนธรรมผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ที่เจ้าของภาษาใช้ในความถี่สูงมีจำนวน 24 ท่าทาง จัดกลุ่มได้เป็น 8 ประเภท คือ ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน และท่าทางอื่น ๆ นักเรียนร้อยละ 67.28 เข้าใจภาษาท่าทางตรงกับผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ส่วนท่าทางที่มีปัญหาในการตีความหมายของนักเรียนมีจำนวน 8 ท่าทาง

อภิสิทธิ์ ธรรมทวิธิกุล และ จิรภา นีวาตพันธุ์ (2551) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “พยางค์และคำในภาษามือไทย” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาท่ามือ พยางค์ และคำใน

ภาษามือไทยตามแนวสัทวิทยาอัทภาค ผลการวิจัยพบว่า ภาษามือไทยมีโครงสร้างท่ามือที่ประกอบด้วยหน่วยมือต่าง ๆ ได้แก่ รูปแบบมือ การหันฝ่ามือ ตำแหน่งมือ และการเคลื่อนมือ รวมทั้งส่วนประกอบอื่นที่ไม่ได้ใช้มือ ซึ่งแต่ละหน่วยมือเหล่านี้สามารถจำแนกความแตกต่างของความหมายของคำได้เช่นเดียวกับที่หน่วยเสียงจำแนกความหมายของคำในภาษาพูดได้ ด้านโครงสร้างท่ามือพบว่า ภาษามือไทยมีโครงสร้างภายในของพยางค์ที่มีทั้งลักษณะที่เหมือนและต่างจากพยางค์ในภาษาพูด โดยเน้นที่การเกิดพร้อมของหน่วยมือต่าง ๆ เป็นสำคัญ พยางค์และคำในภาษามือไทยแสดงให้เห็นว่า ภาษามือไทยมีหน่วยและโครงสร้างทางภาษาคัลยาณหน่วยและโครงสร้างทางสัทวิทยาของภาษารวมชาติ

จิรภา นิวัตพันธุ์ และคณะ (2552) เขียนบทความวิจัยเรื่อง **“ลักษณะนามภาษามือไทย: ท่ามือเดี่ยว ท่ามือสองมือคู่ขนาน และท่ามือสองมือแตกต่าง”** บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะนามภาษามือไทยตามลักษณะโครงสร้างของวากยสัมพันธ์ เพื่อจัดประเภทลักษณะนามภาษามือไทยตามแนวการจัดประเภทลักษณะนามสากลประเภทต่าง ๆ ของ Aikenvald (2003) และเพื่อศึกษาลักษณะนาม 3 กลุ่มซึ่งจำแนกตามการใช้ท่ามือ ได้แก่ แบบท่ามือเดี่ยว ท่ามือสองมือคู่ขนาน และท่ามือสองมือแตกต่าง ผลการวิจัยพบว่า ด้านประเภทของลักษณะนาม ภาษามือไทยมีกริยาลักษณะนามเป็นลักษณะนามเด่น ส่วนภาษาไทยมีลักษณะนามจำนวนนับเป็นลักษณะนามเด่น ด้านวากยสัมพันธ์ ลักษณะนามในภาษามือไทยส่วนใหญ่เป็นหน่วยคำเต็มที่ถูกติดกับคำกริยาในกริยาวลี แต่ลักษณะนามในภาษาไทยเป็นหน่วยคำอิสระ ซึ่งมักจะเกิดติดกับจำนวนนับหรือตัวบ่งปริมาณ โดยเกิดหลังจำนวนนับในนามวลีเป็นส่วนใหญ่ ส่วนด้านค่านามที่ครอบคลุมพบว่า กลุ่มค่านามที่แต่ละลักษณะนามในภาษามือไทยครอบคลุมนั้นมักจะไม่เหมือนกันทั้งหมดกับกลุ่มค่านามที่ครอบคลุมโดยลักษณะนามในภาษาไทยที่สอดคล้องกัน

(Canhui, 2009) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“The Study on Finger Language of Chinese Teachers in Classroom”** งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาษามือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในชั้นเรียน และเพื่อศึกษาภาษามือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการเรียนการสอน ข้อมูลมาจากแบบสอบถามที่ได้จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนมัธยมหนี่เจียงไค้ว ในเมืองอู่หยาง มณฑลหูหนาน ประเทศจีน ปีการศึกษา 2009 จำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า ภาษามือไม่เพียงแต่จะเสริมประสิทธิภาพในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนด้วย กล่าวคือ ภาษามือเป็นเครื่องมือในการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความสนใจในกระบวนการการเรียนรู้ ช่วยในการสื่อสารและการทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยสื่อถึงความรู้สึกและความคิด ทำให้การสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และมีบทบาทสำคัญในการควบคุมและการจัดการการสอนในชั้นเรียน

งานวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า 1) ภาษาท่าทางเป็นระบบการสื่อสารที่มีโครงสร้าง มีองค์ประกอบชัดเจน และสามารถวิเคราะห์เชิงภาษาศาสตร์ได้ไม่ใช่สัญลักษณ์ที่ไร้แบบแผน 2) บริบทและวัฒนธรรมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำความเข้าใจภาษาท่าทาง แม้ว่าบางท่าทางจะมีลักษณะเป็นสากล แต่ความหมายหลายความหมายก็อาจยังขึ้นกับวัฒนธรรม 3) ภาษา

ท่าทางมีบทบาทต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลและการเรียนการสอนอย่างเด่นชัด เพราะภาษาท่าทาง จะช่วยเพิ่มความกระจ่างชัดในการสื่อความหมายและทำให้การปฏิสัมพันธ์ราบรื่นขึ้น

2.2.2 งานวิจัยที่ศึกษาภาษาท่าทางจากมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

Kirch (1979) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Non-Verbal Communication across Cultures” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารทางอวัจนภาษาระหว่างวัฒนธรรมอเมริกันกับยุโรปตะวันตก ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี สเปน โปรตุเกส และวิเคราะห์สาเหตุของความเหมือนและความแตกต่างของอวัจนภาษาด้วยการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สถานการณ์ทางสังคม ชีวิตประจำวัน ฯลฯ ผลการวิจัยพบว่า อวัจนภาษามีบทบาทสำคัญในการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสื่อสารแบบอวัจนภาษานั้นสามารถนำไปใช้ใน ห้องเรียนภาษาต่างประเทศได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนการสื่อสารต่าง ๆ ของภาษาเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Al-Bayati (2009) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “A Cross-Cultural Study of Hand Gestures in the War Zone Area” ได้ศึกษาบทงานวิจัยการศึกษาท่าทางมือข้ามวัฒนธรรม ในพื้นที่เขตสงคราม A Cross-Cultural Study of Hand Gestures in the War Zone Area บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาท่าทางมือที่กองกำลังอาซีฟใช้ในการสื่อสารกับชาวอิรัก ข้อมูล มาจากแบบสอบถามนักศึกษาชาวอิรักที่ศึกษาอยู่ในภาควิชาภาษาอังกฤษจำนวน 100 คน เป็นชาย 50 คน และหญิง 50 คน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้นักศึกษาทำเครื่องหมายหรือเขียนสิ่งที่พวกเขา เข้าใจเกี่ยวกับท่าทางมือทั้ง 10 ท่าทาง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาตีความท่าทางต่าง ๆ ผิดไป นอกจากนี้ บทความนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ในภาควิชาภาษาอังกฤษควรใช้ภาษาท่าทางใน ชั้นเรียนบ่อย ๆ เพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับภาษาท่าทางให้แก่ นักศึกษา นักศึกษาควรเรียนรู้ท่าทาง ต่าง ๆ ที่ใช้ในละครโทรทัศน์ หรือที่นักร้องเมืองในวัฒนธรรมตะวันตกใช้ ชาวอิรักควรหลีกเลี่ยง ความคลุมเครือหรือความเข้าใจผิดเมื่อต้องใช้ภาษาท่าทางกับทหารอเมริกัน และควรให้ความรู้ เกี่ยวกับภาษาท่าทางที่กองกำลังอาซีฟใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องการไม่เข้าใจภาษาท่าทาง

Hidayatullah (2014) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Cross Cultural Communication: Different Meaning of Gesture in Several Countries” บทความนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายของภาษาท่าทางในประเทศอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา และเพื่อเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางในประเทศเหล่านี้ ผลการวิจัยพบว่า ภาษาท่าทางมี หลายประเภท ภาษาท่าทางบางท่าเป็นท่าทางเฉพาะวัฒนธรรม และสามารถใช้แทนคำพูดได้ ภาษาท่าทางบางท่ามีความหมายเหมือนกันหรือเป็นไปในทำนองเดียวกันในหลายวัฒนธรรม เช่น การชี้นิ้วไปที่บุคคลอื่นถือเป็นการหยาบคายในหลายวัฒนธรรม

Sekine et al. (2015) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Cross-linguistic Views of Gesture Usage” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์มุมมองของผู้คนที่มีต่อภาษาท่าทางที่ เกิดขึ้นเองอย่างเป็นธรรมชาติ กลุ่มข้อมูลเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 363 คนจากประเทศ ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยให้คะแนนความถี่และขนาดของภาษาท่าทางสำหรับภาษาต่าง ๆ

13 ภาษา ส่วนที่ 2) ให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการแสดงท่าทาง ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยส่วนใหญ่เชื่อว่าผู้พูดภาษาอิตาลี ภาษาสเปน และภาษาอังกฤษแบบอเมริกันแสดงท่าทางที่ใหญ่และบ่อยกว่าผู้พูดภาษาอื่น ๆ นอกจากนี้ กลุ่มวัฒนธรรมแต่ละกลุ่มแม้แต่ในยุโรปเองก็ยังให้น้ำหนักกับท่าทางต่าง ๆ แตกต่างกันเล็กน้อย

Wen-hui & Xiu-ying (2016) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “The Similarities and Differences of Gesture Language between China and France in the Perspective of Body Language” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่าง รวมถึงสาเหตุของความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากายจีนและภาษากายฝรั่งเศส ข้อมูลมาจากภาษากายที่นิยมใช้ในประเทศจีนและประเทศฝรั่งเศสจำนวน 32 ท่าทาง ผลการวิจัยพบว่า มีภาษากายของจีนและฝรั่งเศสที่แสดงท่าทางที่เหมือนกันจำนวน 21 ท่าทาง และแตกต่างกัน 11 ท่าทาง สาเหตุที่ทำให้เกิดความเหมือนและความแตกต่างดังกล่าวนี้มี 3 ประการ ได้แก่ เหตุผลทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ความแตกต่างของนิสัยในการดำเนินชีวิตประจำวัน และความแตกต่างในความเชื่อทางศาสนา

Shin & Hashimoto (2017) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “The Effect of Difference of Gesture in Teaching to Cross-Cultural Learners” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพิสูจน์ว่า ท่าทางข้ามวัฒนธรรมของอาจารย์มีผลต่อผู้เรียนอย่างไร ข้อมูลมาจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความแตกต่างของพฤติกรรมทางภาษาระหว่างชาวญี่ปุ่นกับชาวเกาหลี ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของพฤติกรรมทางภาษาระหว่างวัฒนธรรมนั้นมีอิทธิพลต่อผู้เรียน และการสื่อสารที่เน้นท่าทางที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มความเข้าใจและเพิ่มความสามารถในการจดจำเนื้อหาให้มากยิ่งขึ้นได้

Ae (2020) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “A Study on Communication Patterns of the Non-verbal “Hand Gestures” of Arab Jordanians and Koreans” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจรูปแบบการสื่อสารของท่าทางมือระหว่างชาวอาหรับจอร์แดนและชาวเกาหลี และเพื่อศึกษาว่าในทั้ง 2 วัฒนธรรมนั้น ท่าทางมือมีบทบาทสำคัญและแตกต่างกันอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างในรูปแบบการสื่อสารของท่าทางมือระหว่างชาวอาหรับจอร์แดนและชาวเกาหลี อาจเกิดขึ้นจากความแตกต่างในวัฒนธรรม ประสพการณ์ประจำวัน ความเชื่อ และสภาพสังคมที่ต่างกัน ในวัฒนธรรมของชาวอาหรับ ชาวจอร์แดนมักใช้เสียงต่ำ พูดอย่างเงิบ ๆ โดยไม่เร่งรีบ และใช้ท่าทางประกอบที่หลากหลาย อีกทั้งครอบครัวของชาวจอร์แดนมักเป็นครอบครัวแบบขยาย มีสมาชิกในครอบครัวเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการพัฒนาการสื่อสารทางเศรษฐกิจของชาวจอร์แดน นอกจากนี้ ชาวจอร์แดนส่วนใหญ่ยังเป็นชาวมุสลิมซึ่งต้องทำพิธีละหมาดวันละ 5 ครั้ง ที่มีสยิด การรวมตัวดังกล่าวทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กัน และท่าทางมือก็มีส่วนช่วยให้การสื่อสารกับผู้อื่นเป็นเรื่องง่าย

Yuanxue (2022) เขียนบทความวิจัยเรื่อง “Comparison of Sign Language and Communication Strategies in Cross-cultural Communication between China and Italy” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความหมายของภาษามือของจีนและอิตาลี และเพื่อศึกษากลวิธีในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมระหว่างประเทศจีนและอิตาลี ข้อมูลมาจากภาษามือที่นิยมใช้ในประเทศจีนและอิตาลีจำนวน 12 ท่าทาง ผลการวิจัยพบว่า ภาษามือทั้ง 12 ท่าทางนี้มี

ความหมายแตกต่างกันทั้งหมด ด้านกลวิธีในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม บทความนี้ได้เสนอด้วยว่า ในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนั้น ผู้สื่อสารควรสร้างความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้า วิเคราะห์เปรียบเทียบและเรียนรู้เชิงลึก เคารพวัฒนธรรมของคู่สื่อสาร เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัมผัสเสน่ห์ของการแสดงออก และพัฒนาทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การใช้กลวิธีที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผลที่ดีในการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกัน

งานวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวถึงข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ภาษาท่าทางเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และมีผลต่อความเข้าใจอย่างมาก แม้จะมีท่าทางบางส่วนที่เหมือนกันในหลายวัฒนธรรม แต่ส่วนใหญ่ยังมีความแตกต่างด้านการใช้ ความหมาย และความถี่ของการใช้ท่าทาง ความต่างที่พบในแต่ละงานเกิดจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา วิถีชีวิต และบริบทเฉพาะ เช่น สงคราม การศึกษา หรือความเชื่อทางสังคม และงานวิจัยส่วนใหญ่ได้เสนอให้เพิ่มความรู้เรื่องภาษาท่าทางในชั้นเรียนภาษาและการอบรมเรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

จากการทบทวนงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงข้างต้นจะเห็นว่า ที่ผ่านมามีนักวิชาการบางส่วนสนใจศึกษาภาษาท่าทางในมิติต่าง ๆ หลากหลายด้าน อย่างไรก็ตาม งานที่มีมาก่อนนั้นส่วนใหญ่จะศึกษาภาษาท่าทางในภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่น ๆ มากกว่าภาษาไทย และยังไม่ค่อยพบการศึกษาภาษาท่าทางในแง่ของการเปรียบเทียบลักษณะประเภทและความหมายระหว่างภาษาท่าทางที่ปรากฏในคนละสังคมวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างภาษาท่าทางของชาวไทยกับชาวจีน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงจะใช้งานวิจัยที่ได้ทบทวนมานี้เป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบประเภทและความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีนต่อไป

บทที่ 3

การเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน และเพื่อเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน ในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้รวบรวมภาษาท่าทางจำนวน 40 ท่าทาง เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิชาวไทยจำนวน 3 ท่าน และชาวจีนจำนวน 3 ท่าน พิจารณาว่า ท่าทางทั้ง 40 ท่าทางนั้นปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีนหรือไม่ หากมีท่าทางอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้เบื้องต้น ผู้ทรงคุณวุฒิสามารถเสนอภาษาท่าทางอื่น ๆ เพิ่มเติมได้ จากขั้นตอนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ข้อมูลภาษาท่าทางที่ใช้ในงานวิจัยนี้จำนวน 41 ท่าทาง ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลภาษาท่าทางที่ใช้ในงานวิจัยนี้

ท่าทางที่	ภาพภาษาท่าทาง	คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมไทย	ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมจีน
1		✓	✓
2		✓	✓
3		✓	✓
4		✓	✓
5		✓	✓
6		✓	✓

ท่าทางที่	ภาพภาษาท่าทาง	คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมไทย	ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมจีน
7		✓	✓
8		✓	✓
9		✓	✓
10		✓	✓
11		✓	✓
12		✓	✓
13		✓	✓
14		✓	✓
15		✓	✓
16		✓	✓

ท่าทางที่	ภาพภาษาท่าทาง	คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมไทย	ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมจีน
17		✓	✓
18		✓	✓
19		✓	✓
20		✓	✓
21		✓	✓
22		✓	✓
23		✓	✓
24		✓	✓
25		✓	✓
26		✓	✓

ท่าทางที่	ภาพภาษาท่าทาง	คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมไทย	ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมจีน
27		✓	✓
28		✓	✓
29		✓	✓
30		✓	✓
31		✓	✓
32		✓	✓
33		✓	✓
34		✓	✓
35		✓	✓
36		✓	✓

ท่าทางที่	ภาพภาษาท่าทาง	คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมไทย	ปรากฏใช้ในสังคมวัฒนธรรมจีน
37		✓	✓
38		✓	✓
39		✓	✓
40		✓	✓
41		✓	✓

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลภาษาท่าทางที่ใช้ในงานวิจัยนี้ จากตารางจะเห็นว่า ผู้ทรงคุณวุฒิชาวไทยและชาวจีนให้ความเห็นว่า ภาษาท่าทางทั้ง 41 ท่าทางนี้ปรากฏใช้จริงทั้งในบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีน ผู้วิจัยได้นำภาษาท่าทางทั้ง 41 ท่าทางนี้มาสร้างแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีน และขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุความหมายและสถานการณ์ที่ใช้ภาษาท่าทางนั้น ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ประเภทของภาษาท่าทาง

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยจำนวน 50 คน ระบุความหมายของภาษาท่าทางเหล่านี้รวมจำนวนทั้งสิ้น 134 คำตอบ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนจำนวน 50 คน ระบุความหมายของภาษาท่าทางเหล่านี้รวมจำนวนทั้งสิ้น 88 คำตอบ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความหมายเพื่อพิจารณาประเภทของภาษาท่าทางดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลภาษาท่าทางที่ใช้ในงานวิจัยนี้สามารถจัดประเภทได้เป็น 12 ประเภท ทั้งนี้ ภาษาท่าทางบางท่าทางอาจมีหลายความหมาย ผู้วิจัยจะจัดกลุ่มประเภทของภาษาท่าทางตามความหมายของภาษาท่าทางนั้น ดังนั้น ภาษาท่าทางบางท่าทางจึงอาจจัดอยู่ในกลุ่มประเภทต่าง ๆ ได้มากกว่า 1 กลุ่มประเภท หรือบางท่าทางเมื่อปรากฏใช้ในบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยอาจมีความหมายหนึ่ง แต่ในสังคมวัฒนธรรมจีนมีความหมายเป็นอีกความหมายหนึ่ง ซึ่งอาจจัดอยู่ในคนละกลุ่มประเภทกันก็ได้

เมื่อพิจารณาการปรากฏใช้ในแต่ละสังคมวัฒนธรรมประกอบด้วยจะเห็นว่า ประเภทของภาษาท่าทางทั้ง 12 ประเภทนี้จัดกลุ่มได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือประเภทของภาษาท่าทางที่ปรากฏทั้ง

ในสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีน และประเภทของภาษาท่าทางที่ปรากฏเฉพาะในสังคมวัฒนธรรมไทย มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ภาษาท่าทางที่ชาวไทยและชาวจีนใช้

จากการเก็บข้อมูลคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวจีนจำนวนกลุ่มละ 50 คน พบว่าในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยมีการระบุความหมายของภาษาท่าทางรวมทั้งสิ้น 134 คำตอบ และในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนมีการระบุความหมายของภาษาท่าทางรวมทั้งสิ้น 88 คำตอบ ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้พบภาษาท่าทางที่ทั้งชาวไทยและชาวจีนใช้จำนวน 11 ประเภท เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

- 1) ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ
- 2) ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ
- 3) ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ
- 4) ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน
- 5) ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง
- 6) ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย
- 7) ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสิ ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ
- 8) ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก
- 9) ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ
- 10) ท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่
- 11) ท่าทางที่เกี่ยวกับปริมาณ

3.1.1 ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ

ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การประเมินค่า การแสดง ความลังเล ความมั่นใจ รวมถึงการตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ท่าทางเหล่านี้ช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจ ความคิดหรือภาวะทางจิตใจของผู้แสดงท่าทางนั้นได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำพูด ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจจำนวน 23 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.1.1

ชาวไทยตีความว่า “สู้ ๆ” ซึ่งอาจสะท้อนการใช้งานในวัฒนธรรมไทยที่นิยมใช้ท่าชูสองนิ้วเพื่อให้กำลังใจ

ท่าทางที่ 3.1.1.2

ชาวไทยตีความว่า “OK” และ “เข้าใจ” ชาวจีนตีความว่า “OK” ซึ่งแสดงถึงการตีความที่ละเอียดและเชื่อมโยงกับบริบทการสื่อสารแบบสากล

ท่าทางที่ 3.1.1.3

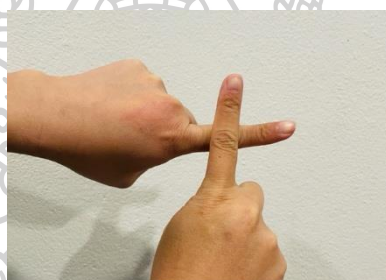
ชาวไทยตีความว่า “ถูกต้อง” ซึ่งอาจสะท้อนถึงการใช้ท่าทางนี้ในสื่อไทยหรือชีวิตประจำวัน เช่น การยกนิ้วเพื่อแสดงการยอมรับหรือยืนยัน และทั้งชาวไทยและชาวจีนตีความว่า “หล่อ” การตีความนี้อาจมีที่มาจากการที่ท่าทางนี้เป็นท่าทางที่นิยมใช้เมื่อเตรียมตัวจะถ่ายภาพ

ท่าทางที่ 3.1.1.4

ชาวไทยตีความว่า “หลอ” การตีความนี้อาจมีที่มาจากท่าทางนี้เป็นท่าทางที่นิยมใช้เมื่อเตรียมตัวจะถ่ายภาพ

ท่าทางที่ 3.1.1.5

ชาวไทยตีความว่า “ปฎิเสธ” และ “ผิด” อาจมีที่มาจากลักษณะของท่าทางที่คล้ายกับเครื่องหมาย “X” ซึ่งสื่อความถึง “ผิด” และ “ปฎิเสธ” ได้

ท่าทางที่ 3.1.1.6

ชาวไทยตีความว่า “การตกลง” ซึ่งอาจสะท้อนถึงบริบทในธุรกิจหรือความสัมพันธ์ทางสังคมไทย

ท่าทางที่ 3.1.1.7

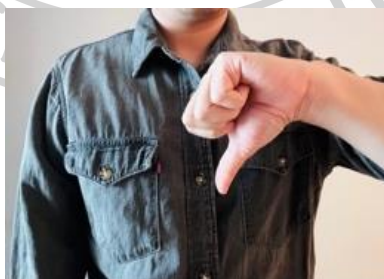
ชาวไทยตีความว่า “ไม่” “ปฏิเสธ” “ไม่ใช่” “ไม่ดี” และ “ไม่ทราบ” ชาวจีนตีความว่า “ไม่” “ปฏิเสธ” “ไม่ใช่” และ “ไม่ดี” ท่าทางดังกล่าวแสดงให้เห็นความเข้าใจร่วมกันในการใช้ท่าทางเพื่อแสดงการไม่ยอมรับหรือการปฏิเสธบางสิ่งในทั้งสองวัฒนธรรม

ท่าทางที่ 3.1.1.8

ชาวไทยตีความว่า “เยี่ยม” ชาวจีนตีความว่า “เยี่ยม” และ “ถูกต้อง” แสดงให้เห็นว่าทั้งชาวไทยและชาวจีนอาจใช้ท่าทางนี้เพื่อชื่นชมบางสิ่งบางอย่างในทั้งสองวัฒนธรรม

ท่าทางที่ 3.1.1.9

ชาวไทยตีความว่า “แย่” และ “ไม่เห็นด้วย” ชาวจีนตีความว่า “แย่” “ดูถูก” และ “ไม่เห็นด้วย” ทั้งชาวไทยและชาวจีนตีความท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “แย่” ซึ่งสื่อการประเมินค่าในเชิงลบเหมือนกัน เฉพาะกลุ่มชาวจีนมีการตีความเพิ่มเติมว่าหมายถึง “ดูถูก” ซึ่งจะใช้ท่าทางนี้เมื่อต้องการดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น ส่วนคำตอบที่ว่า “ไม่เห็นด้วย” ในทั้งสองกลุ่มอาจแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องในมิติของการโต้แย้งหรือการปฏิเสธ

ท่าทางที่ 3.1.1.10

ชาวไทยตีความว่า “มั่นใจ” ซึ่งอาจสะท้อนถึงบริบทของความมั่นใจในบางสิ่งบางอย่างของชาวไทย

ท่าทางที่ 3.1.1.11

ชาวไทยตีความว่า “สวยไหม” ปรากฏใช้เมื่อแต่งหน้าเสร็จแล้วต้องการถามความเห็นจากผู้อื่นว่าตนแต่งหน้าได้ดีหรือไม่

ท่าทางที่ 3.1.1.12

ชาวไทยตีความว่า “ถูกต้อง” ชาวจีนตีความว่า “ถูกต้อง” อาจเนื่องมาจากท่าทางนี้มีลักษณะคล้ายเครื่องหมาย “✓”

ท่าทางที่ 3.1.1.13

ชาวไทยตีความว่า “แล้วแต่” “ไม่” และ “ไม่ทราบ” ชาวจีนตีความว่า “แล้วแต่” “ไม่” และ “ไม่ทราบ” ทั้งสองกลุ่มตีความว่า “ไม่” เช่นเดียวกันในความหมายของการปฏิเสธ หรือการไม่เห็นด้วย นอกจากนี้บางครั้งยังอาจสื่อความถึงการยกให้ผู้อื่นตัดสินใจ หรืออาจต้องการบอกว่าไม่ทราบได้ด้วยเช่นกัน

ท่าทางที่ 3.1.1.14

ชาวจีนตีความว่า “มั่นใจ” แสดงถึงความมั่นใจหรือความภาคภูมิใจในตนเองในสังคม

ท่าทางที่ 3.1.1.15

ชาวไทยตีความว่า “ไม่” และ “ผิด” ชาวจีนตีความว่า “ไม่” “ผิด” และ “ห้าม” ความหมายทั้งหมดสะท้อนถึงการปฏิเสธ หรือการไม่ยอมรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ท่าทางที่ 3.1.1.16

ชาวไทยตีความว่า “สู้ ๆ” ชาวจีนตีความว่า “สู้ ๆ” แสดงถึงความเข้าใจร่วมกันของทั้งสองกลุ่มในบริบทของการให้กำลังใจหรือการส่งพลังใจ

ท่าทางที่ 3.1.1.17

ชาวไทยตีความว่า “ยินดี” ใช้ในการแสดงความยินดีต่อเหตุการณ์หรือกับบุคคล

ท่าทางที่ 3.1.1.18

ชาวไทยตีความว่า “เห็นด้วย” ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นการสื่อเจตนาที่เฉพาะเจาะจง

ยิ่งขึ้น

ท่าทางที่ 3.1.1.19

ชาวไทยตีความว่า “แย” ชาวจีนตีความว่า “ดูถูก” อาจใช้ในสถานการณ์เมื่อไม่ชอบหรือดูถูกคนอื่น ส่วนชาวจีนก็นั่นเจตนาในทางลบ

ท่าทางที่ 3.1.1.20

ชาวไทยตีความว่า “ไม่” ชาวจีนตีความว่า “ไม่” ทั้งสองกลุ่มใช้ท่าทางนี้ในบริบทของการปฏิเสธ

ท่าทางที่ 3.1.1.21

ชาวไทยตีความว่า “สัญญา” เช่น “สัญญานะว่าจะไม่บอกใคร” ส่วนชาวจีนตีความว่า หมายถึง “ดูถูก” เมื่อชาวจีนพูดถึงผู้ที่ด้อยกว่า หรือไม่มีคุณค่า

ท่าทางที่ 3.1.1.22

ชาวไทยตีความว่า “sabahn” ชาวจีนตีความว่า “sabahn” ท่าทางนี้เป็นที่รู้จักชัดเจนในบริบทของการให้คำมั่นสัญญาในทั้งสองกลุ่ม

ท่าทางที่ 3.1.1.23

ชาวไทยตีความว่า “OK” ชาวจีนตีความว่า “OK” ท่าทางนี้เป็นท่าทางสากล ทั้งสองกลุ่มเข้าใจเหมือนกันผ่านอิทธิพลของสื่อและวัฒนธรรมตะวันตก

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภท “การแสดงออกถึงกระบวนการคิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ” กล่าวคือเป็นท่าทางที่ผู้ใช้มักแสดงออกโดยไม่รู้ตัวในระหว่างที่กำลังพิจารณา ตัดสินใจ หรือประเมินค่าสถานการณ์บางอย่าง ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะทางความคิด ความลังเล หรือความมั่นใจภายในจิตใจของผู้สื่อสาร ท่าทางในกลุ่มนี้จึงมิได้เป็นเพียงการเคลื่อนไหวทางกายเท่านั้น แต่ยังเป็นท่าทางที่สื่อให้เห็นกระบวนการคิดภายในจิตใจและการตัดสินใจของผู้ใช้ภาษาท่าทางประเภทดังกล่าวอีกด้วย

3.1.2 ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ

ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงกิริยาอาการของมนุษย์ด้วยการจำลองหรือเลียนแบบพฤติกรรมและการกระทำในชีวิตจริง เพื่อสื่อสารแทนคำพูดหรือทำให้ผู้รับสารเข้าใจสิ่งที่ผู้แสดงท่าทางต้องการสื่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ จำนวน 23 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.2.1

ชาวไทยตีความตามท่าทางที่แสดงออกว่าหมายถึง “ชูสองนิ้ว”

ท่าทางที่ 3.1.2.2

ชาวไทยตีความว่า “ห้า” เนื่องจากท่าทางนี้มีลักษณะคล้ายกับท่าตั้งวงซึ่งเป็นท่ารำ
ในนาฏศิลป์ไทย

ท่าทางที่ 3.1.2.3

ชาวไทยตีความว่าหมายถึงการทำกริยา “โทรศัพท์” โดยทำมือเลียนแบบลักษณะของ
โทรศัพท์มือถือ

ท่าทางที่ 3.1.2.4

ชาวไทยตีความว่า “จู้” ในสถานการณ์ที่ชี้บอกทางให้แก่ผู้อื่น

ท่าทางที่ 3.1.2.5

ชาวไทยตีความว่า “ยิงปืน” อาจมาจากการเลียนแบบท่าทางมือในภาพยนตร์

ท่าทางที่ 3.1.2.6

ชาวไทยตีความตามรูปลักษณะของมือว่าหมายถึง “งอนิ้ว”

ท่าทางที่ 3.1.2.7

ชาวไทยตีความว่า “บวก” ชาวจีนตีความว่า “บวก” เนื่องจากท่าทางดังกล่าวมีลักษณะที่คล้ายกับเครื่องหมาย “+”

ท่าทางที่ 3.1.2.8

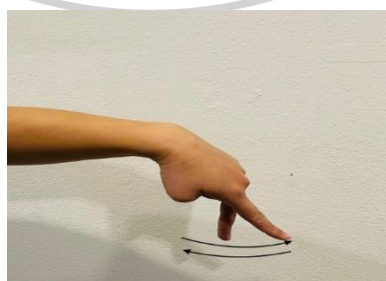
ชาวไทยตีความว่า “การไหว้” ชาวจีนตีความว่า “การไหว้” ใช้ในสถานการณ์เมื่อไปวัดเพื่อไหว้พระ

ท่าทางที่ 3.1.2.9

ชาวจีนตีความว่า “กดไลค์” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมสื่อดิจิทัล เช่น โซเชียลมีเดีย ในสังคมจีน

ท่าทางที่ 3.1.2.10

ชาวไทยตีความว่า “เดิน” “สลับที่” และ “เล่นปุ๊ต” ชาวจีนตีความว่า “เดิน” และ “สลับที่” แสดงให้เห็นถึงการใช้นิ้วมือแทนขาเพื่อกล่าวถึงการเดินและการเคลื่อนที่เพื่อเปลี่ยนตำแหน่ง และใช้ในการเล่นของเด็ก

ท่าทางที่ 3.1.2.11

ชาวไทยตีความว่า “เจ็บใจ” เมื่อต้องการบอกว่าเจ็บใจ

ท่าทางที่ 3.1.2.12

ชาวจีนตีความว่า “ฆ่าปาดคอ” เมื่อต้องการขู่ผู้อื่น

ท่าทางที่ 3.1.2.13

ชาวไทยตีความว่า “ชี้” “ยิง” และ “บอกทาง” ชาวจีนตีความว่า “ชี้” “ยิง” และ “บอกทาง”

ท่าทางที่ 3.1.2.14

ชาวไทยตีความว่า “จี้” เมื่อชี้ตัวเอง

ท่าทางที่ 3.1.2.15

ชาวไทยตีความว่า “ต๋อยมวย” และ “กำมือ” ชาวจีนตีความว่า “ต่อสู้อู๋” การตีความของชาวไทยสะท้อนให้เห็นถึงกีฬา “มวย” ซึ่งเป็นกีฬาประจำชาติของไทย ส่วนชาวจีนมองในเชิง “การต่อสู้อู๋” ที่อาจสื่อถึงความขัดแย้งทั่วไป

ท่าทางที่ 3.1.2.16

ชาวไทยตีความว่า “พักผ่อน” อาจมีที่มาจากการขอเวลานอกในการแข่งขันกีฬา

ท่าทางที่ 3.1.2.17

ชาวไทยตีความว่า “กำปั้น” อาจหมายถึงการกำหนดโดยไม่เจาะจงความรู้สึก เช่น ความพร้อม การเตรียมพร้อม หรือการแสดงท่าทางธรรมดา ส่วนชาวจีนตีความว่า “สู้ ๆ” เพื่อให้กำลังใจหรือส่งพลังใจ

ท่าทางที่ 3.1.2.18

ชาวไทยตีความว่า “ตบมือ” ชาวจีนตีความว่า “ตบมือ” เป็นการแสดงออกทางสังคม เช่น การปรบมือในงานแสดง การยินดี หรือการแสดงการยอมรับ

ท่าทางที่ 3.1.2.19

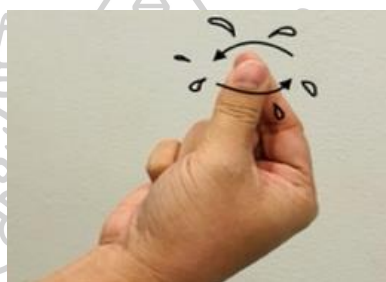
ชาวไทยตีความว่า “แปะมือ” ชาวจีนตีความว่า “แปะมือ” การแปะมือทั้งในบริบทของชาวไทยและชาวจีนอาจใช้ในการเฉลิมฉลอง ความเห็นพ้อง หรือการสร้างความสัมพันธ์

ท่าทางที่ 3.1.2.20

ชาวไทยตีความว่า “โถมมือ” ใช้ในการทักทายหรือการบอกลา

ท่าทางที่ 3.1.2.21

ชาวไทยตีความว่า “ดีดนิ้ว” ตามลักษณะทางกายภาพของท่าทาง

ท่าทางที่ 3.1.2.22

ชาวไทยตีความว่า “เคาะโต๊ะ” ส่วนชาวจีนก็ตีความว่า “เคาะโต๊ะ” ตามลักษณะทางกายภาพของท่าทาง

ท่าทางที่ 3.1.2.3

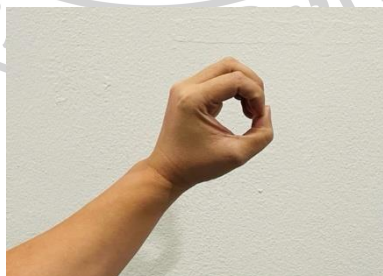
ชาวไทยตีความว่า “ดีดลูกแก้ว” ซึ่งอาจสะท้อนถึงบริบทการเล่นของเด็กไทย

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของภาษาท่าทางประเภทที่ใช้เพื่อแสดงถึงการกระทำต่าง ๆ กล่าวคือ ท่าทางในกลุ่มนี้ทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์เชิงกายภาพที่ถ่ายทอดลักษณะการกระทำของผู้สื่อสารอย่างเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นการจำลองการเคลื่อนไหว การเลียนแบบพฤติกรรม หรือการสื่อความหมายของกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยตรง

3.1.3 ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ

ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงบุคคลหรือสิ่งของต่าง ๆ บางท่าทางอาจเกิดจากการจัดวางหรือเคลื่อนไหวมือและแขนให้มีลักษณะคล้ายบุคคลหรือวัตถุอื่น ๆ เพื่อให้ผู้รับสารรับรู้หรือเข้าใจว่า สิ่งที่กำลังกล่าวถึงหรือให้ความสำคัญอยู่นั้นคือบุคคลหรือวัตถุใด ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ จำนวน 15 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.3.1

ชาวไทยตีความว่า “วงกลม” และ “กลิ้งส่องทางไกล” ชาวจีนตีความว่า “รู” และ “กลิ้งส่องทางไกล” อาจอิงจากรูปลักษณะเชิงรูปธรรมของท่าทาง

ท่าทางที่ 3.1.3.2

ชาวไทยตีความว่า “ตัว I ในภาษาอังกฤษ” อาจอิงจากรูปลักษณะเชิงรูปธรรมของท่าทาง

ท่าทางที่ 3.1.3.3

ชาวจีนตีความว่า “ตัว V ในภาษาอังกฤษ” สะท้อนมุมมองที่อิงกับลักษณะภาพหรือวัฒนธรรมสากล เช่น สื่อถึงคำว่า “Victory” และ “กรรไกร” และอาจมีที่มาจากบริบทเกมเป่ายิ้งฉุบ หรือการเรียนรู้เชิงรูปภาพ

ท่าทางที่ 3.1.3.4

ชาวจีนตีความว่า “ผ้า” อาจมีที่มาจากบริบทเกมเป่ายิ้งฉุบ หรือการเรียนรู้เชิงรูปภาพ

ท่าทางที่ 3.1.3.5

ชาวไทยตีความว่า “คาราบาว” และ “ควาย” ชาวจีนตีความว่า “ควาย” ชาวไทยตีความว่า “คาราบาว” เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมดนตรี ที่ใช้ท่าทางนี้เป็นเอกลักษณ์ และทั้งชาวไทยและชาวจีนบางส่วนตีความตรงกันว่า “ควาย” ซึ่งอาจสะท้อนการมองเห็นรูปร่างของมือหรือการใช้ท่าทางว่ามีลักษณะคล้าย “เขาควาย” ตามมุมมองของทั้งสองวัฒนธรรม

ท่าทางที่ 3.1.3.6

ชาวไทยตีความว่า “ป็น” ชาวจีนตีความว่า “ป็น” อาจเกี่ยวข้องกับลักษณะนิ้วที่ชี้ออกเหมือนป็น

ท่าทางที่ 3.1.3.7

ชาวไทยตีความว่า “กรรไกร” อาจเกี่ยวข้องกับลักษณะนิ้วที่ชี้ออกเหมือนกรรไกร

ท่าทางที่ 3.1.3.8

ชาวไทยตีความว่า “ตะขอ” และ “สเปรย์” ชาวจีนตีความว่า “ตะขอ” อาจเกี่ยวข้องกับลักษณะนิ้วที่ชี้ออกเหมือนตะขอ เชื่อมโยงท่าทางกับกิจกรรมหรือการใช้มือในชีวิตประจำวัน

ท่าทางที่ 3.1.3.9

ชาวไทยตีความว่า “สัญลักษณ์กาชาด” ชาวจีนตีความว่า “สัญลักษณ์กาชาด” อิงจากรูปแบบท่าทางที่คล้ายกับเครื่องหมาย “+” ซึ่งเชื่อมโยงกับสัญลักษณ์กาชาด

ท่าทางที่ 3.1.3.10

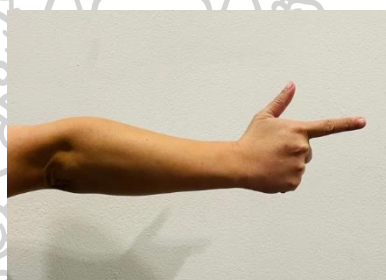
ชาวไทยตีความว่า “Gorilla” เชื่อมโยงกับพฤติกรรมของสัตว์

ท่าทางที่ 3.1.3.11

ชาวไทยตีความว่า “โทรศัพท์” ชาวจีนตีความว่า “โทรศัพท์” ท่าทางนี้เป็นการยกมือขึ้นมาโดยใช้นิ้วโป้งแนบกับหู และนิ้วก้อยแนบกับปาก หรืออาจถือฝ่ามือแนบใบหน้าราวกับถือโทรศัพท์

ท่าทางที่ 3.1.3.12

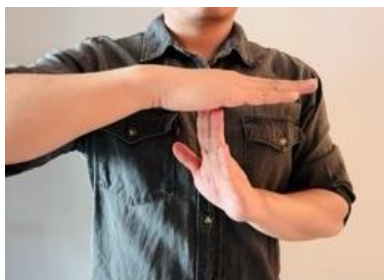
ชาวไทยตีความว่า “ปืน” ชาวจีนตีความว่า “ปืน” อาจเกี่ยวข้องกับลักษณะนิ้วที่ชี้ออกเหมือนปืน

ท่าทางที่ 3.1.3.13

ชาวไทยตีความว่า “ตัวฉันเอง” ชาวจีนตีความว่า “ตัวฉันเอง” เมื่อชี้ตัวเอง สื่อถึงตนเอง อย่างชัดเจนในทั้งสองวัฒนธรรม

ท่าทางที่ 3.1.3.14

ชาวไทยตีความว่า “ตัว T ในภาษาอังกฤษ” อาจเกี่ยวข้องกับลักษณะนิ้วที่ชี้ออกเหมือนตัว T ซึ่งสื่อสารได้ในเชิงสัญลักษณ์

ท่าทางที่ 3.1.3.15

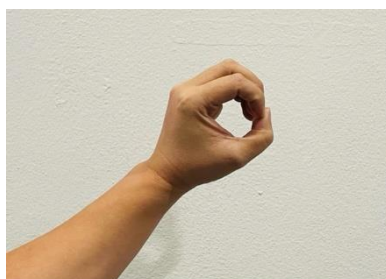
ชาวไทยตีความว่า “Rock” และ “Rock Star” ชาวจีนตีความว่า “Rock” และ “Spider-man” เป็นภาพจำจากสื่อสากล โดยเฉพาะดนตรีตะวันตก เช่น คอนเสิร์ต และท่าทาง “ยิงใยแมงมุม” ของ Spider-man คล้ายกับการชุนิ้วแบบ Rock แต่มีความหมายต่างกัน

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภทที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ กล่าวคือ เป็นท่าทางที่ทำหน้าที่ชี้ระบุหรือชี้แนะให้ผู้รับสารรับรู้ถึงบุคคลวัตถุ สถานที่ หรือองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ในบริบทของการสื่อสารอย่างชัดเจน

3.1.4 ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน

ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเงินทอง การแลกเปลี่ยน หรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนตัวเลขจำนวนนับในภาษานั้น ๆ ด้วยข้อมูลที่ใช้นในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงินจำนวน 12 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.4.1

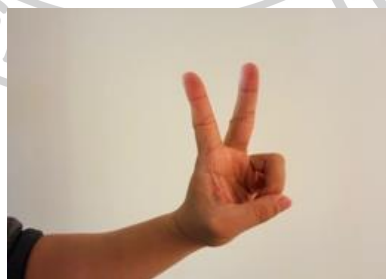
ชาวไทยตีความว่า “จำนวนศูนย์” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนศูนย์” อาจเกี่ยวข้องกับลักษณะนิ้วที่ชี้ ออกเหมือนตัว 0 ซึ่งสื่อสารได้ในเชิงสัญลักษณ์

ท่าทางที่ 3.1.4.2

ชาวไทยตีความว่า “จำนวนหนึ่ง” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนหนึ่ง” ท่าทางนี้อาจมีลักษณะสากลที่เข้าใจตรงกัน ใช้ท่าทางนิ้วมือแทนตัวเลขโดยตรง และอาจเกี่ยวข้องกับลักษณะนิ้วที่ชี้ ออกเหมือนตัว 1 ซึ่งสื่อสารได้ในเชิงสัญลักษณ์ เช่นในบริบทที่หมายถึง 1 คน

ท่าทางที่ 3.1.4.3

ชาวไทยตีความว่า “จำนวนสอง” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนสอง” ท่าทางนี้อาจมีลักษณะสากลที่เข้าใจตรงกัน ใช้ท่าทางนิ้วมือแทนตัวเลขโดยตรง

ท่าทางที่ 3.1.4.4

ชาวไทยตีความว่า “จำนวนสาม” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนสาม” ท่าทางนี้อาจมีลักษณะสากลที่เข้าใจตรงกัน ใช้ท่าทางนี้มือแทนตัวเลขโดยตรง

ท่าทางที่ 3.1.4.5

ชาวไทยตีความว่า “จำนวนสี่” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนสี่” ท่าทางนี้อาจมีลักษณะสากลที่เข้าใจตรงกัน ใช้ท่าทางนี้มือแทนตัวเลขโดยตรง

ท่าทางที่ 3.1.4.6

ชาวไทยตีความว่า “จำนวนห้า” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนห้า” ท่าทางนี้อาจมีลักษณะสากลที่เข้าใจตรงกัน ใช้ท่าทางนี้มือแทนตัวเลขโดยตรง

ท่าทางที่ 3.1.4.7

ชาวจีนตีความว่า “จำนวนหก” อาจตามระบบการเรียนรู้เลขด้วยมือที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในจีน

ท่าทางที่ 3.1.4.8

ชาวไทยตีความว่า “จำนวนเจ็ด” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนเจ็ด” อาจตามระบบการเรียนรู้เลขด้วยมือที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง

ท่าทางที่ 3.1.4.9

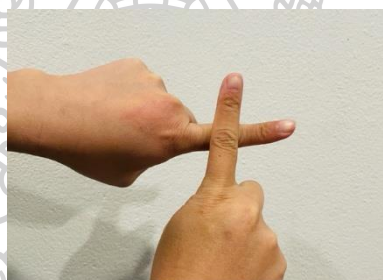
ชาวไทยตีความว่า “จำนวนสาม” และ “จำนวนแปด” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนสาม” และ “จำนวนแปด” อาจตามระบบการเรียนรู้เลขด้วยมือที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง

ท่าทางที่ 3.1.4.10

ชาวไทยตีความว่า “จำนวนเก้าในภาษาจีน” ชาวจีนตีความว่า “จำนวนเก้า” อาจตามระบบการเรียนรู้เลขด้วยมือที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในจีน

ท่าทางที่ 3.1.4.11

ชาวจีนตีความว่า “จำนวนสิบ” อาจตามระบบการเรียนรู้เลขด้วยมือที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในจีน

ท่าทางที่ 3.1.4.12

ชาวไทยตีความว่า “เงิน” ชาวจีนตีความว่า “เงิน” ท่าทางนี้มักใช้ในการขอเงิน หรือพูดถึงเรื่องเงินทั่วไป เช่น การขอค่าจ้างหรือแสดงสัญญาณว่า “ขอเงิน”

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภทที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน ซึ่งเป็นท่าทางที่ผู้สื่อสารใช้เพื่อถ่ายทอด ความหมายที่เกี่ยวข้องกับการนับเลข การแลกเปลี่ยนมูลค่า การใช้เงินตรา หรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ ท่าทางในกลุ่มนี้มักเป็นการจำลองลักษณะการกระทำที่เกี่ยวข้องกับเงิน

3.1.5 ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง

ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงการมีเจตนาในการกำกับ ชี้นำ หรือขอให้ผู้อื่นกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยท่าทางเหล่านี้อาจแสดงออกในลักษณะเด็ดขาดเพื่อสั่งการ หรือแสดงออกอย่างสุภาพเพื่อขอร้องก็ได้ ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและท่าทีที่ผู้แสดงท่าทางนั้นใช้ ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้องจำนวน 5 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.5.1

ชาวไทยตีความว่า “หยุด” และ “ห้าม” ชาวไทยอาจใช้ท่าทางในเชิงคำสั่งหรือสัญญาณจราจร สะท้อนความคุ้นเคยกับบริบทในชีวิตประจำวัน

ท่าทางที่ 3.1.5.2

ชาวไทยตีความว่า “ขอเวลานอก” และ “หยุด” ชาวจีนตีความว่า “ขอเวลานอก” ภาษาท่าทางที่เข้าใจกันโดยทั่วไปในระดับสากล เช่น ใช้ในการแข่งขันกีฬานานาชาติ

ท่าทางที่ 3.1.5.3

ชาวไทยตีความว่า “ขอคืนดี” ชาวไทยนิยมใช้กับเด็ก เช่น "เกี่ยวก้อยคืนดี"

ท่าทางที่ 3.1.5.4

ชาวไทยตีความว่า “เรียก” ชาวจีนตีความว่า “เตือน” อาจสะท้อนถึงการเคาะโต๊ะเพื่อเตือนสติหรือเรียกความสนใจในการสื่อสาร

ท่าทางที่ 3.1.5.5

ชาวจีนตีความว่า “ขออภัย” ชาวจีนมองการไหว้ในเชิงพิธีการหรือขออภัยมากกว่า

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางที่ปรากฏนี้มีลักษณะและรูปแบบที่สอดคล้องกับท่าทางประเภทที่ใช้เป็นคำสั่งและการขออภัย โดยสามารถสังเกตได้จากการเคลื่อนไหวของมือ แขน และร่างกายที่มีความชัดเจนในการส่งสัญญาณเจตนา

3.1.6 ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย

ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงการแสดงออกเมื่อบุคคลได้พบ เริ่มต้นการสนทนา หรือบอกกล่าวผู้ร่วมสนทนา เพื่อแสดงถึงมารยาทและความเป็นมิตร ทั้งนี้ ท่าทางที่ใช้ในการทักทายของแต่ละสังคมนั้นอาจแตกต่างกันไปตามธรรมเนียมปฏิบัติของแต่ละสังคม วัฒนธรรม ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่ใช้ในการทักทายจำนวน 5 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.6.1

ชาวไทยตีความว่า “Bye Bye” ชาวจีนตีความว่า “Bye Bye” อาจสะท้อนการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก ที่ใช้ท่าชুমือโบกในการบอกลา

ท่าทางที่ 3.1.6.2

ชาวไทยตีความว่า “สวัสดี” เนื่องจากชาวไทยใช้การไหว้ในการทักทายกันทั่วไปในชีวิตประจำวัน

ท่าทางที่ 3.1.6.3

ชาวไทยตีความว่า “การทักทาย” ชาวจีนตีความว่า “การทักทาย” ท่าทางนี้เป็นท่าทางในบริบทการทักทายแบบสากล เช่น การทักทายผู้อื่นในโอกาสทางการ

ท่าทางที่ 3.1.6.4

ชาวไทยตีความว่า “สวัสดี” ชาวจีนตีความว่า “ขอลาก่อน” ชาวไทยเน้นความหมายเชิงมารยาททางสังคมทั่วไป เช่น การทักทาย ในขณะที่ชาวจีนเน้นความหมายเชิงความสัมพันธ์และอารมณ์ เช่น การขอลา

ท่าทางที่ 3.1.6.5

ชาวไทยตีความว่า “การลาก่อน” และ “การทักทาย” ชาวจีนตีความว่า “การลาก่อน” และ “การทักทาย” อาจสะท้อนการรับรู้อิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก ที่ใช้ท่าชুমือโบกในการบอกลาหรือการทักทาย

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภทที่ใช้ในการทักทาย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเริ่มต้นการสื่อสารระหว่างบุคคล สะท้อนความเป็นมิตร ความเคารพ หรือความใกล้ชิดทางสังคม การเคลื่อนไหวของมือ

3.1.7 ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสิ ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ

ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสิ ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงความสนใจหรือความต้องการดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ รวมทั้งคำต้องห้าม (taboo word) ต่าง ๆ ในภาษา ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นคำที่มีความหมายสื่อไปถึงเรื่องเพศและเป็นคำหยาบ ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสิ ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ จำนวน 4 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.7.1

ชาวไทยตีความว่า “คำด่า” และ “อวยวะเพศชาย” ชาวจีนตีความว่า “คำด่า” สะท้อนให้เห็นว่า อิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก โดยเฉพาะในด้านสื่อบันเทิงซึ่งแพร่กระจายสู่ทั้งสองวัฒนธรรม

ท่าทางที่ 3.1.7.2

ชาวไทยตีความว่า “ความรัก” ชาวจีนตีความว่า “ความรัก” ท่าทางนี้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายผ่านศิลปินเกาหลี ที่มักใช้เพื่อสื่อถึง “Mini Heart” หรือ “Finger Heart”

ท่าทางที่ 3.1.7.3

ชาวไทยตีความว่า “I love you” ชาวจีนตีความว่า “I love you” เป็นหนึ่งในท่าทางที่มีความหมายเป็นสากล ใช้แสดงความรัก ความชื่นชอบ หรือการให้กำลังใจ

ท่าทางที่ 3.1.7.4

ชาวไทยตีความว่า “ความรัก” ชาวจีนตีความว่า “ความรัก” เป็นหนึ่งในท่าทางที่มีความหมายเป็นสากล ใช้แสดงความรัก ความชื่นชอบ หรือการให้กำลังใจ

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภทที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสี ท่าทางเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนเจตนาเชิงอารมณ์และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเคลื่อนไหว ลักษณะสายตา หรือท่าทางมือมีบทบาทสำคัญในการสื่อความหมายที่ซับซ้อนและต้องตีความตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

3.1.8 ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก

ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงอารมณ์ความรู้สึก ทศนคติที่ผู้แสดงท่าทางใช้แสดงออกแทนคำพูด เพื่อสื่อให้ผู้รับสารเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก หรือทัศนคติของตน ณ ขณะนั้น ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจำนวน 5 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.8.1

ชาวไทยตีความว่า “เจ็บใจ” และ “โกรธ” ชาวจีนตีความว่า “โกรธ” ท่าทางนี้ใช้เมื่อแสดงความรู้สึกเสียใจ ปน โกรธ การผูกท่าทางกับบริบททางอารมณ์

ท่าทางที่ 3.1.8.2

ชาวไทยตีความว่า “โกรธ” ชาวไทยอาจใช้ท่าทางนี้ไปถึง ระดับอารมณ์ เช่นความโกรธ

ท่าทางที่ 3.1.8.3

ชาวไทยตีความว่า “โกรธ” ชาวไทยใช้ท่าทางนี้อาจสื่อถึงอารมณ์รุนแรงหรือลบ เช่น ความโกรธ ไม่พอใจ หรือความเครียด

ท่าทางที่ 3.1.8.4

ชาวไทยตีความว่า “High five” และ “ดีใจ” คำตอบ “High five” แสดงถึงการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก โดยตีความเป็นการทักทายหรือแสดงความยินดีแบบไม่เป็นทางการ และการตีความ “ดีใจ” สะท้อนว่าชาวไทยบางส่วนมองท่าทางนี้ในเชิงอารมณ์หรือเจตนามากกว่า การอธิบายลักษณะทางกายภาพเพียงอย่างเดียว เช่น ใช้ในการฉลองความสำเร็จ

ท่าทางที่ 3.1.8.5

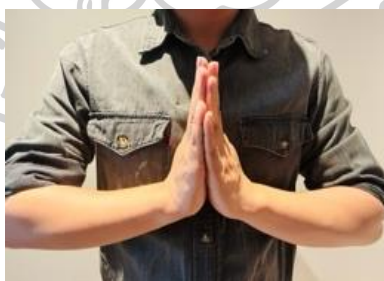
ชาวไทยตีความว่า “โกรธ” อาจสะท้อนอารมณ์ เช่น การเคาะโต๊ะแรง ๆ เพื่อระบายความไม่พอใจหรือโกรธ

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภทที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดงอารมณ์ เช่น ความสุข ความโกรธ หรือความเศร้า การเคลื่อนไหวของร่างกาย สีหน้า และท่าทางมือ ช่วยเสริมการสื่อสารเชิงวจนภาษา ทำให้ผู้รับสารเข้าใจความรู้สึกของผู้ส่งสารได้อย่างชัดเจน

3.1.9 ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ

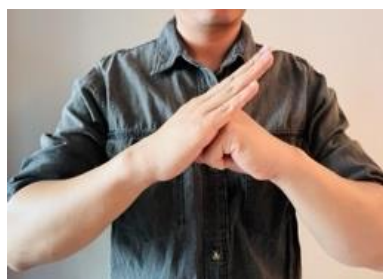
ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงการปฏิบัติตามบรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ หรือมารยาทที่สังคมยอมรับ เพื่อแสดงถึงความสุภาพ ความเคารพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างกลมกลืน ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ จำนวน 3 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.9.1

ชาวไทยตีความว่า “ขอบคุณ” “ขอบคุณและขอโทษ” และ “ขอโทษ” ท่าทางที่เกี่ยวกับการแสดงความสุภาพ

ท่าทางที่ 3.1.9.2

ชาวไทยตีความว่า “คารวะ” และ “ขอบคุณ” ชาวจีนตีความว่า “คารวะ” อาจแสดงถึงความเป็นพิธีการและความสุภาพในสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีน

ท่าทางที่ 3.1.9.3

ชาวจีนตีความว่า “ขอบคุณ” ในบริบทของการดื่มชาในบางภูมิภาคของจีน การใช้นิ้วเคาะโต๊ะเบา ๆ หมายถึง การขอบคุณผู้ที่รินชาให้

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภทที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การขอบคุณ หรือการขอโทษ การเคลื่อนไหวของมือ การโค้งตัว และท่าทางร่างกายช่วยสื่อสารถึงความสุภาพและสร้างความสัมพันธ์ที่ราบรื่นระหว่างบุคคล

3.1.10 ท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่

ท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่ หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงอันดับหรือลำดับที่ได้เรียงไว้ มักปรากฏในการกล่าวถึงลำดับขั้นตอนและการจัดลำดับความสำคัญ โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำพูด แต่ใช้มือหรือร่างกายเป็นสัญลักษณ์แทนตัวเลขลำดับหรืออันดับที่นั้น ๆ ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่จำนวน 3 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.10.1

ชาวไทยตีความว่า “ลำดับที่ 1” อาจตีความจากบริบทเชิงลำดับมากกว่าตัวเลขทั่วไป

ท่าทางที่ 3.1.10.2

ชาวไทยตีความว่า “ลำดับที่ 4” อาจตีความจากบริบทเชิงลำดับมากกว่าตัวเลขทั่วไป

ท่าทางที่ 3.1.10.3

ชาวจีนตีความว่า “อันดับสุดท้าย” ชาวจีนอาจตีความได้ว่าเป็น “ลำดับสุดท้าย” หรือ “เล็กที่สุด” ตามลักษณะของนิ้วก้อย

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภทที่เกี่ยวกับลำดับที่ ซึ่งใช้เพื่อสื่อความหมายเกี่ยวกับลำดับชั้น ความสำคัญ หรือการจัดลำดับเหตุการณ์ การชี้มือ การเคลื่อนไหวของนิ้ว หรือการจัดท่าทางร่างกายเป็นสัญลักษณ์ที่ผู้รับสารเข้าใจร่วมกัน ช่วยในการจัดระเบียบความคิดและการสื่อสารข้อมูลเชิงลำดับอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.11 ท่าทางที่เกี่ยวกับปริมาณ

ท่าทางที่เกี่ยวกับปริมาณ หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงความมาก-น้อยของจำนวน ขนาด หรือปริมาณของสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่กล่าวถึง ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏท่าทางที่เกี่ยวกับปริมาณจำนวน 2 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.1.11.1

ชาวไทยตีความว่า “นิดหน่อย” อาจตีความจากการมองว่าเป็น การแสดงขนาด หรือสิ่งเล็ก ๆ

ท่าทางที่ 3.1.11.2

ชาวจีนตีความว่า “หมด” แสดงให้เห็นว่าชาวจีนบางส่วนตีความท่าทางนี้ในเชิงของการสิ้นสุด หรือหมดสิ้น

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของภาษาท่าทางประเภทที่เกี่ยวกับปริมาณ ซึ่งใช้เพื่อสื่อความหมายเกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณ เช่น การแสดงจำนวนด้วยนิ้ว ความกว้างของมือ หรือท่าทางร่างกายที่แสดงระดับมากหรือน้อย ท่าทางเหล่านี้ช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจปริมาณหรือขนาดของสิ่งที่สื่อสารได้โดยไม่ต้องใช้คำพูด และสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและสังคม

3.2 ภาษาท่าทางที่ใช้เฉพาะชาวไทย

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้พบภาษาท่าทางที่ใช้เฉพาะชาวไทยจำนวน 1 ประเภท คือ ท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 ท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย

ท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย หมายถึง ท่าทางที่สื่อความหมายถึงสภาพร่างกาย หรือความรู้สึกทางกายภาพของบุคคล โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำพูด ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ปรากฏ ท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกายจำนวน 1 ท่าทาง ดังนี้

ท่าทางที่ 3.2.1.1

ชาวไทยตีความว่า “แข็งแรง” อาจแสดงว่าตัวเองแข็งแรง

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า ท่าทางเหล่านี้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของ ภาษาท่าทางประเภทที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย ซึ่งสะท้อนสภาวะทางร่างกายหรือความต้องการ เช่น ความแข็งแรง ความเจ็บป่วย หรือความหิว ท่าทางเหล่านี้สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ถึงสภาพร่างกาย ได้อย่างชัดเจน

3.3 การเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับจีน

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จัดประเภทแยกตามกลุ่มภาษาท่าทางดังที่ปรากฏในหัวข้อที่ 3.1 และ 3.2 ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับ ชาวจีน ผลการวิจัยสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

ลำดับ	ประเภทของภาษาท่าทาง	ชาวไทย		ชาวจีน		รวม	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
1	ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจ และการตัดสินใจ	36	26.87	23	26.14	59	26.58
2	ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ	26	19.40	13	14.77	39	17.57
3	ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คน และสิ่งของต่าง ๆ	23	17.16	15	17.04	38	17.12

ลำดับ	ประเภทของภาษาท่าทาง	ชาวไทย		ชาวจีน		รวม	
		ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
4	ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน	12	8.96	13	14.77	25	11.26
5	ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง	8	5.97	8	9.09	16	7.21
6	ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย	6	4.48	7	7.95	13	5.85
7	ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสีท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ	5	3.73	4	4.55	9	4.05
8	ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก	8	5.97	1	1.14	9	4.05
9	ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ	6	4.48	2	2.27	8	3.61
10	ท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่	2	1.48	1	1.14	3	1.35
11	ท่าทางที่เกี่ยวกับปริมาณ	1	0.75	1	1.14	2	0.90
12	ท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย	1	0.75	-	-	1	0.45
รวม		134	100.00	88	100.00	222	100.00

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน จากตารางจะเห็นว่า ภาษาท่าทางของชาวไทยสามารถจำแนกได้เป็น 12 ประเภท ส่วนภาษาท่าทางของชาวจีนสามารถจำแนกได้เป็น 11 ประเภท ภาษาท่าทางที่ปรากฏใช้ในทั้ง 2 วัฒนธรรมมี 11 ประเภท ได้แก่ ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสี ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ ท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่ และท่าทางที่เกี่ยวกับปริมาณ

ส่วนท่าทางที่ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้น ไม่ปรากฏในกลุ่มชาวจีน คือท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย โดยผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่าท่าทางที่ 3.2.1.1 (กำปั้นกระแทกหน้าอก) นั้นหมายถึง “แข็งแรง” ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนจำนวน 40 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่า “ทุบอก” ซึ่งสามารถจัดอยู่ในกลุ่มประเภทของท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “โกรธ” ซึ่งสามารถจัดอยู่ในกลุ่มประเภทของท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก

ด้านความถี่ในการปรากฏพบว่า ภาษาท่าทางที่พบมากที่สุดในสังคมไทย ได้แก่ ท่าทางที่ใช้แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ขณะที่ในสังคมจีน ภาษาท่าทางที่พบมากที่สุด ได้แก่ ท่าทางที่ใช้

แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ทำทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ทำทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และทำทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า แม้ภาษาทำทางบางประเภทจะปรากฏใช้ทั้งในวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีน แต่การจัดลำดับความสำคัญและความถี่ในการปรากฏก็อาจแสดงถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างสังคมไทยและสังคมจีนได้ เช่น ทำทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงินปรากฏมากเป็นอันดับที่ 4 (ร้อยละ 8.96) สำหรับชาวไทย แตกต่างกับทำทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งปรากฏมากเป็นอันดับที่ 3 (ร้อยละ 17.16) ในขณะที่สำหรับชาวจีน ทำทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงินนี้ ปรากฏมากเป็นอันดับที่ 3 (ร้อยละ 14.77) เท่ากับทำทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ ลักษณะดังกล่าวอาจสะท้อนให้เห็นได้ว่า สังคมจีนนั้นอาจให้ความสำคัญกับเรื่องการเงินและเศรษฐกิจ

ภาษาทำทางประเภทที่พบมากที่สุดทั้งในวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนคือทำทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ อาจเนื่องมาจากทำทางประเภทนี้เป็นกลไกพื้นฐานของมนุษย์ที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวเมื่อต้องครุ่นคิด ไตร่ตรอง หรือตัดสินใจ การแสดงทำทางดังกล่าวอาจช่วยเน้นย้ำหรือแทนที่คำพูดบางประการในสถานการณ์ที่คำพูดเพียงอย่างเดียวอาจสื่อความได้ชัดเจนไม่เพียงพอ

3.4 สรุปภาพรวมการเปรียบเทียบประเภทของภาษาทำทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

จากการเปรียบเทียบประเภทของภาษาทำทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน พบว่าภาษาทำทางของชาวไทยสามารถจำแนกได้เป็น 12 ประเภท ในขณะที่ภาษาทำทางของชาวจีนสามารถจำแนกได้ 11 ประเภท ทั้งสองวัฒนธรรมมีภาษาทำทางร่วมกัน 11 ประเภท ยกเว้นทำทางที่เกี่ยวข้องกับสภาพร่างกายที่พบเฉพาะในกลุ่มชาวไทย ซึ่งสะท้อนถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการรับรู้ของผู้สื่อสารในสังคมไทยและจีน

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ความถี่ของภาษาทำทางยังชี้ให้เห็นความแตกต่างในการให้ความสำคัญต่อประเภทต่าง ๆ ของทำทางในสังคมไทย ภาษาทำทางที่พบมากที่สุด ได้แก่ ทำทางที่ใช้แสดงความคิดภายในจิตใจ การกระทำต่าง ๆ และการเชื่อมโยงกับผู้คนและสิ่งของ ขณะที่ในสังคมจีน ทำทางที่พบมากที่สุด ได้แก่ การแสดงความคิดภายในจิตใจ การเชื่อมโยงกับผู้คนและสิ่งของ การกระทำต่าง ๆ และทำทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน ลักษณะความถี่และลำดับความสำคัญดังกล่าวสะท้อนถึงอัตลักษณ์และค่านิยมทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น การให้ความสำคัญกับเรื่องการเงินและเศรษฐกิจของสังคมจีน

ทั้งนี้ ภาษาทำทางประเภทที่พบมากที่สุดทั้งในสังคมไทยและจีนคือทำทางที่ใช้แสดงความคิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ซึ่งอาจสืบเนื่องจากการที่ภาษาทำทางประเภทนี้เป็นกลไกพื้นฐานของมนุษย์ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวขณะครุ่นคิด ไตร่ตรอง หรือดำเนินการตัดสินใจ ทำทางดังกล่าวช่วยเน้นย้ำหรือเสริมความหมายของคำพูดในสถานการณ์ที่การสื่อสารด้วยวาจาเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถถ่ายทอดได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน

บทที่ 4

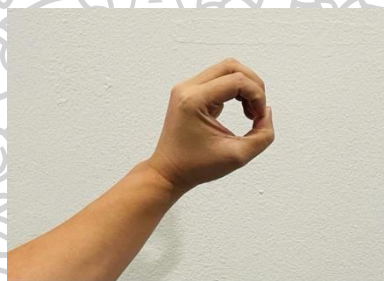
การเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

ในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยเรื่องความหมายของภาษาท่าทางของชาวไทยกับชาวจีน พร้อมทั้งเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ความหมายของภาษาท่าทางของชาวไทย

จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทยพบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยจำนวน 50 คน ตีความความหมายของภาษาท่าทางต่าง ๆ ดังนี้

ท่าทางที่ 4.1.1

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนศูนย์” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “วงกลม” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ผิด” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “กล่องส่องทางไกล” ลักษณะท่าทางนี้มีรูปลักษณะใกล้เคียงกับรูปทรง “วงกลม” หรือ “จำนวนศูนย์” ซึ่งในบางวัฒนธรรมมีการใช้วงกลมเป็นสัญลักษณ์แสดงการแก้ไขหรือข้อผิดพลาดในเอกสารตรวจสอบอย่างไรก็ตาม สำหรับการตีความในบริบทของกล่องส่องทางไกลนั้น มักปรากฏในสถานการณ์การเล่นหรือกิจกรรมกับเด็ก โดยผู้สื่อสารจะใช้มือข้างเดียวหรือทั้งสองข้างทำเป็นรูปทรงดังกล่าวมาไว้ติดกับดวงตา เพื่อจำลองเป็นกล่องส่องทางไกล และมีข้อสังเกตว่าทั้งจำนวนศูนย์ วงกลม และกล่องส่องทางไกลนั้นล้วนมีลักษณะเป็นวงกลมหรือวงรีทั้งสิ้น

ท่าทางที่ 4.1.2

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 43 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนหนึ่ง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “จี้” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “ตัว I ในภาษาอังกฤษ” ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน ให้ความหมายว่า “เตียน” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน ให้ความหมายว่า “ลำดับที่หนึ่ง”

ท่าทางที่ 4.1.3

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนสอง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 17 คน ให้ความหมายว่า “สู้ ๆ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ชูสองนิ้ว”

ท่าทางที่ 4.1.4

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 31 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “OK” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 17 คน ให้ความหมายว่า “จำนวนสาม” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “OK และเข้าใจ”

ท่าทางที่ 4.1.5

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 48 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนสี่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน ให้ความหมายว่า “ลำดับที่สี่” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน ให้ความหมายว่า “ร้าวง”

ท่าทางที่ 4.1.6

ตอบแบบสอบถามจำนวน 23 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนห้า” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 17 คน ให้ความหมายว่า “หยุด” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “Bye Bye” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ห้าม”

ท่าทางที่ 4.1.7

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “โทรศัพท์” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน ให้ความหมายว่า “คาราบาว” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ควาย”

ท่าทางที่ 4.1.8

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ถูกต้อง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน ให้ความหมายว่า “หล่อ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน ให้ความหมายว่า “จำนวนเจ็ด” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ชี้” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ป็น”

ท่าทางที่ 4.1.9

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 22 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “หล่อ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน ให้ความหมายว่า “ยิงปืน” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน ให้ความหมายว่า “จำนวนสาม” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “จำนวนแปด” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “กรรไกร”

ท่าทางที่ 4.1.10

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 38 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ตะขอ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “งอนิ้ว” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน

ให้ความหมายว่า “จำนวนเก้าในภาษาจีน” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “สเปรย์”

ท่าทางที่ 4.1.11

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ปฏิเสธ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน ให้ความหมายว่า “ผิด” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน ให้ความหมายว่า “บวก” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน ให้ความหมายว่า “สัญลักษณ์กาชาด”

ท่าทางที่ 4.1.12

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 26 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “สวัสดี” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 13 คน ให้ความหมายว่า “การไหว้” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “ขอบคุณ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ขอบคุณและขอโทษ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ขอโทษ”

ท่าทางที่ 4.1.13

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 28 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “การจับมือ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 16 คน ให้ความหมายว่า “การทักทาย” และ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “การตกลง”

ท่าทางที่ 4.1.14

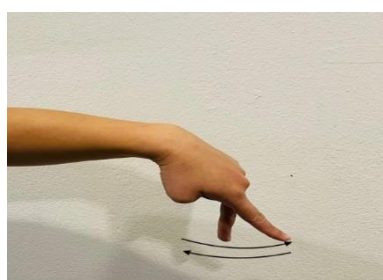
ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 22 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ไม่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “ปฏิเสธ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “ไม่ใช่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ไม่ดี” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ไม่ได้” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “ไม่ทราบ”

ท่าทางที่ 4.1.15

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “เยี่ยม” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “นิ้วโป้ง”

ท่าทางที่ 4.1.16

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 44 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “การเดินทาง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “สลับที่” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “เล่นปุ๊ปุ๊”

ท่าทางที่ 4.1.17

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “แม่” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ไม่เห็นด้วย”

ท่าทางที่ 4.1.18

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “คารวะ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “สวัสดี” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “ขอบคุณ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ขอโทษ”

ท่าทางที่ 4.1.19

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 17 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “เจ็บใจ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 13 คน ให้ความหมายว่า “โกรธ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน

ให้ความหมายว่า “ฮึกเหิม” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “มั่นใจ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “แข็งแรง” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “Gorilla”

ท่าทางที่ 4.1.20

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ตายแน่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 18 คน ให้ความหมายว่า “ระวังตัวไว้” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ความสูงระดับคอ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “สวยไหม”

ท่าทางที่ 4.1.21

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “โทรศัพท์”

ท่าทางที่ 4.1.22

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ชี้” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 13 คน ให้ความหมายว่า “ยิง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน

ให้ความหมายว่า “บอกทาง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน ให้ความหมายว่า “ถูกต้อง” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ป็น”

ท่าทางที่ 4.1.23

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 26 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “แล้วแต่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 คน ให้ความหมายว่า “ไม่” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “ไม่ทราบ”

ท่าทางที่ 4.1.24

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ตัวฉันเอง” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ชี้”

ท่าทางที่ 4.1.25

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ต่อมวย” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “กำมือ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “โกรธ”

ท่าทางที่ 4.1.26

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 31 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ขอเวลานอก” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “พักผ่อน” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “หยุด” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ตัว T ในภาษาอังกฤษ”

ท่าทางที่ 4.1.27

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 39 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ไม่” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 11 คน ให้ความหมายว่า “ผิด”

ท่าทางที่ 4.1.28

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 27 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “สู้ ๆ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน ให้ความหมายว่า “กำปั้น” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “โกรธ”

ท่าทางที่ 4.1.29

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 41 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ตบมือ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ชื่นชม” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ยินดี”

ท่าทางที่ 4.1.30

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 32 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “แปะมือ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “High five” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ดีใจ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “เห็นด้วย”

ท่าทางที่ 4.1.31

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 37 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “คำด่า” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “นิ้วกลาง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “แยะ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “อวยวะเพศชาย”

ท่าทางที่ 4.1.32

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 36 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “การลาก่อน” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน ให้ความหมายว่า “โบกมือ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “การทักทาย” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ไม่”

ท่าทางที่ 4.1.33

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ความรัก”

ท่าทางที่ 4.1.34

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 26 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “นิดหน่อย” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน ให้ความหมายว่า “เงิน” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ดีดนิ้ว”

ท่าทางที่ 4.1.35

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 29 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ขอคืนดี” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 21 คน ให้ความหมายว่า “สัญญา”

ท่าทางที่ 4.1.36

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 38 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “Rock” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 12 คน ให้ความหมายว่า “Rock Star”

ท่าทางที่ 4.1.37

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “I love you”

ท่าทางที่ 4.1.38

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 35 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “สาบาน” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “ลูกเสือ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ประชาธิปไตย”

ท่าทางที่ 4.1.39

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “เคาะโต๊ะ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “เรียก” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “โกรธ”

ท่าทางที่ 4.1.40

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 49 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “OK” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน ให้ความหมายว่า “ดีดลูกแก้ว”

ท่าทางที่ 4.1.41

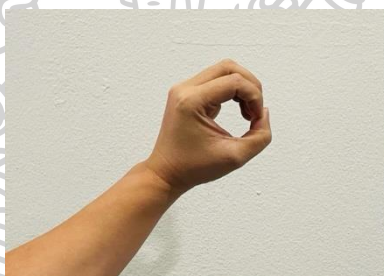

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ความรัก”

4.2 ความหมายของภาษาท่าทางของชาวจีน

จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีนพบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน จำนวน 50 คน ตีความความหมายของภาษาท่าทางต่าง ๆ ดังนี้

ท่าทางที่ 4.2.1

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 44 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนศูนย์” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “กล้องส่องทางไกล” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “รู”

ท่าทางที่ 4.2.2

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนหนึ่ง”

ท่าทางที่ 4.2.3

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 39 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนสอง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “ตัว V ในภาษาอังกฤษ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ให้ความหมายว่า “กรรไกร”

ท่าทางที่ 4.2.4

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 39 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนสาม” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 11 คน ให้ความหมายว่า “OK”

ท่าทางที่ 4.2.5

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนสี่”

ท่าทางที่ 4.2.6

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 44 คนให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนห้า” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “Bye Bye” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ผ้า”

ท่าทางที่ 4.2.7

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 45 คนให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนหก” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ควาย”

ท่าทางที่ 4.2.8

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 37 คนให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนเจ็ด” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “ปิ่น” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “หล่อ”

ท่าทางที่ 4.2.9

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 49 คนให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนแปด” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คนให้ความหมายว่า “จำนวนสาม”

ท่าทางที่ 4.2.10

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 48 คนให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนเก้า” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คนให้ความหมายว่า “ตะขอ”

ท่าทางที่ 4.2.11

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 44 คนให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “จำนวนสิบ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คนให้ความหมายว่า “บวก” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คนให้ความหมายว่า “สัญลักษณ์กาชาด”

ท่าทางที่ 4.2.12

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 41 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “การไหว้” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “ขอเรื่อง”

ท่าทางที่ 4.2.13

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “การจับมือ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “การทักทาย”

ท่าทางที่ 4.2.14

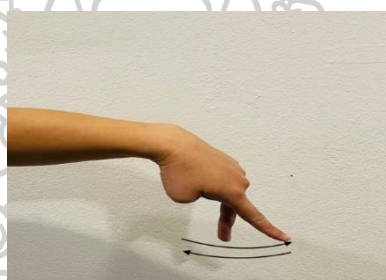
ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 24 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ไม่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 12 คน ให้ความหมายว่า “ปฏิเสธ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “ไม่ใช่” จำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ไม่ดี”

ท่าทางที่ 4.2.15

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 36 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “เยี่ยม” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ถูกต้อง” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “กดไลก์”

ท่าทางที่ 4.2.16

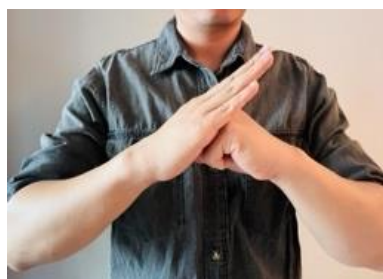
ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “การเดินทาง”

ท่าทางที่ 4.2.17

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 41 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “แย่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 คน ให้ความหมายว่า “ดูถูก” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “ไม่เห็นด้วย”

ท่าทางที่ 4.2.18

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “คารวะ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ขอลาก่อน” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “ขอร้อง”

ท่าทางที่ 4.2.19

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ทูปอก” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “โกรธ”

ท่าทางที่ 4.2.20

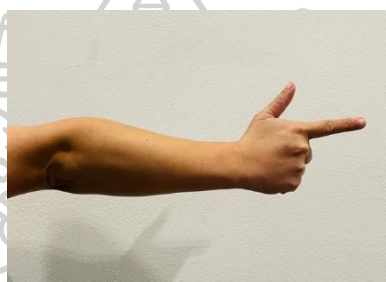
ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ฆ่าปาดคอ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 11 คน ให้ความหมายว่า “ตายแน่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “ระวังตัวไว้” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “ทำเต็น”

ท่าทางที่ 4.2.21

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “โทรศัพท์”

ท่าทางที่ 4.2.22

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “เล็ง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน ให้ความหมายว่า “ยิง” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน ให้ความหมายว่า “ชี้” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน ให้ความหมายว่า “ปืน”

ท่าทางที่ 4.2.23

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 16 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “แล้วแต่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 คน ให้ความหมายว่า “ไม่” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 คน ให้ความหมายว่า “ไม่ทราบ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “หมด”

ท่าทางที่ 4.2.24

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 46 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ตัวฉันเอง” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “มันใจ”

ท่าทางที่ 4.2.25

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ต่อสู้อ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “ต่อยมวย”

ท่าทางที่ 4.2.26

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ขอเวลานอก”

ท่าทางที่ 4.2.27

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 33 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ห้าม” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “ไม่” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน ให้ความหมายว่า “ผิด”

ท่าทางที่ 4.2.28

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “สู้ ๆ”

ท่าทางที่ 4.2.29

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ตบมือ”

ท่าทางที่ 4.2.30

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “แปะมือ”

ท่าทางที่ 4.2.31

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 43 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “คำด่า” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน ให้ความหมายว่า “ดูถูก”

ท่าทางที่ 4.2.32

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “การลาก่อน” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 8 คน ให้ความหมายว่า “โบกมือ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 คน ให้ความหมายว่า “การทักทาย” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 12 คน ให้ความหมายว่า “ไม่”

ท่าทางที่ 4.2.33

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ความรัก”

ท่าทางที่ 4.2.34

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “เงิน”

ท่าทางที่ 4.2.35

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ดูถูก” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน ให้ความหมายว่า “อันดับสุดท้าย”

ท่าทางที่ 4.2.36

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “Rock” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 คน ให้ความหมายว่า “Spider-man”

ท่าทางที่ 4.2.37

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “I love you”

ท่าทางที่ 4.2.38

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “สาบาน”

ท่าทางที่ 4.2.39

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 37 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “เคาะโต๊ะ” ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน ให้ความหมายว่า “ขอบคุณ” และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 คน ให้ความหมายว่า “เตือน”

ท่าทางที่ 4.2.40

ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “OK”

ท่าทางที่ 4.2.41

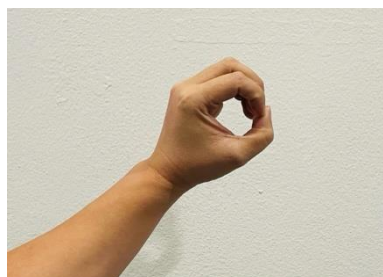
ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน ให้ความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “ความรัก”

4.3 การเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยและชาวจีน

ข้อมูลคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีน แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวจีนตีความความหมายของภาษาท่าทางต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

บางท่าทางผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนให้ความหมายไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่บางท่าทางอาจมีผู้ตีความความหมายของภาษาท่าทางนั้นไปเป็นคนละความหมาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ท่าทางที่ 4.3.1

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนศูนย์	34	68.00	44	88.00
2. กล้องส่องทางไกล	2	4.00	4	8.00
3. วงกลม	10	20.00	0	0
4. ผิด	4	8.00	0	0
5. รู	0	0	2	4.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 34 คน และชาวจีน 44 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนศูนย์” และผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 2 คน และชาวจีน 4 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “กล้องส่องทางไกล” นอกจากนี้ยังมีความหมายที่ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้น คือมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 10 คนที่ระบุว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “วงกลม” และ 4 คน ระบุว่าหมายถึง “ผิด” ส่วนความหมายว่า “รู” นั้น ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน จำนวน 4 คน ไม่ปรากฏในคำตอบของของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย

ท่าทางที่ 4.3.2

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนหนึ่ง	43	86.00	50	100.00
2. ซี่	4	8.00	0	0
3. ตัว I ในภาษาอังกฤษ	1	2.00	0	0
4. เตือน	1	2.00	0	0
5. ลำดับที่ 1	1	2.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 43 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนหนึ่ง” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทั้งชาวไทยและชาวจีนส่วนใหญ่ตีความความหมายของท่าทางนี้ไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย ได้แก่ ความหมายว่า “ซี่” “ตัว I ในภาษาอังกฤษ” “เตือน” และ “ลำดับที่ 1” ซึ่งไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน

ท่าทางที่ 4.3.3

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนสอง	30	60.00	39	78.00
2. สู้ ๆ	17	34.00	0	0
3. ตัว V ในภาษาอังกฤษ	0	0	9	18.00
4. ชูสองนิ้ว	3	6.00	0	0
5. กรรไกร	0	0	2	4.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 30 คน และชาวจีน 39 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนสอง” นอกจากนี้ยังมีความหมายที่ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้น คือมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 17 คนที่ระบุว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “สู้ ๆ” และ 3 คนระบุว่าหมายถึง “ชูสองนิ้ว” ความหมายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมการให้กำลังใจของชาวไทย

ส่วนความหมายว่า “ตัว V ในภาษาอังกฤษ” ซึ่งปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนจำนวน 9 คน สะท้อนถึงมุมมองที่อิงกับลักษณะของตัวอักษรในวัฒนธรรมสากล และสื่อถึงคำว่า Victory ส่วนความหมายว่า “กรรไกร” ซึ่งปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนจำนวน 2 คนนั้นมีที่มาจากการเล่นเกมเป่ายี่งดูบ

ท่าทางที่ 4.3.4

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนสาม	17	34.00	39	78.00
2. OK	31	62.00	11	22.00
3. OK และเข้าใจ	3	6.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 17 คน และชาวจีน 39 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนสาม” ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 31 คน และชาวจีนอีก 11 คน ตีความว่าหมายถึง “OK” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความหมาย “จำนวนสาม” และ “โอเค” นั้นเป็นความหมายสากลที่รับรู้กันทั่วไปในทั้ง 2 วัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 3 คนที่ระบุว่าท่าทางดังกล่าวหมายถึง “OK และเข้าใจ” ด้วย ซึ่งความหมายดังกล่าวนี้ไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน

ท่าทางที่ 4.3.5

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนสี่	48	96.00	50	100.00
2. ลำดับที่สี่	1	2.00	0	0
3. รำวง	1	2.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 48 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนสี่” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความรับรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการใช้ท่าทางในการแสดงตัวเลข ซึ่งมักใช้ภาษาท่าทางผ่านนิ้วมืออย่างชัดเจนและเป็นสากลในหลายวัฒนธรรม นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย ได้แก่ ความหมายว่า “ลำดับที่สี่” และ “รำวง” ซึ่งไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน

ท่าทางที่ 4.3.6

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนห้า	23	46.00	44	88.00
2. หยุด	17	34.00	0	0
3. Bye Bye	6	12.00	3	6.00
4. ห้าม	4	8.00	0	0
5. ผ้า	0	0	3	6.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 23 คน และชาวจีน 44 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนห้า” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ท่าทางนี้มักใช้เชื่อมโยงกับการกล่าวถึงตัวเลข นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 6 คน และชาวจีน 3 คน ยังตีความว่า ท่าทางนี้หมายถึง “Bye Bye” ซึ่งอาจเกิดจากการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกที่ใช้การโบกมือในการบอกลา นอกจากนี้ยังมี

ความหมายที่ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้น คือมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 17 คนที่ระบุว่า ทำทางดังกล่าวหมายถึง “หยุด” และ 4 คน ระบุว่าหมายถึง “ห้าม” สันนิษฐานว่าความหมายดังกล่าวอาจมีที่มาจากการให้สัญญาณของตำรวจจราจร ซึ่งเป็นบริบทที่คุ้นเคยในชีวิตประจำวัน หรืออาจได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนา เช่น ลักษณะของพระพุทธรูปปางห้ามญาติ ส่วนความหมายว่า “ผ้า” นั้นปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนจำนวน 3 คน ความหมายดังกล่าวอาจมีที่มาจากการเล่นเกมเป่ายิ้งฉุบ

ท่าทางที่ 4.3.7

ความหมายของท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนหก	0	0	45	90.00
2. โทรศัพท์	25	50.00	0	0
3. คาราบาว	20	40.00	0	0
4. ควาย	5	10.00	5	10.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนจำนวน 45 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนหก” ซึ่งเป็นความหมายที่ปรากฏเฉพาะในบริบทสังคมวัฒนธรรมจีนเท่านั้น ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 25 คนระบุความหมายของท่าทางดังกล่าวว่าหมายถึง “โทรศัพท์” ซึ่งมีที่มาจากรูปลักษณะของโทรศัพท์มือถือ และอีก 20 คน ระบุว่าหมายถึง “คาราบาว” หรือ “รูปหัวควาย” ซึ่งสะท้อนให้เห็นอิทธิพลของวงดนตรีแนวเพื่อชีวิตที่ชื่อว่าวง “คาราบาว” วงดนตรีดังกล่าวใช้รูปหัวควายเป็นสัญลักษณ์ของการใช้แรงงานและการปลดแอกทางสังคม นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 5 คน และชาวจีน 5 คน ยังตีความว่า ท่าทางนี้หมายถึง “ควาย” เช่นเดียวกันด้วย อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตประการหนึ่งว่า คำว่า “ควาย” ในภาษาไทยนั้นมีความหมายแฝงว่าหมายถึง โง่เขลาไม่ฉลาด มักใช้ในเชิงดูถูกหรือตำหนิ เช่น “โง่เหมือนควาย” สื่อไทยในหลายยุคหลายสมัยได้ต่อยอดภาพลักษณ์ดังกล่าวผ่านละคร เพลง ตลอดจนคำพูดในชีวิตประจำวัน ในขณะที่ในวัฒนธรรมจีน คำว่า 牛 (niu) ซึ่งแปลว่าควายนั้นกลับสื่อถึงความอดทน ทำงานหนัก และมีความสามารถ เช่นในคำว่า 牛人 (niú rén) หมายถึง คนเก่งมาก โดยเฉพาะในภาษาจีนยุคใหม่ คำว่า 牛 (niu) ได้กลายเป็นคำสแลงที่หมายถึง ยอดเยี่ยม เจ๋ง สุดยอด

ท่าทางที่ 4.3.8

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนเจ็ด	7	14.00	37	74.00
2. ถูกต้อง	25	50.00	0	0
3. ปีน	5	10.00	10	20.00
4. หล่อ	8	16.00	3	6.00
5. ซี้	5	10.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 7 คน และชาวจีน 37 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนเจ็ด” ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 5 คน และชาวจีนอีก 10 คน ตีความว่าหมายถึง “ปีน” ส่วนชาวไทยอีก 8 คน และชาวจีนอีก 3 คน ตีความว่าหมายถึง “หล่อ” ความหมายดังกล่าวอาจมีที่มาจากกรที่ท่าทางนี้เป็นท่าทางที่นิยมใช้เมื่อเตรียมตัวจะถ่ายภาพ นอกจากนี้ยังมีความหมายที่ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้น คือมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 25 คนที่ระบุว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “ถูกต้อง” และอีก 5 คน ระบุว่าหมายถึง “ซี้”

ท่าทางที่ 4.3.9

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนแปด	2	4.00	49	98.00

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
2. หล่อ	22	44.00	0	0
3. ยิ่งป็น	14	28.00	0	0
4. จำนวนสาม	10	20.00	1	2.00
5. กรรไกร	2	4.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 2 คน และชาวจีน 49 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนแปด” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ชาวจีนรับรู้และใช้ภาษาท่าทางนี้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ในการกล่าวถึงจำนวนแปด ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 10 คน และชาวจีนอีก 1 คน ตีความว่าหมายถึง “จำนวนสาม” นอกจากนี้ยังมีความหมายที่ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้นอีก 3 ความหมาย คือมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 22 คนที่ระบุว่าท่าทางดังกล่าวหมายถึง “หล่อ” 14 คนระบุว่าหมายถึง “ยิ่งป็น” และอีก 2 คน ระบุว่าหมายถึง “กรรไกร” ลักษณะดังกล่าวอาจแสดงให้เห็นได้ว่าชาวไทยใช้ภาษาท่าทางในความหมายที่หลากหลายกว่าชาวจีน

ท่าทางที่ 4.3.10

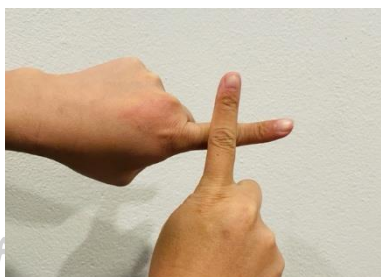

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนเก้า	4	8.00	48	96.00
2. ตะขอ	38	76.00	2	4.00
3. งอนิ้ว	6	12.00	0	0
4. สเปรย์	2	4.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 4 คน และชาวจีน 48 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนเก้า” ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 38 คน และชาวจีนอีก 2 คน ตีความว่าหมายถึง “ตะขอ” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความหมาย “จำนวนเก้า” นั้นเป็นความหมายที่รับรู้กันทั่วไป

ในสังคมวัฒนธรรมจีน ส่วนความหมาย “ตะขอ” นั้นเป็นความหมายที่รับรู้กันทั่วไปในสังคมวัฒนธรรมไทย อาจเนื่องมาจากนิ้วที่งอเข้านั้นมีลักษณะคล้ายกับตะขอ นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 6 คนที่ระบุว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “งอนิ้ว” และอีก 3 คนระบุว่าหมายถึง “สเปรย์” ซึ่งทั้ง 2 ความหมายนี้ไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน

ท่าทางที่ 4.3.11

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนสิบ	0	0	44	88.00
2. ปฏิเสธ	20	40.00	0	0
3. ผิด	14	28.00	0	0
4. บวก	8	16.00	3	6.00
5. สัญลักษณ์กาชาด	8	16.00	3	6.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน 44 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “จำนวนสิบ” ซึ่งความหมายดังกล่าวปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนเท่านั้น ไม่ปรากฏในคำตอบของชาวไทย ในขณะที่ความหมายว่า “ปฏิเสธ” และ “ผิด” ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ชาวไทยใช้ภาษาท่าทางดังกล่าวในความหมายเชิงนามธรรมหรือเป็นสัญลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 8 คน และชาวจีน 3 คนที่ระบุว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “บวก” รวมถึงชาวไทยอีก 8 คน และชาวจีนอีก 3 คนที่ระบุว่าหมายถึง “สัญลักษณ์กาชาด” ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากท่าทางนี้มีลักษณะคล้ายเครื่องหมายบวก รวมถึงสัญลักษณ์กาชาดก็มีลักษณะเป็นเครื่องหมายบวกเช่นเดียวกัน

ท่าทางที่ 4.3.12

ความหมายของท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. สวัสดี	26	52.00	0	0
2. การไหว้	13	26.00	41	82.00
3. ขอบคุณ	6	12.00	0	0
4. ขอร้อง	0	0	9	18.00
5. ขอโทษ	3	6.00	0	0
6. ขอบคุณและขอโทษ	3	6.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 13 คน และชาวจีน 41 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “การไหว้” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทั้งชาวไทยและชาวจีนรู้จักวัฒนธรรมการไหว้ นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 26 คนที่ระบุว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “สวัสดี” ตลอดจนความหมายอื่นๆ อีก คือ “ขอบคุณ” “ขอโทษ” และ “ขอบคุณและขอโทษ” ซึ่งความหมายเหล่านี้ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้น ไม่ปรากฏในคำตอบของชาวจีน ส่วนความหมายว่า “ขอร้อง” ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนเท่านั้น ความหมายเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า การไหว้เป็นภาษาท่าทางที่มีความหมายกว้างและใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งใช้เพื่อทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ หรือขอร้อง

ท่าทางที่ 4.3.13

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. การจับมือ	28	56.00	40	80.00
2. การทักทาย	16	32.00	10	20.00
3. การตกลง	6	12.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 28 คน และชาวจีน 40 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “การจับมือ” ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 16 คน และชาวจีนอีก 10 คน ตีความว่า หมายถึง “การทักทาย” อาจเนื่องมาจากการจับมือเป็นพฤติกรรมทั่วไปที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน มักใช้ในสถานการณ์การทักทายคู่สนทนา นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 6 คนที่ระบุว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “การตกลง” ด้วย ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าในบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย การจับมืออาจถูกเชื่อมโยงเข้ากับบริบทของการทำสัญญา หรือการยืนยันข้อตกลงทางธุรกิจหรือส่วนตัว ทั้งนี้ ความหมายดังกล่าวนี้ไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน

ท่าทางที่ 4.3.14

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ไม่	22	44.00	24	48.00
2. ปฏิเสธ	9	18.00	12	24.00
3. ไม่ใช่	9	18.00	10	20.00
4. ไม่ดี	4	8.00	4	8.00
5. ไม่ได้	4	8.00	0	0
6. ไม่ทราบ	2	4.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 22 คน และชาวจีน 24 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ไม่” ส่วนความหมายอื่น ๆ ที่ทั้งชาวไทยและชาวจีนตอบนั้น ได้แก่ “ปฏิเสธ” “ไม่ใช่” และ “ไม่ดี”

ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ภาษาท่าทางนี้มีความหมายถึงการปฏิเสธ ส่วนความหมาย “ไม่ได้” และ “ไม่ทราบ” ซึ่งปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย แต่ไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนนั้นสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอาจใช้ท่าทางนี้ในบริบทของการปฏิเสธอย่างสุภาพ หรือการแสดงความรู้ในบางประเด็น ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนจะเน้นความหมายอย่างกว้าง ๆ ไม่ลงรายละเอียดในเชิงบริบทเหมือนชาวไทย

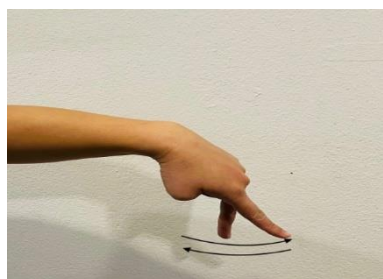
ท่าทางที่ 4.3.15

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. เยี่ยม	47	94.00	36	72.00
2. นิ้วโป้ง	3	6.00	0	0
3. กดโล้ก	0	0	9	18.00
4. ถูกต้อง	0	0	5	10.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 47 คน และชาวจีน 36 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “เยี่ยม” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ความหมายหลักของท่าทางนี้ที่ปรากฏใช้ในทั้ง 2 วัฒนธรรมมีความหมายไปในทิศทางเดียวกัน เป็นที่เข้าใจร่วมกันในทั้ง 2 วัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีชาวไทย 3 คน ตีความว่า ท่าทางนี้หมายถึง “นิ้วโป้ง” ส่วนชาวจีน 9 คน ตีความว่าหมายถึง “กดโล้ก” ซึ่งสะท้อนอิทธิพลจากวัฒนธรรมสื่อดิจิทัล เช่น โซเชียลมีเดีย และชาวจีนอีก 5 คน ตีความว่าหมายถึง “ถูกต้อง” ซึ่งอาจสะท้อนถึงความหมายเชิงบวกในเชิงเห็นด้วย มากกว่าความรู้สึกชื่นชม

ท่าทางที่ 4.3.16

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. การเดิน	44	88.00	50	100.00
2. สลับที่	3	9.00	0	0
3. เล่นปุ๊ปุ๊	3	9.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 44 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “การเดิน” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ท่าทางดังกล่าวมีความหมายสากลในระดับหนึ่ง โดยไม่ขึ้นกับวัฒนธรรม นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมในรูปแบบที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ได้แก่ ความหมายว่า “สลับที่” ซึ่งแสดงถึงการเคลื่อนไหวที่ไม่ได้เป็นเพียงการเดินธรรมดา แต่เป็นการเปลี่ยนตำแหน่งที่ยืน และความหมายว่า “เล่นปุ๊ปุ๊” ซึ่งเป็นการตีความที่อิงจากประสบการณ์ในวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะในบริบทของเด็ก ๆ หรือการละเล่นพื้นบ้าน

ท่าทางที่ 4.3.17

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. แย่	47	94.00	41	82.00

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
2. คูถูก	0	0	6	12.00
3. ไม่เห็นด้วย	3	6.00	3	6.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 47 คน และชาวจีน 41 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “แย่” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทั้งสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีนตีความความหมายของท่าทางนี้ไปในทิศทางเดียวกัน คือการสื่อถึงการประเมินค่าในเชิงลบ นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 3 คน และชาวจีนอีก 3 คน ที่ตีความว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “ไม่เห็นด้วย” และมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนอีก 6 คนที่ระบุว่า ท่าทางดังกล่าวหมายถึง “คูถูก” ซึ่งความหมายดังกล่าวนี้ไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย

ท่าทางที่ 4.3.18

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. คารวะ	34	68.00	40	80.00
2. ขอลาก่อน	0	0	5	10.00
3. สวัสดี	6	12.00	0	0
4. ขอร้อง	0	0	5	10.00
5. ขอขอบคุณ	6	12.00	0	0
6. ขอโทษ	4	8.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 34 คน และชาวจีน 40 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “คารวะ” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทั้งสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีนใช้ภาษาท่าทางนี้ในความหมายที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือแสดงถึงความเป็นพิธีการและความสุภาพ

นอกจากนี้ยังมีชาวไทย 6 คนตีความว่า ท่าทางนี้หมายถึง “สวัสดี” อีก 6 คนระบุความหมายว่า “ขอบคุณ” และอีก 4 คน ระบุว่าหมายถึง “ขอโทษ” ความหมายเหล่านี้แสดงให้เห็นความหมายเชิงมารยาทในการสื่อสารของผู้ใช้ภาษา ส่วนชาวจีน 5 คน ตีความว่าหมายถึง “ขอลาก่อน” และอีก 5 คนระบุว่าหมายถึง “ขอร้อง” แสดงถึงการตีความในมิติของการจากลาและการวิงวอนมากกว่า เป็นเพียงท่าที่ทางสังคม

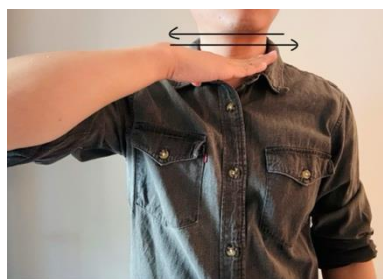
ท่าทางที่ 4.3.19

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ทูบอก	0	0	40	80.00
2. โกรธ	13	26.00	10	20.00
3. เจ็บใจ	17	34.00	0	0
4. อี๊กเหิม	7	14.00	0	0
5. มั่นใจ	6	12.00	0	0
6. แข็งแรง	5	10.00	0	0
7. Gorilla	2	4.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 13 คน และชาวจีน 10 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “โกรธ” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทั้งในสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีนสามารถใช้ท่าทางนี้เพื่อสื่อถึงอารมณ์โกรธได้ นอกจากนี้ยังมีความหมายว่า “ทูบอก” ที่ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนเท่านั้นจำนวน 40 คน ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ชาวจีนส่วนใหญ่มองท่าทางนี้ในเชิงที่เป็นพฤติกรรมทางกายภาพ ไม่เชื่อมโยงกับอารมณ์หรือความรู้สึกแฝงมากนัก ในขณะที่ชาวไทยระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมอีก ได้แก่ “เจ็บใจ” “อี๊กเหิม” “มั่นใจ” “แข็งแรง” ซึ่งเกี่ยวข้องกับพลังหรือแรงใจ และ “Gorilla” ซึ่งอาจมีที่มาจากภาพลิงกอริลล่าในภาพยนตร์

ท่าทางที่ 4.3.20

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ซ้ำปาดคอ	0	0	25	50.00
2. ตายแน่	25	50.00	11	22.00
3. ระวังตัวไว้	18	36.00	10	20.00
4. ความสูงระดับคอ	5	10.00	0	0
5. ท่าเต็น	0	0	4	8.00
6. สวยไหม	2	4.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 25 คน และชาวจีน 11 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ตายแน่” ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 18 คน และชาวจีน 10 คน ตีความว่าหมายถึง “ระวังตัวไว้” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ท่าทางนี้สื่อถึงความรุนแรงหรือการเตือนภัย ซึ่งเป็นความเข้าใจร่วมกันในทั้งสองวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน 25 คนที่ตีความว่า “ซ้ำปาดคอ” ซึ่งเป็นความหมายที่อิงจากลักษณะทางกายภาพของท่าทางดังกล่าว และความหมายว่า “ท่าเต็น” ซึ่งแสดงให้เห็นมิติการรับรู้เชิงบันเทิงในสังคมวัฒนธรรมจีน ส่วนความหมายว่า “ความสูงระดับคอ” ซึ่งเป็นการตีความเชิงเปรียบเทียบตามลักษณะของการวางมือและ “สวยไหม” ซึ่งมีนัยอารมณ์เชิงบวกแตกต่างกับมโนทัศน์ด้านอันตรายนั้น ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยเท่านั้น

ท่าทางที่ 4.3.21

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. โทรศัพท์	50	100.00	50	100.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนทั้งชาวไทยและชาวจีนล้วนตีความว่า ท่าทางนี้หมายถึง “โทรศัพท์” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นความเป็นสากลของท่าทางที่สื่อถึงการใช้ “โทรศัพท์” ซึ่งเป็นอุปกรณ์การสื่อสารที่พบได้ทั่วไป ท่าทางนี้มีที่มาจากการเล่นแบบพลุดิagramการใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่จริง จึงทำให้ผู้ใช้ภาษาเข้าใจตรงกันได้ง่าย

ท่าทางที่ 4.3.22

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. เล็ง	0	0	15	30.00
2. ยิง	13	26.00	14	28.00
3. ชี้	15	30.00	14	28.00
4. ปืน	4	8.00	7	14.00
5. ถูกต้อง	8	16.00	0	0
6. บอกทาง	10	20.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 13 คน และชาวจีน 14 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ยิง” ในขณะที่ชาวไทย 15 คน และชาวจีน 14 คน ตีความว่าหมายถึง “ชี้” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับท่าทางที่ใช้เล็งหรือชี้ไปยังเป้าหมาย นอกจากนี้ชาวไทยอีก 4 คน และชาวจีน 7 คน ยังตีความว่าหมายถึง “ปืน” ซึ่งอาจเกิดจากรูปลักษณะของมือที่ทำท่าคล้ายปืน ความหมายว่า “เล็ง” ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบชาวจีน ส่วนความหมายว่า “ถูกต้อง” และ

“บอกทาง” ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบชาวไทยเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวล้วนแสดงให้เห็นถึงการตีความในเชิงสัญลักษณ์ที่สัมพันธ์กับบริบทของการสื่อสาร

ท่าทางที่ 4.3.23

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. แล้วแต่	26	52.00	16	32.00
2. ไม่	15	30.00	15	30.00
3. ไม่ทราบ	9	18.00	14	28.00
4. หมด	0	0	5	10.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 26 คน และชาวจีน 16 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “แล้วแต่” ส่วนความหมายอื่นๆ ที่ทั้งชาวไทยและชาวจีนตอบนั้นคือ “ไม่” และ “ไม่ทราบ” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ภาษาท่าทางนี้มีความหมายไปในเชิงปฏิเสธ ส่วนความหมาย “หมด” ซึ่งปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน แต่ไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยนั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนบางส่วนอาจตีความท่าทางนี้ในเชิงของการสิ้นสุดหรือการหมดสิ้น

ท่าทางที่ 4.3.24

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ตัวฉันเอง	47	94.00	46	92.00
2. ซื้	3	6.00	0	0
3. มั่นใจ	0	0	4	8.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 47 คน และชาวจีน 46 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ตัวฉันเอง” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทั้งชาวไทยและชาวจีนส่วนใหญ่ตีความท่าทางนี้ไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีความหมายว่า “ซื้” ซึ่งปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย และความหมายว่า “มั่นใจ” ซึ่งปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน ท่าทางดังกล่าวอาจสะท้อนให้เห็นถึงการแสดงความมั่นใจหรือ ความภาคภูมิใจในตนเองของสังคมจีน

ท่าทางที่ 4.3.25

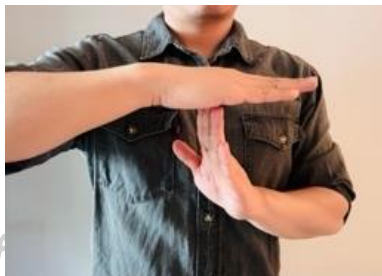

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ต่อยมวย	40	80.00	10	20.00
2. ต่อกู้	3	6.00	40	80.00
3. กำมือ	6	12.00	0	0
4. โกรธ	4	8.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 40 คน และชาวจีน 10 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ต่อยมวย” ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 3 คน และชาวจีนอีก 40 คน ตีความว่าหมายถึง “ต่อกู้” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้ทั้งชาวไทยและชาวจีนจะตีความความหมายของท่าทางดังกล่าวไปในทิศทางที่คล้ายคลึงกัน คือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้กำลังต่อกู้ แต่ความถี่ในการปรากฏนั้นก็อาจสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของแต่ละชาติด้วย เนื่องจากกีฬาหมวยไทยเป็นหนึ่งใน

กีฬาประจำชาติไทย ความหมายว่า “ต๋อยมวย” จึงอาจเป็นความหมายที่โดดเด่นสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย ในขณะที่ชาวจีนมักจะตีความท่าทางนี้เป็นความหมายกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย ได้แก่ ความหมายว่า “กำมือ” และ “โกรธ” ซึ่งไม่ปรากฏในคำตอบของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ชาวจีน

ท่าทางที่ 4.3.26

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ขอเวลานอก	31	62.00	50	100.00
2. พักผ่อน	10	20.00	0	0
3. หยุด	6	12.00	0	0
4. ตัว T ในภาษาอังกฤษ	3	6.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 31 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ขอเวลานอก” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ความหมายนี้เป็นความหมายสากลที่ทั้ง 2 วัฒนธรรมรับรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย ได้แก่ ความหมายว่า “พักผ่อน” “หยุด” และ “ตัว T ในภาษาอังกฤษ” ซึ่งไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน ความหมายเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ชาวไทยอาจตีความความหมายของภาษาท่าทางตามบริบทในชีวิตประจำวันหรือตามรูปลักษณะของมือที่ทำท่า

ท่าทางที่ 4.3.27

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ห้าม	0	0	33	66.00
2. ไม่	39	78.00	9	18.00
3. ผิด	11	22.00	8	16.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 39 คน และชาวจีน 9 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ไม่” ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยอีก 11 คน และชาวจีนอีก 8 คน ตีความว่าหมายถึง “ผิด” นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนยังระบุความหมายอื่นเพิ่มเติมด้วย คือความหมายว่า “ห้าม” ซึ่งไม่ปรากฏในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สังคมวัฒนธรรมจีนมีการใช้ท่าทางที่เฉพาะเจาะจงชัดเจน โดยผู้ใช้ภาษาจะได้รับการปลูกฝังอย่างเป็นระบบผ่านการศึกษาและสื่อมวลชน

ท่าทางที่ 4.3.28

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. สู้ ๆ	27	54.00	50	100.00
2. กำปั้น	14	28.00	0	0
3. โกรธ	9	18.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 27 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “สู้ ๆ” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ความหมายนี้เป็นความหมายที่ทั้ง 2 วัฒนธรรมใช้ในบริบทการให้กำลังใจเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย ได้แก่ ความหมายว่า “กำปั้น” และ “โกรธ” ซึ่งอาจมีที่มาจากการกำหนดที่สื่อถึงอารมณ์ที่รุนแรง ไม่พอใจ หรือเครียด

ท่าทางที่ 4.3.29

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ตบมือ	41	82.00	50	100.00
2. ซีนชม	5	10.00	0	0
3. ยินดี	4	8.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 41 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ตบมือ” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ท่าทางการตบมือมีความหมายสากลว่าเป็นการแสดงออกทางสังคม เช่น การแสดงความยินดี หรือให้กำลังใจ นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย ยังระบุความหมายอื่น ๆ ที่สื่อเจตนาที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ได้แก่ ความหมายว่า “ซีนชม” และ “ยินดี” ด้วย

ท่าทางที่ 4.3.30

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. แปะมือ	32	64.00	50	100.00
2. High five	5	10.00	0	0
3. ดีใจ	4	8.00	0	0

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
4. เห็นด้วย	4	8.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 32 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “แปะมือ” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจที่ใกล้เคียงกันในทั้ง 2 วัฒนธรรม นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ ความหมายว่า “High five” ซึ่งแสดงถึงการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก โดยตีความเป็นการทักทายหรือแสดงความยินดีแบบไม่เป็นทางการ และความหมายว่า “ดีใจ” และ “เห็นด้วย” ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นการสื่อเจตนาที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตประการหนึ่งว่าท่า “High five” นี้เป็นท่าทางที่ใช้ในการเฉลิมฉลองหรือแสดงความยินดีร่วมกันระหว่างบุคคล มักเกิดขึ้นในบริบทที่บุคคลมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดหรือเป็นมิตรกัน เช่น เพื่อนร่วมงาน เพื่อนสนิท หรือเพื่อนร่วมทีมกีฬา การใช้ท่านี้มักจำกัดอยู่ในกลุ่มบุคคลที่มีความสนิทสนมและคุ้นเคยกัน เนื่องจากการสัมผัสโดยตรงอาจไม่เหมาะสมกับผู้ที่มีความอาวุโสหรืออยู่ในลำดับชั้นทางสังคมสูงกว่า

ในบางวัฒนธรรม การใช้ High five กับผู้ที่มีอาวุโสหรือผู้ใหญ่ขึ้นอยู่กับบริบทและความสัมพันธ์ทางสังคม การใช้ท่านี้กับบุคคลที่อาวุโสกว่าหรือไม่สนิทอาจถือว่าไม่สุภาพหรือไม่เหมาะสม ดังนั้น ท่าทาง High five จึงมักปรากฏในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ เช่น การเฉลิมฉลองความสำเร็จส่วนตัวหรือกลุ่ม การส่งเสริมความสามัคคีระหว่างเพื่อน หรือการสร้างบรรยากาศสนุกสนานในกิจกรรมร่วมกัน

ท่าทางที่ 4.3.31

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. คำต่ำ	37	74.00	43	86.00
2. ดูถูก	0	0	7	14.00

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
3. นิ้วกลาง	5	10.00	0	0
4. แย่	5	10.00	0	0
5. อวัยวะเพศชาย	3	6.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 37 คน และชาวจีน 43 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “คำด่า” นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ ความหมายว่า “นิ้วกลาง” “แยะ” และ “อวัยวะเพศชาย” ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกที่แพร่ไปสู่ทั้งสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีน ส่วนความหมายว่า “ดูถูก” นั้นปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนซึ่งแสดงให้เห็นการสื่อเจตนาเชิงลบที่มีต่อผู้อื่น

ท่าชูนิ้วกลางนี้เป็นท่าทางที่มีความหมายเชิงลบและมักใช้เพื่อแสดงความโกรธ ความไม่พอใจ หรือความท้าทายต่อผู้อื่น โดยปรากฏในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ เช่น การทะเลาะวิวาท หรือเมื่อผู้ส่งสารต้องการสื่อสารคำดูถูกโดยไม่ใช้คำพูดโดยตรง (Morris, 2012) ความหมายเชิงลบของท่านี้มักเชื่อมโยงกับเรื่องเพศ โดยเฉพาะเพศชาย เนื่องจากรูปร่างของนิ้วกลางที่ยกขึ้นมีลักษณะแทนอวัยวะเพศชาย และนิ้วข้าง ๆ เปรียบเสมือนลูกอ๊อดทะเล (Morris, 2012) ซึ่งทำให้การชูนิ้วกลางกลายเป็นสัญลักษณ์ของการดูถูกทางเพศอย่างรุนแรง นอกจากนี้ การใช้ท่านี้มักจำกัดอยู่ในกลุ่มที่มีความคุ้นเคยหรือใช้ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ เนื่องจากการแสดงท่าทางเช่นนี้ต่อผู้ที่มีอาวุโสสูงหรือในบริบทเป็นทางการอาจถือเป็นการละเมิดมารยาททางสังคมอย่างรุนแรง (Morris, 2012)

ท่าทางที่ 4.3.32

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. การลาก่อน	36	72.00	25	50.00
2. โบกมือ	7	14.00	8	16.00

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
3. การทักทาย	4	8.00	5	10.00
4. ไม่	3	6.00	12	24.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 36 คน และชาวจีน 25 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “การลาก่อน” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ร่วมกันในระดับสากล ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 7 คน และชาวจีน 8 คน ตีความว่าหมายถึง “โบกมือ” ทั้งนี้ การโบกมือยังอาจมีรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงอีก เช่น การโบกมือจากซ้ายไปขวาอาจตีความว่าหมายถึงการบอกลา การโบกมืออย่างรวดเร็วอาจหมายถึงการลาก่อน ในขณะที่การโบกมือช้า ๆ หรือยกมือเฉย ๆ อาจตีความว่าเป็นการทักทาย ดังที่มีผู้ตอบแบบสอบถามระบุความหมายว่า “การทักทาย” ด้วย นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 3 คน และชาวจีน 12 คน ยังระบุความหมายว่า “ไม่” เพิ่มเติมด้วย อาจเนื่องมาจากท่าทางดังกล่าวมีลักษณะคล้ายการสับัดข้อมือหรือการแกว่งมือเพื่อปฏิเสธ

ท่าทางที่ 4.3.33

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ความรัก	50	100.00	50	100.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนทั้งชาวไทยและชาวจีนล้วนตีความว่า ท่าทางนี้หมายถึง “ความรัก” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการยอมรับร่วมกันของทั้ง 2 วัฒนธรรม โดยเฉพาะในหมู่คนรุ่นใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมเกาหลี

ท่าทางที่ 4.3.34

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. เงิน	20	40.00	50	100.00
2. นิดหน่อย	26	52.00	0	0
3. ดีดนิ้ว	4	8.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 20 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “เงิน” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ท่าทางนี้เป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีความชัดเจนในเงิน ท่าทางนี้มักใช้ในการขอเงิน หรือพูดถึงเรื่องเงินทั่วไป เช่น การขอค่าจ้าง หรือการแสดงสัญญาว่าต้องการขอเงิน นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ ความหมายว่า “นิดหน่อย” ซึ่งใช้แสดงขนาดหรือปริมาณ และความหมายว่า “ดีดนิ้ว” ซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพของท่าทาง

ท่าทางที่ 4.3.35

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ดูถูก	0	0	40	80.00
2. ขอคืนดี	29	58.00	0	0

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
3. สัญญา	21	42.00	0	0
4. อันดับสุดท้าย	0	0	10	20
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 29 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ขอคืนดี” ซึ่งนิยมใช้กับเด็ก เช่น เกี่ยวก้อยคืนดี และอีก 21 คน ตีความว่าหมายถึง “สัญญา” ซึ่งมักใช้ประกอบในการให้คำมั่นสัญญา ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีน 40 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “ดูถูก” การชูนิ้วก้อยในวัฒนธรรมจีนถือเป็นการสบประมาท เช่น การพูดถึงคนที่ด้อยกว่า หรือไม่มีคุณค่า และชาวจีนอีก 10 คนตีความว่าหมายถึง “อันดับสุดท้าย” ซึ่งมีที่มาจากลักษณะทางกายภาพของนิ้วก้อยที่มีขนาดเล็กที่สุดและเป็นนิ้วสุดท้าย ความแตกต่างของความหมายดังกล่าวอาจมีผลต่อการสื่อสาร เช่น หากชาวไทยชูนิ้วก้อยในขณะที่สนทนากับชาวจีน อาจทำให้คู่สนทนาชาวจีนเข้าใจผิดว่ากำลังถูกดูถูกได้

ท่าทางที่ 4.3.36

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. Rock	38	76.00	47	94.00
2. Rock Star	12	24.00	0	0
3. Spider-man	0	0	3	6.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 38 คน และชาวจีน 47 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “Rock” นอกจากนี้ยังมีความหมายว่า “Rock Star” ซึ่งปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเชื่อมโยงกับวงการดนตรีแนวร็อก ซึ่งนิยมชูนิ้วชี้และนิ้วก้อยขึ้นพร้อมกับโยกศีรษะไปตามจังหวะเพลง ส่วนความหมายว่า “Spider-man” ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนเท่านั้น ความหมายดังกล่าวอาจสะท้อนให้เห็นถึงการรับวัฒนธรรมป๊อป (Pop Culture) จากภาพยนตร์เรื่อง Spider-man

ท่าทางที่ 4.3.37

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. I love you	50	100.00	50	100.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนทั้งชาวไทยและชาวจีนล้วนตีความว่า ท่าทางนี้หมายถึง “I love you” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นความเป็นสากลของท่าทางมีที่มาจาก American Sign Language ใช้นิ้วโป้ง (I), นิ้วชี้ (L) และ นิ้วก้อย (Y) รวมกันเป็นคำว่า “I-L-Y” ซึ่งย่อมาจาก “I Love You”

ท่าทางที่ 4.3.38

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. สาบาน	35	70.00	50	100.00
2. ลูกเสือ	10	20.00	0	0
3. ประชาธิปไตย	5	10.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 35 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “สาบาน” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ท่าทางนี้เป็นที่รู้จักชัดเจนในบริบทของการให้คำมั่นสัญญา

ของชาวจีน นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ ความหมายว่า “ลูกเสือ” เนื่องจากท่าทางดังกล่าวใช้แสดงในการกล่าวคำปฏิญาณตนของลูกเสือสากล และความหมายว่า “ประชาธิปไตย” ซึ่งเกี่ยวข้องกับการชู 3 นิ้วในบริบทการเมืองในสังคมไทยเป็น สัญลักษณ์ของการเรียกร้องประชาธิปไตย ซึ่งได้รับอิทธิพลจากภาพยนตร์เรื่อง The Hunger Games

ท่าทางที่ 4.3.39

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. เคาะโต๊ะ	40	80.00	37	74.00
2. ขอบคุณ	0	0	9	18.00
3. เตือน	0	0	4	8.00
4. เรียก	6	12.00	0	0
5. โกรธ	4	8.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 40 คน และชาวจีน 37 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “เคาะโต๊ะ” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการตีความตามพฤติกรรมหรือท่าทางทางกายภาพโดยตรง โดยไม่ได้มีความหมายแฝง นอกจากนี้ยังมีความหมายที่ปรากฏเฉพาะในคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนเท่านั้น คือความหมายว่า “ขอบคุณ” เนื่องจากในวัฒนธรรมการดื่มชาแบบฮกเกี้ยน กวางตุ้ง หรือฮ่องกง จะใช้นิ้วเคาะที่โต๊ะเบา ๆ เพื่อแสดงการขอบคุณผู้ที่รินชาให้ ถือเป็นธรรมเนียมเฉพาะถิ่น ส่วนความหมายว่า “เตือน” อาจมีที่มาจากการเคาะโต๊ะเพื่อเตือนสติ หรือเรียกความสนใจในการสื่อสาร อาจกล่าวได้ว่า ในบริบทสังคมวัฒนธรรมจีน ท่าทางนี้มีความหมายที่หลากหลายและละเอียดอ่อน การตีความความหมายจึงต้องอาศัยบริบทประกอบด้วย นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมอีกคือความหมายว่า “เรียก” และ “โกรธ” ซึ่งเป็นความหมายที่ปรากฏเฉพาะในบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยเท่านั้น

ท่าทางที่ 4.3.40

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. OK	49	98.00	50	100.00
2. ดิดลูกแก้ว	1	2.00	0	0
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย 49 คน และชาวจีนทั้ง 50 คน ตีความว่าท่าทางนี้หมายถึง “OK” ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ท่าทางนี้เป็นภาษากายที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยยังระบุความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมอีก 1 ความหมาย คือ ความหมายว่า “ดิดลูกแก้ว” ซึ่งอาจจะสะท้อนให้เห็นถึงการละเล่นของไทยหรือความทรงจำในวัยเด็ก

ท่าทางที่ 4.3.41

ความหมายของภาษาท่าทาง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวจีน (คน)	ร้อยละ
1. ความรัก	50	100.00	50	100.00
รวม	50	100.00	50	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนทั้งชาวไทยและชาวจีนล้วนตีความว่า ท่าทางนี้หมายถึง “ความรัก” ลักษณะดังกล่าวเป็นตัวอย่างของภาษาท่าทางที่มีความเป็นสากล ท่าทางนี้เป็นที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่นและศิลปิน K-pop จึงทำให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งในภูมิภาคเอเชียและทั่วโลก

4.4 สรุปภาพรวมการเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความหมายของภาษาท่าทางทั้ง 41 รูปแบบ พบว่าชาวไทยกับชาวจีน มีการรับรู้และตีความท่าทางบางประเภทสอดคล้องกัน โดยเฉพาะท่าทางที่เป็นสัญลักษณ์สากลและถูกใช้อย่างแพร่หลายในสื่อมวลชนหรือวัฒนธรรมร่วมสมัย เช่น การทำสัญลักษณ์ “OK” การชูนิ้วโป้งเพื่อสื่อถึง “เยี่ยม” การตั้งมือเป็นรูปหัวใจเพื่อสื่อความหมาย “ความรัก” การตบมือเพื่อแสดง “ชื่นชม” รวมถึงท่าทางที่เกี่ยวข้องกับ “การโทรศัพท์” ซึ่งทั้งสองกลุ่มผู้ตอบต่างตีความไปในทิศทางเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่า ท่าทางสากลมีบทบาทสำคัญในการลดความคลาดเคลื่อนทางวัฒนธรรม และสามารถใช้เป็นสื่อกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบความแตกต่างที่ชัดเจนในการตีความท่าทางบางท่าทางซึ่งมีรากฐานมาจากวิถีชีวิต ค่านิยม และคุณค่าทางวัฒนธรรมของแต่ละสังคม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ได้แก่ ท่าทางไหว้ ซึ่งผู้ตอบชาวไทยมองว่าเป็นกลุ่มความหมายเชิงมารยาท เช่น “สวัสดี” “ขอบคุณ” “ขอโทษ” และ “ขออภัย” ในขณะที่ชาวจีนกลับตีความเป็นหลักกว่าเป็นท่าทางเชิง “การเคารพ” ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมความหมายเชิงอารมณ์และมารยาทหลากหลายเท่าชาวไทย นอกจากนี้ ท่าทางชูนิ้วก้อย ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างเด่นชัด โดยชาวจีนให้ความหมายเชิงลบ เช่น “ดูถูก” หรือ “อันดับสุดท้าย” ส่วนชาวไทยกลับตีความเป็น “สัญญา” หรือ “การขอคืนดี” ซึ่งสะท้อนมิติด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในวัฒนธรรมไทย

ในส่วนของท่าทางที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยมักมีการระบุความหมายได้หลากหลายมิติ เช่น ท่าทางกำปั้นกระแทกหน้าอกที่ถูกตีความว่า “โกรธ” “เจ็บใจ” “อึดใจ” “มันใจ” หรือ “แข็งแกร่ง” ขณะที่ผู้ตอบชาวจีนมักให้ความหมายที่จำกัดกว่า เช่น “ทักทาย” หรือ “โกรธ” เท่านั้น ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่า ชาวไทยมีการตีความภาษาท่าทางในเชิงนัยทางอารมณ์ลึกซึ้งและเป็นบริบทเฉพาะมากกว่า ส่วนชาวจีนมีแนวโน้มตีความตามความหมายตรงตัวหรือความหมายพื้นฐาน

นอกจากนี้ ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์การสื่อสาร เช่น การทำสัญลักษณ์รูปตัว T การทำมือแบบ “ไม้” หรือ “ห้าม” หรือท่าทางชี้นิ้ว ผู้ตอบชาวจีนมักตีความตามความหมายเชิงกฎเกณฑ์หรือเชิงเหตุผล เช่น “ห้าม” “ผิด” “ยิง” “เลี้ยง” หรือ “เงิน” ขณะที่ผู้ตอบชาวไทยมักมีการตีความกว้างกว่าและซ้อนทับหลายความหมาย เช่น “ชี้” “บอกทาง” “ถูกต้อง” “แล้วแต่” หรือ “ไม่ทราบ” ซึ่งสะท้อนความยืดหยุ่นในการใช้ท่าทางในชีวิตประจำวันของสังคมไทย

กล่าวโดยสรุป การเปรียบเทียบทั้ง 41 ท่าทางแสดงให้เห็นว่าชาวไทยกับชาวจีนมีความเข้าใจร่วมกันในท่าทางสากลจำนวนมาก แต่มีความแตกต่างในท่าทางที่มีรากฐานทางวัฒนธรรม ประเพณี หรือค่านิยมที่เฉพาะเจาะจงของแต่ละสังคม ความแตกต่างเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการทำความเข้าใจภูมิหลังทางวัฒนธรรมของคู่สนทนาในกระบวนการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม เพื่อหลีกเลี่ยงความเข้าใจผิดและเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารโดยรวม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประเภทและเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยมาจากการตอบแบบสอบถามของชาวไทยจำนวน 50 คน และชาวจีนจำนวน 50 คน ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงผลการวิจัยโดยสรุป การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ประเภทของภาษาท่าทางของไทยและจีน

1. ภาษาท่าทางของชาวไทย จำแนกออกเป็น 12 ประเภท เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ
- 2) ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ
- 3) ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ
- 4) ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน
- 5) ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง
- 6) ท่าทางที่ใช้ในการหักทลาย
- 7) ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสี ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่ หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ
- 8) ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก
- 9) ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ
- 10) ท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่
- 11) ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับปริมาณ
- 12) ท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย

ภาษาท่าทางของชาวไทยที่พบมากที่สุด ได้แก่ ท่าทางที่ใช้แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ

2. ภาษาท่าทางของชาวจีน จำแนกออกเป็น 11 ประเภท เรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ
- 2) ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ
- 3) ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ
- 4) ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน
- 5) ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง

- 6) ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย
- 7) ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสิ ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่ หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ
- 8) ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ
- 9) ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก
- 10) ท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่
- 11) ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับปริมาณ

ภาษาท่าทางของชาวจีนที่พบมากที่สุด ได้แก่ ท่าทางที่ใช้แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจ และการตัดสินใจ ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน

3. เมื่อเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีนแล้วพบว่า ภาษาท่าทางที่ปรากฏใช้ในทั้ง 2 วัฒนธรรมมี 11 ประเภท ได้แก่ 1) ท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ 2) ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ 3) ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ 4) ท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน 5) ท่าทางที่ใช้เป็นคำสั่งและการขอร้อง 6) ท่าทางที่ใช้ในการทักทาย 7) ท่าทางที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสิ ท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และท่าทางที่หมายถึงคำพูดต้องห้ามต่าง ๆ 8) ท่าทางที่ใช้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก 9) ท่าทางที่ใช้แสดงกริยาและมารยาททางสังคมต่าง ๆ 10) ท่าทางที่เกี่ยวกับลำดับที่ และ 11) ท่าทางที่เกี่ยวกับปริมาณ ส่วนท่าทางที่ปรากฏใช้เฉพาะในวัฒนธรรมไทยมี 1 ประเภทคือท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย

5.1.2 ความหมายของภาษาท่าทางของไทยและจีน

จากข้อมูลภาษาท่าทางที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ความหมายภาษาท่าทางของชาวไทยสามารถสรุปได้เป็น 136 ความหมาย ส่วนความหมายของภาษาท่าทางของชาวจีนสามารถสรุปได้เป็น 88 ความหมาย ภาษาท่าทางบางท่าทางมีความหมายเหมือนกันทั้งในสังคมวัฒนธรรมไทยและสังคมวัฒนธรรมจีน ในขณะที่บางความหมายปรากฏใช้เฉพาะในสังคมวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งเท่านั้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

แม้งานวิจัยนี้จะเก็บข้อมูลโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยเพศ การศึกษา และอาชีพ แต่ก็ไม่ได้ทำให้ งานวิจัยนี้ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้ส่งผลต่อผลการวิจัย ภาษาท่าทางเป็นกระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารของมนุษย์โดยธรรมชาติ McNeill (1992) บางท่าทางมีความหมายเป็นสากล ทุกชาติทุกภาษาเข้าใจความหมายนี้เหมือนกัน เช่น ทำโอเค ทำชูนิ้วกลาง

ผลการวิจัยเรื่องภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน: การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่ สอดคล้องกับสมมติฐาน กล่าวคือ ในเบื้องต้น ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า 1) ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีนแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือภาษาท่าทางที่มีทั้งในวัฒนธรรมไทยและในวัฒนธรรมจีน และ ภาษาท่าทางที่มีเฉพาะในวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง ภาษาท่าทางที่พบมากที่สุดคือท่าทางที่เกี่ยวข้องกับ

เรื่องการเงิน ท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ และ 2) ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีนมีทั้งที่มีความหมายเหมือนกันและมีความหมายแตกต่างกัน ภาษาท่าทางที่มีความหมายแตกต่างกันส่วนใหญ่เป็นท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน ผลการวิจัยของงานวิจัยนี้ พบว่า 1) ภาษาท่าทางที่ปรากฏใช้ในทั้ง 2 วัฒนธรรมมี 11 ประเภท ยกเว้นท่าทางที่เกี่ยวกับสภาพร่างกาย ซึ่งปรากฏเฉพาะในวัฒนธรรมไทยเท่านั้น ไม่ปรากฏในวัฒนธรรมจีน แต่ผลงานวิจัยพบว่า ภาษาท่าทางที่พบมากที่สุดของไทยและจีนคือท่าทางที่ใช้แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ และท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ 2) ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีนมีทั้งที่มีความหมายเหมือนกันและมีความหมายแตกต่างกัน ภาษาท่าทางที่มีความหมายแตกต่างกันส่วนใหญ่เป็นท่าทางที่เกี่ยวกับเรื่องการเงิน เช่น ท่าทางชู 2 นิ้วชี้ไว้ด้วยกัน ซึ่งในบริบทไทยอาจสื่อถึง “ปฏิเสธ” (20 คน) “ผิด” (14 คน) “จำนวนสิบ” (0 คน) แต่ในบริบทจีนกลับหมายถึง “จำนวนสิบ” (44 คน) หรือท่าทางการทำมือถือนิ้วโป้งกับนิ้วชี้ ซึ่งในบริบทไทยอาจสื่อถึง “เงิน” (20 คน) “นิดหน่อย” (26 คน) แต่ในบริบทจีนกลับหมายถึง “เงิน” (50 คน) เพียงอย่างเดียวเท่านั้น เป็นต้น

5.2.1 ด้านการเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

ความแตกต่างของประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีนสะท้อนให้เห็นลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทยในการใช้ร่างกายเป็นสัญลักษณ์แสดงภาวะภายในหรือคุณสมบัติส่วนบุคคล ซึ่งสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกรอบแนวคิดทางวัฒนธรรมของไทยที่เน้นเรื่องความกลมกลืนระหว่างร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรม ในวัฒนธรรมไทย ภาษาท่าทางมักถูกใช้เพื่อแสดงสภาวะทางอารมณ์หรือร่างกายของตนเองอย่างเป็นธรรมชาติ เช่น การยกมือพนมเพื่อแสดงความเคารพ หรือการกำหมัดกระแทกหน้าอกเพื่อแสดงถึงความแข็งแรง ความมุ่งมั่น หรือความภูมิใจในตนเอง ซึ่งเป็นการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของพลังทางใจที่ถ่ายทอดผ่านร่างกาย แนวโน้มนี้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง High-context culture ของ Hall (1976) ที่อธิบายว่าวัฒนธรรมบริบทสูง เช่น วัฒนธรรมไทยมักสื่อสารผ่านนัยยะและสัญญาณทางอวัจนภาษามากกว่าการใช้คำพูดโดยตรง

ในทางตรงกันข้าม วัฒนธรรมจีนแม้จะเป็นวัฒนธรรมบริบทสูงเช่นกัน แต่มีลักษณะของการควบคุมตนเองทางอารมณ์และร่างกาย (emotional restraint) ที่สูงกว่า อันเป็นผลมาจากอิทธิพลของลัทธิขงจื้อ (Confucianism) ซึ่งเน้นความสำรวมและความสงบเสถียร (Li 礼) จึงทำให้การแสดงออกทางกายที่มีลักษณะรุนแรง เช่น “กำปั้นกระแทกหน้าอก ถูกตีความในเชิงการกระทำทางกาย หรืออารมณ์รุนแรง เช่น ความโกรธ มากกว่าจะเป็นการแสดงถึงสภาพร่างกายหรือพลังภายในแบบในสังคมไทย

กล่าวโดยสรุป การที่ท่าทางเกี่ยวกับสภาพร่างกายปรากฏเฉพาะในวัฒนธรรมไทยนั้นอาจสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทยที่มองว่า ร่างกายเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารความหมายทางอารมณ์และจิตใจ ในขณะที่ในวัฒนธรรมจีน ร่างกายถูกมองว่าเป็นเครื่องมือที่ต้องควบคุมและรักษามารยาททางสังคม การตีความท่าทางจึงมีกรอบความหมายที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ด้านความถี่ในการปรากฏพบว่า ภาษาท่าทางที่พบมากที่สุดในสังคมไทย ได้แก่ ท่าทางที่ใช้แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ร้อยละ 26.87 รองลงมาคือท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ ร้อยละ 19.40 และท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ร้อยละ 17.16 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผู้ตอบแบบสอบถามชาวสังคมจีน ที่ท่าทางที่ใช้แสดงออกถึงสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ แม้จะมีความถี่มากที่สุด คือร้อยละ 26.14 แต่อันดับรองลงมานั้นกลับเป็นท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ ร้อยละ 17.04 และท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ และท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันที่ร้อยละ 14.77 ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในลำดับความสำคัญของประเภทภาษาท่าทางระหว่างสองวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้ภาษาท่าทางหลายประเภทจะปรากฏใช้ร่วมกันในทั้งสองวัฒนธรรม แต่ความแตกต่างด้าน “ความถี่ในการปรากฏ” และ “ลำดับความสำคัญ” ของแต่ละประเภทท่าทางอาจชี้ให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละสังคม (Ting-Toomey, 1999) กล่าวคือ สำหรับชาวไทย ภาษาท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงินปรากฏในลำดับที่สี่ (ร้อยละ 8.96) ซึ่งมีสัดส่วนต่ำกว่าท่าทางที่เชื่อมโยงไปถึงผู้คนและสิ่งของต่าง ๆ (ร้อยละ 17.16) อย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่สำหรับชาวจีน ภาษาท่าทางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงินกลับมีความถี่เท่ากับท่าทางที่ใช้แสดงถึงการกระทำต่าง ๆ (ร้อยละ 14.77) และอยู่ในลำดับที่สาม สะท้อนให้เห็นถึงการให้คุณค่ากับมิติทางเศรษฐกิจและการประกอบธุรกิจในสังคมจีนที่สูงกว่า

ความแตกต่างนี้อาจอธิบายได้จากกรอบแนวคิดของ Hofstede (2001) เกี่ยวกับมิติทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะมิติด้านปัจเจกนิยม-คตริวมหมู่ (Individualism-Collectivism) และการมุ่งเน้นความสำเร็จทางวัตถุ (Masculinity) ซึ่งมีอิทธิพลต่อการให้ความสำคัญต่อเรื่องเศรษฐกิจและสถานภาพทางสังคมในวัฒนธรรมจีนมากกว่าวัฒนธรรมไทย ขณะที่สังคมไทยให้ความสำคัญกับ “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล” และ “ความกลมกลืนทางสังคม” ซึ่งสะท้อนผ่านท่าทางที่เน้นการเชื่อมโยงกับผู้คนและสิ่งของมากกว่าเรื่องเศรษฐกิจหรือผลประโยชน์ทางวัตถุ

ในอีกมุมหนึ่ง การตีความดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Hall (1976) เกี่ยวกับวัฒนธรรมบริบทสูง (High-Context Culture) ที่มองว่า วัฒนธรรมไทยและจีนต่างพึ่งพาสัญญาณอวัจนภาษาสำหรับการสื่อสารอย่างมาก แต่ความต่างในจุดเน้นทางสังคม เช่น การให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ของไทยกับประสิทธิภาพและผลลัพธ์ของจีน ได้ส่งผลให้ภาษาท่าทางบางประเภทปรากฏบ่อยต่างกัน ซึ่งไม่เพียงสะท้อนรูปแบบการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ทางอัตลักษณ์ที่ผู้คนในแต่ละวัฒนธรรมใช้เพื่อสร้างและแสดงตัวตนของกลุ่มตนในบริบทสังคมอีกด้วย (Ting-Toomey, 1999)

ดังนั้น ความแตกต่างด้านความถี่และความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยและชาวจีนจึงมีใช่เพียงความต่างทางรูปแบบของอวัจนภาษา แต่เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงรากฐานทางค่านิยมและกรอบความคิดของแต่ละวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Ting-Toomey, 1999) ที่มองว่า ภาษาท่าทางเป็นกลไกสำคัญในการสร้าง สื่อสาร และชี้แจงอัตลักษณ์ของกลุ่มทางสังคมในกระบวนการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ด้านความแตกต่างของประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน ผลการทดสอบความแตกต่างของการแจกแจงประเภทของภาษาท่าทางโดยใช้สถิติ Chi-square test

พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 5.843$, $df = 6$, $p = .4409$) ซึ่งมีค่าระดับนัยสำคัญสูงกว่า .05 แสดงให้เห็นว่าในภาพรวม การใช้ภาษาท่าทางของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวจีนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะใช้รูปแบบของภาษาท่าทางในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

ภาษาท่าทางประเภทที่พบมากที่สุดทั้งในวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนคือท่าทางที่ใช้เพื่อการแสดงออกเกี่ยวกับสิ่งที่คิดภายในจิตใจและการตัดสินใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะร่วมพื้นฐานของมนุษย์ในการใช้การเคลื่อนไหวของร่างกายเพื่อสื่อถึงกระบวนการคิดภายในใจ ท่าทางประเภทนี้มักเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวในขณะที่ครุ่นคิด ไตร่ตรอง หรืออยู่ในกระบวนการตัดสินใจ ทั้งนี้การแสดงท่าทางดังกล่าวมิได้มีเพียงบทบาทในการเสริมคำพูดเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นสื่อช่วยเน้นย้ำและเสริมสร้างความชัดเจนของสารในสถานการณ์ที่คำพูดเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างครบถ้วน

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ McNeill (1992) ในทฤษฎี Gesture and Thought ซึ่งอธิบายว่า “ท่าทาง และ คำพูด” มีใช้ระบบการสื่อสารที่แยกออกจากกัน แต่เป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากระบบการรับรู้ทางปัญญาเดียวกัน กล่าวคือ ทั้งท่าทางและคำพูดเกิดขึ้นพร้อมกันในขณะพูด และสะท้อนกระบวนการคิดภายในของผู้พูดในลักษณะที่สอดคล้องกันอย่างเป็นพลวัต การเคลื่อนไหวของมือ ใบหน้า หรือร่างกาย จึงมิได้เป็นเพียงการประกอบคำพูด แต่เป็น “ภาษาคู่ขนาน” ที่ร่วมสร้างและจัดระเบียบความคิดของผู้พูดในขณะที่สื่อสาร

ในบริบทของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ผลการสังเกตการใช้ท่าทางลักษณะนี้ทั้งในกลุ่มชาวไทยและชาวจีนชี้ให้เห็นว่า ท่าทางที่เชื่อมโยงกับกระบวนการคิดภายในใจอาจถือเป็นท่าทางสากล ที่สะท้อนกลไกทางปัญญาพื้นฐานของมนุษย์มากกว่าจะเป็นลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ระดับของความถี่ รูปแบบการแสดงออก และบริบทของการใช้ท่าทางอาจแตกต่างกันไปตามกรอบค่านิยมทางวัฒนธรรม เช่น ความถ่อมตน การเคารพ หรือการควบคุมอารมณ์ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งอาจส่งผลให้การเคลื่อนไหวหรือการแสดงออกภายนอกมีความละเอียดอ่อนและยับยั้งมากกว่าวัฒนธรรมตะวันตก

สรุปได้ว่า การที่ท่าทางซึ่งสะท้อนการคิดภายในใจปรากฏบ่อยที่สุดในทั้งสองวัฒนธรรมสะท้อนให้เห็นว่า การคิด การรู้สึก และการแสดงออกทางกาย เป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กันอย่างแนบแน่นและเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารมนุษย์โดยธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ McNeill (1992) ที่มองว่า ท่าทางเป็นหน้าต่างสำคัญที่เปิดเผยกระบวนการทางปัญญาและความหมายที่ซ่อนอยู่ในถ้อยคำของผู้พูด

5.2.2 ด้านการเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยกับชาวจีน

ความหมายของภาษาท่าทางของชาวไทยกับชาวจีนทั้งหมดนี้ชี้ให้เห็นว่าชาวไทยและชาวจีนมีความเข้าใจร่วมกันในท่าทางที่มีลักษณะเป็นสัญลักษณ์สากลจำนวนหนึ่ง เช่น สัญลักษณ์ “OK” ทำนิ้วโป้งสื่อถึง “เยี่ยม” ทำหัวใจ และท่าที่สื่อถึง “โทรศัพท์” ท่าทางเหล่านี้ปรากฏอย่างแพร่หลายในสื่อร่วมสมัยและวัฒนธรรมสากล จึงถูกตีความตรงกันทั้งสองสังคม การรับรู้ร่วมกันนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Birdwhistell (1970) ที่ระบุว่าท่าทางบางประเภทเปลี่ยนสถานะเป็น

สัญลักษณ์สากลได้เมื่อถูกใช้ซ้ำและแพร่หลายในสังคมโลก ส่งผลให้ลดความคลาดเคลื่อนในการตีความและเอื้อต่อความราบรื่นของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังสะท้อนความแตกต่างด้านการตีความในท่าทางอีกจำนวนมาก ซึ่งสะท้อนอิทธิพลของบริบททางวัฒนธรรมและระบบความหมายที่แตกต่างกันระหว่างสังคมไทยและจีน ตัวอย่างชัดเจนคือท่าทาง “ไหว้” ซึ่งชาวไทยตีความเป็นทั้ง “สวัสดี” “ขอบคุณ” “ขอโทษ” หรือ “ขอร้อง” อันเกิดจากรากฐานเชิงวัฒนธรรมและพิธีกรรมที่หยั่งรากในสังคมไทย ในขณะที่ชาวจีนตีความเป็น “การเคารพ” เป็นหลัก นอกจากนี้ ท่าทาง “ชูนิ้วก้อย” ซึ่งชาวจีนตีความในเชิงลบ เช่น “ดูถูก” หรือ “อันดับสุดท้าย” กลับได้รับการตีความจากชาวไทยในเชิงบวกเป็น “การสัญญา” หรือ “การขอคืนดี” ซึ่งสะท้อนมิติด้านความสัมพันธ์และความใกล้ชิดในสังคมไทยอย่างเด่นชัด ความแตกต่างดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิด Symbolic Interactionism ของ (Blumer, 1969) ซึ่งชี้ว่า สัญลักษณ์ทางสังคมไม่ได้มีความหมายตายตัว หากแต่ถูกสร้างขึ้นผ่านปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์ร่วมของแต่ละกลุ่มวัฒนธรรม

ความเสี่ยงของความเข้าใจผิดและความขัดแย้งทางการสื่อสาร การตีความภาษาท่าทางที่แตกต่างกันอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิด ความไม่สบายใจ หรือความขัดแย้ง โดยเฉพาะเมื่อท่าทางนั้นเกี่ยวข้องกับน้ำหนัทางอารมณ์หรือความหมายเฉพาะในวัฒนธรรมหนึ่ง เช่น ท่าที่ชาวไทยตีความว่า “สัญญา” แต่ชาวจีนเห็นว่า “ดูถูก” หรือท่าที่เกี่ยวกับอารมณ์รุนแรง เช่น การทบอ ก หรือ กำปั้น ซึ่งอาจมีนัยทางอารมณ์ที่ต่างกันโดยสิ้นเชิง แนวคิดของ Gudykunst and Kim (2017) อธิบายว่า “ความคลาดเคลื่อนในการตีความสัญญา” สามารถกลายเป็นแรงเสียดทานทางการสื่อสาร โดยเฉพาะเมื่อคู่สื่อสารมาจากต่างวัฒนธรรมที่มีระบบความหมายและสมมติฐานพื้นฐานที่ไม่เหมือนกัน

จากการวิเคราะห์การตีความภาษาท่าทางของผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยและชาวจีน สามารถสรุปได้ว่า การตีความภาษาท่าทางมิได้เป็นสากล หากแต่มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับบริบททางวัฒนธรรม ประสบการณ์ทางสังคม และกรอบความคิดที่ผู้ใช้ได้รับการหล่อหลอม ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของ Hall (1976) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการสื่อสารในวัฒนธรรมบริบทสูง (High-context culture) มีลักษณะพึ่งพาสัญญาณอวัจนภาษา หรือสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นคำพูดอย่างมาก ทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีมิติทางวัฒนธรรม (Cultural Dimensions Theory) ของ Hofstede (2001) ที่อธิบายว่า ความแตกต่างด้านค่านิยมและโครงสร้างทางสังคมส่งผลโดยตรงต่อการรับรู้และการตีความสัญลักษณ์อวัจนภาษา โดยพบว่า สังคมไทยเป็นสังคมบริบทสูง (High-context Culture) สังคมบริบทสูงให้ความสำคัญกับนัยแฝง ความสัมพันธ์ และบริบทโดยรอบมากกว่าความหมายตรงตัวของท่าทาง ผู้รับสารต้องอาศัยการตีความบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ สถานการณ์ และเจตนา ร่วม ดังนั้น ท่าทางหนึ่งจึงอาจมีความหมายหลายชั้น เช่น ท่าไหว้ที่รวมทั้งมารยาทสัมพันธ์ภาพทางสังคม และอารมณ์ความรู้สึก การที่ผู้ตอบชาวไทยระบุความหมายหลากหลายและซ้อนทับกันนั้นสอดคล้องกับคุณลักษณะของวัฒนธรรมบริบทสูงโดยตรง

สังคมจีนสมัยใหม่มีลักษณะโน้มไปทางบริบทต่ำ (Low-context Culture) สังคมบริบทต่ำมักตีความสัญลักษณ์ตามความหมายตรงตัว ชัดเจน และเป็นระบบ ภาษาท่าทางจึงถูกมองเป็น “สัญลักษณ์เฉพาะ” มากกว่าสิ่งที่ต้องตีความเชิงบริบท ผู้ตอบชาวจีนมีแนวโน้มระบุความหมายแบบ

ชัดเจนและตายตัว เช่น “ห้าม” “ผิด” “เงิน” หรือท่าทางที่สื่อคำสั่ง/การกระทำเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของวัฒนธรรมบริบทต่ำ

เมื่อบุคคลจากทั้งสองประเภทวัฒนธรรมมาสื่อสารกัน ภาษาท่าทางย่อมมีความเสี่ยงที่จะถูกตีความต่างกัน และอาจก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนหรือความขัดแย้งได้ง่ายกว่าการสื่อสารด้วยวจนภาษา

นอกจากนี้ ยังพบว่าท่าทางบางท่าทางที่ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยมองว่าเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ เช่น “เจ็บใจ” หรือ “ฮึกเหิม” กลับไม่ปรากฏในการตีความของชาวจีน ซึ่งสามารถอธิบายได้จากความแตกต่างทางด้าน การแสดงออกทางอารมณ์ (emotional expression) และค่านิยมทางสังคม โดย Hofstede (2001) ได้อธิบายไว้ในมิติปัจเจกนิยม (Individualism) คติรวมหมู่ (Collectivism) และการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (Uncertainty Avoidance) ว่าสังคมที่ให้ความสำคัญกับการกลมกลืนและความมั่นคงทางสังคมอาจหลีกเลี่ยงการใช้ท่าทางที่สื่อถึงอารมณ์เข้มข้น ขณะที่อีกสังคมหนึ่งอาจเปิดกว้างต่อการแสดงออกเชิงอารมณ์ผ่านท่าทาง

ดังนั้น การทำความเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมและค่านิยมพื้นฐานของผู้รับสารจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการใช้ภาษาท่าทางอย่างมีประสิทธิภาพในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การวิเคราะห์ดังกล่าวไม่เพียงแต่ช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการตีความเท่านั้น แต่ยังช่วยอธิบายถึง รูปแบบการสื่อสารเชิงวจนภาษาที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างกลยุทธ์การสื่อสารที่เหมาะสมและการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างวัฒนธรรมอีกด้วย

สรุปได้ว่า ภาษาท่าทางเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทรงพลัง แต่แฝงความซับซ้อนเชิงวัฒนธรรมอย่างมาก ผลการศึกษานี้เน้นย้ำว่า การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจำเป็นต้องตระหนักถึงระบบความหมายและบริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างสังคมไทยกับสังคมจีน เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในการตีความและป้องกันปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเคารพซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hidayatullah (2014) ซึ่งระบุว่าภาษาท่าทางมีความหลากหลาย และสามารถจำแนกได้หลายประเภท ทั้งนี้ ภาษาท่าทางบางลักษณะเป็นลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ในขณะที่บางลักษณะอาจมีความหมายที่เหมือนหรือใกล้เคียงกันในหลายวัฒนธรรม ขณะเดียวกัน บางท่าทางก็อาจมีความหมายที่แตกต่างกันออกไปตามบริบททางวัฒนธรรมได้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยของงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wen-hui & Xiu-ying (2016) ซึ่งระบุว่า ความเหมือนและความแตกต่างของภาษากายระหว่างวัฒนธรรมมีสาเหตุหลักจาก 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 2) ความแตกต่างในลักษณะนิสัยและวิถีชีวิตประจำวัน และ 3) ความเชื่อทางศาสนาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสื่อสารผ่านภาษากาย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะภาษาท่าทางที่ใช้อวัยวะส่วนนี้มือ มือ ข้อศอก และแขนเท่านั้น ควรศึกษาภาษาท่าทางที่ใช้อวัยวะส่วนอื่น ๆ ของร่างกายเพิ่มเติม

5.3.2 งานวิจัยนี้ไม่ได้พิจารณาปัจจัยเพศ วัย ถิ่นที่อยู่ การศึกษา และอาชีพของผู้ใช้ภาษา ควรศึกษาภาษาท่าทางในสังคมวัฒนธรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากไทยและจีน โดยพิจารณาปัจจัยทางสังคมดังกล่าวประกอบด้วย

รายการอ้างอิง

- Ae, L. J. (2020). A Study on Communication Patterns of the Non-verbal “Hand Gestures” of Arab Jordanians and Koreans. *British Journal of Science*, 19(2), 24–29.
- Al-Bayati, D. A. (2009). A Cross-Cultural Study of Hand Gestures in the War Zone Area. *ADAB AL-RAFIDAYN*, 53, 79–102.
- Birdwhistell, R. L. (1970). *Kinesics and Context: Essays on Body Motion Communication*. University of Pennsylvania Press.
- Blumer, H. (1969). *Symbolic interactionism: Perspective and method*.
- Canhui, H. (2009). *The Study on Finger Language of Chinese Teachers in Classroom* Master’s thesis, Xiangtan University].
<https://chn.oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CMFD&dbnadb=CMFD2011&filename=2010012859.nh&uniplatform=OVERSEA&v=5RF3WZrFUscXTJKrP6LSmf5PuaVG-dVMwrC8PjBGaX2wmEsxiyE2IWgYxbTNNK5U>
- Gudykunst, W. B., & Kim, Y. Y. (2017). *Communicating with Strangers: An Approach to Intercultural Communication* (5 ed.). Routledge.
- Hall, E. T. (1976). *Beyond Culture*. Anchor Press/Doubleday.
- Hidayatullah, R. (2014). Cross Cultural Communication: Different Meaning of Gesture in Several Countries. *Proceedings of International Conference and Seminar on Cross Cultural Understanding*,
- Hofstede, G. (2001). *Culture’s Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions, and Organizations across Nations* (2 ed.). SAGE.
- James, C. (1980). *Contrastive Analysis*. Longman.
- Kirch, M. S. (1979). Non-Verbal Communication across Cultures. *The Modern Language Journal*, 63(8), 416–423.
- Korte, B. (1997). *Body Language in Literature*. University of Toronto Press.
- Lado, R. (1957). *Linguistics across Cultures: Applied Linguistics for Language Teachers*. University of Michigan Press.

- McNeill, D. (1992). *Hand and Mind: What Gestures Reveal about Thought*. University of Chicago Press.
- Morris, D. (2012). *The Naked Ape: A Zoologist's Study of the Human Animal* (revised ed.). Harper.
- Pease, A., & Pease, B. (2004). *The Definitive Book of Body Language: How to Read Others' Thoughts by Their Gestures*. Pease International.
- Sekine, K., Stam, G., Yoshioka, K., Tellier, M., & Capirci, O. (2015). Cross-linguistic Views of Gesture Usage. *Vigo International Journal of Applied Linguistics*, 12, 91–105.
- Shin, S., & Hashimoto, H. (2017). The Effect of Difference of Gesture in Teaching to Cross-Cultural Learners. Proceedings of the 2017 IEEE/SICE International Symposium on System Integration,
- Ting-Toomey, S. (1999). *Communicating across Cultures*. The Guilford Press.
- Wardhaugh, R. (1970). The Contrastive Analysis Hypothesis. *TESOL Quarterly*, 4(2), 123–130.
- Wen-hui, Q., & Xiu-ying, J. (2016). The Similarities and Differences of Gesture Language between China and France in the Perspective of Body Language. *Journal of Shanxi Datong University (Social Science)*, 30(2), 78–82.
- Williams, S. N. (1998). *The Result Rated Handbook of American and Japanese Gestures*. Kodansha International.
- Yuanxue, J. (2022). *Comparison of Sign Language and Communication Strategies in Cross-cultural Communication between China and Italy* The 12th East Asian Chinese Language Teaching Postgraduate Forum Academic, Beijing, China.
- จิรภา นิวัตพันธุ์, อ. ธ., และ ฟิลิปป์ ดิลล์. (2552). ลักษณะนามภาษามือไทย: ทำมือเดี่ยว ทำมือสองมือ คู่ขนาน และทำมือสองมือแตกต่างกัน. วารสารวิทยาลัยราชสุดา, 5(1-2), 4–22.
- อนินทิกา ขจรชีพ. (2550). การศึกษาความเข้าใจภาษาท่าทางตามวัฒนธรรมผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี. . สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิลักษณ์ ธรรมทวีฤกุล และ จิรภา นิวัตพันธุ์. (2551). พยางค์และคำในภาษามือไทย. วารสาร วิทยาลัยราชสุดา, 4(1), 95–113.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	Jiangxing ZHUANG
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ) สถาบันเซียงซีหู มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน (2556)
ผลงานตีพิมพ์	Zhuang, J., & Wutthichamnon, W. (2025). Thai Gestures and Chinese Gestures: A Contrastive Study. <i>Procedia of Multidisciplinary Research</i> , 3(10), 1-11.
รางวัลที่ได้รับ	-

ภาคผนวก

แบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของชาวไทย

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง “ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน: การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ” ของ Mr. Jiangxing ZHUANG นักศึกษาหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การค้นคว้าอิสระเรื่อง “ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน: การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ” มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยและชาวจีน และเพื่อเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยและชาวจีน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด แบบสอบถามชุดที่ 1 จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลภาษาท่าทางที่ชาวไทยและชาวจีนใช้ในการสื่อสาร แบ่งออกเป็นแบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 1B ภาษาท่าทางของชาวจีน ส่วนแบบสอบถามชุดที่ 2 จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมความหมายของภาษาท่าทางและสถานการณ์ที่ชาวไทยและชาวจีนใช้ภาษาท่าทางต่าง ๆ แบ่งออกเป็นแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของชาวไทย เนื้อหา มี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ภาษาท่าทางของชาวไทย ผู้วิจัยขอให้ท่านพิจารณาว่า ภาษาท่าทางในแต่ละภาพนั้นปรากฏใช้ในการสื่อสารของชาวไทยหรือไม่ หากท่านเคยเห็นชาวไทยใช้ภาษาท่าทางนั้น ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางช่อง “ใช่” แต่หากท่านไม่เคยเห็นชาวไทยใช้ภาษาท่าทางนั้น ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางช่อง “ไม่ใช่”

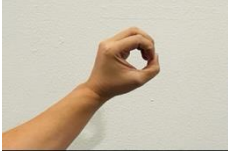

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาษาท่าทางของชาวไทย หากท่านเคยเห็นชาวไทยใช้ภาษาท่าทางแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากภาพภาษาท่าทางที่ปรากฏในตอนที่ 1 ผู้วิจัยขอให้ท่านให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเขียนอธิบาย ถ่ายภาพ หรือวาดภาพลักษณะของภาษาท่าทางที่ท่านต้องการเสนอเพิ่มขึ้นลงในตอนที่ 2 ท่านสามารถเสนอภาษาท่าทางอื่น ๆ เพิ่มเติมได้อย่างอิสระ และไม่จำกัดจำนวนภาพ

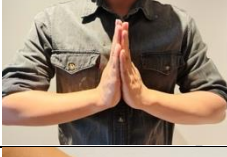

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลภาษาท่าทางที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามชุดที่ 1A นี้ไปใช้ในการสร้างแบบสอบถามชุดที่ 2 ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลในแบบสอบถามดังกล่าวตามความเป็นจริง ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ
Mr. Jiangxing ZHUANG (ผู้วิจัย)

ตอนที่ 1 ภาษาท่าทางของชาวไทย

ขอให้ท่านพิจารณาว่า ภาษาท่าทางในแต่ละภาพนั้นปรากฏใช้ในการสื่อสารของชาวไทยหรือไม่ หากท่านเคยเห็นชาวไทยใช้ภาษาท่าทางนั้น ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางช่อง “ใช่” แต่หากท่านไม่เคยเห็นชาวไทยใช้ภาษาท่าทางนั้น ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางช่อง “ไม่ใช่”

ลำดับ	ภาพภาษาท่าทาง	ใช่	ไม่ใช่
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

ลำดับ	ภาพภาษาท่าทาง	ใช่	ไม่ใช่
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

ลำดับ	ภาพภาษาท่าทาง	ใช่	ไม่ใช่
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			

ลำดับ	ภาพภาษาท่าทาง	ใช่	ไม่ใช่
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาษาท่าทางของชาวไทย

หากท่านเคยเห็นชาวไทยใช้ภาษาท่าทางแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากภาพภาษาท่าทางที่ปรากฏในตอนที่ 1 ขอให้ท่านให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเขียนอธิบาย ถ่ายภาพ หรือวาดภาพลักษณะของภาษาท่าทางที่ท่านต้องการเสนอเพิ่มนั้น ท่านสามารถเสนอภาษาท่าทางอื่น ๆ เพิ่มเติมได้อย่างอิสระ และไม่จำกัดจำนวนภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

第一组调查问卷^{1B}：关于中国人的手势语

该调查问卷是作为独立研究论文：《泰国人和中国人的手势语》构成的一部分，此论文的作者为泰国艺术大学人文学院泰国语言文学硕士庄江兴。

独立研究论文《泰国人和中国人的手势语》旨在分析泰国人和中国人所使用的手势语的种类，并比较泰国人和中国人所使用的手势语的含义。研究工具由两套调查问卷组成，第一组调查问卷旨在收集泰国人和中国人日常生活中用于交流的手势语的数据；第二组调查问卷的目的是收集这些手势的含义以及泰国人和中国人在何种场景中使用这些手势。

本次调查问卷为第一组调查问卷，内容分为以下两部分。

第一部分：关于中国人的手势语。调查人员希望您判断：每张图片中所展示的手势语是否在日常交流中使用？如果您见过在日常生活中中国人使用此手势语，请在“使用”框中打√；但如果您从未见过中国人使用过此手势语，请在“没使用”框中打ü。

第二部分：关于中国日常手势语的建议。除了第一部分表格中所展示的手势语图片之外，您还见过哪些其他类型的手势语？调研人员希望您可以提供相关的建议，您可以在第二部分中添加对其他手势语的文字描述、拍照或绘制图片等。请提供其他任意的手势，且手势的数量没有限制。

调研人员将使用从第一组问卷中收集的手势语的数据用来创建第二组调查问卷以进行进一步的研究。调研人员希望您在调查问卷中提供真实可靠的信息。声明所有收集的数据将用于且仅用于学术论文研究。

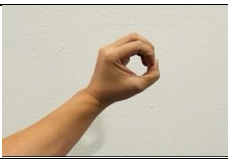

感谢您的合作！

调研人员：庄江兴先生

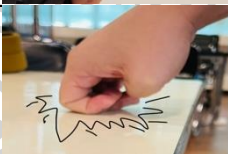

第一部分：关于中国人的手势语。

希望您回答：每张图片中所展示的手势语是否在日常交流中使用？如果您见过在日常生活中有人使用此手势语，请在“使用”框中打√；但如果您从未见过有人在日常生活中使用过此手势语，请在“没使用”框中打√。

序号	手势语图片	使用	没使用
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

序号	手势语图片	使用	没使用
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			

序号	手势语图片	使用	没使用
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			

序号	手势语图片	使用	没使用
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			

第二部分：关于中国日常手势语的建议。

除了第一部分表格中所展示的手势语图片之外，您还见过哪些其他类型的手势语？希望您可以提供相关的建议，您可以在下列空格中添加对其他手势语的文字描述、拍照或绘制图片等。请提供其他任意手势，且手势数量没有限制。

.....

.....

.....

再次感谢您的合作！

แบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง “ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน: การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ” ของ Mr. Jiangxing ZHUANG นักศึกษาหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การค้นคว้าอิสระเรื่อง “ภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน: การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ” มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประเภทของภาษาท่าทางระหว่างชาวไทยและชาวจีนวิเคราะห์ประเภทของภาษาท่าทางของชาวไทยและชาวจีน และเพื่อเปรียบเทียบความหมายของภาษาท่าทางของระหว่างชาวไทยและชาวจีน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด แบบสอบถามชุดที่ 1 จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลภาษาท่าทางที่ชาวไทยและชาวจีนใช้ในการสื่อสาร แบ่งออกเป็นแบบสอบถามชุดที่ 1A ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 1B ภาษาท่าทางของชาวจีน ส่วนแบบสอบถามชุดที่ 2 จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมความหมายของภาษาท่าทางและสถานการณ์ที่ชาวไทยและชาวจีนใช้ภาษาท่าทางต่าง ๆ แบ่งออกเป็นแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย และแบบสอบถามชุดที่ 2B ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวจีน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามชุดที่ 2A ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย ผู้วิจัยขอให้ท่านระบุความหมายของภาษาท่าทางในแต่ละภาพตามที่ท่านเข้าใจลงในตารางช่อง “ความหมาย” (สามารถระบุได้มากกว่า 1 ความหมาย) พร้อมทั้งระบุสถานการณ์ที่ท่านจะใช้ภาษาท่าทางเหล่านั้นลงในตารางช่อง “สถานการณ์ที่ใช้” (สามารถระบุได้มากกว่า 1 สถานการณ์)

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทยที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามชุดที่ 2A นี้ไปวิเคราะห์ประเภทของภาษาท่าทางของชาวไทย และนำไปเปรียบเทียบกับความหมายของภาษาท่าทางของชาวจีนต่อไป ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลในแบบสอบถามดังกล่าวตามความเป็นจริง ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ
Mr. Jiangxing ZHUANG (ผู้วิจัย)

ความหมายและการใช้ภาษาท่าทางของชาวไทย

ขอให้ท่านระบุความหมายของภาษาท่าทางในแต่ละภาพตามที่ท่านเข้าใจลงในตารางช่อง “ความหมาย” (สามารถระบุได้มากกว่า 1 ความหมาย) พร้อมทั้งระบุสถานการณ์ที่ท่านจะใช้ภาษาท่าทางเหล่านั้นลงในตารางช่อง “สถานการณ์ที่ใช้” (สามารถระบุได้มากกว่า 1 สถานการณ์)

ลำดับ	ภาษาท่าทาง	ความหมาย	สถานการณ์ที่ใช้
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

ลำดับ	ภาษาท่าทาง	ความหมาย	สถานการณ์ที่ใช้
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

ลำดับ	ภาษาท่าทาง	ความหมาย	สถานการณ์ที่ใช้
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			

ลำดับ	ภาษาท่าทาง	ความหมาย	สถานการณ์ที่ใช้
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

第二组调查问卷_{2B}：关于中国人所使用的手势语的情境以及手势语的含义

该调查问卷是作为独立研究论文：《泰国人和中国人的手势语：对比研究》构成的一部分，此论文的作者为泰国艺术大学人文学院泰国语言文学硕士学生庄江兴。

独立研究论文《泰国人和中国人的手势语：对比研究》旨在比较泰国人和中国人所使用的手势语的种类，并比较泰国人和中国人所使用的手势语的含义。研究工具由两套调查问卷组成，第一组调查问卷旨在收集泰国人和中国人日常生活中用于交流的手势语的数据，分为问卷1A：关于泰国人的手势语和问卷1B：关于中国人的手势语；第二组调查问卷的目的是收集这些手势的含义以及泰国人和中国人在何种场景中使用这些手势，分为问卷2A：关于泰国人所使用的手势语的含义及使用情境和问卷2B：关于中国人所使用的手势语的含义及使用情境。

本次调查问卷为第二组调查问卷2B：关于中国人所使用的手势语的含义及使用情境。

调研人员希望您在表格中“含义”一栏当中写出对应的每个手势的含义（可以写出超过一个以上的含义）；同时也请您在“使用场景”一栏中写出每个手势会在什么情境下使用（可以写超过一个以上的使用情境）。

调研人员将使用从第二组问卷2B中收集的手势语的数据用来分析泰国人和中国人的所使用的手势语的种类，并比较泰国人和中国人的所使用的手势语的含义。调研人员希望您在调查问卷中提供真实可靠的信息。并声明所有收集的数据将用于且仅用于学术论文研究。

感谢您的合作！

调研人员：庄江兴先生

中国人所使用的手势语的含义以及使用情景。

请您在表格中“含义”一栏当中写出对应的每个手势的含义（可以写超过一个以上的含义）；同时也请您在“使用场景”一栏中写出每个手势会在什么情境下使用（可以写超过一个以上的使用情境）。

序号	手势语图片	含义	所使用情景
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

序号	手势语图片	含义	所使用情景
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

序号	手势语图片	含义	所使用情景
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			

序号	手势语图片	含义	所使用情景
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			

再次感谢您的合作！

รายการอ้างอิง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	Jiangxing ZHUANG
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ) สถาบันเซียงซีหู มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน (2556)
ผลงานตีพิมพ์	Zhuang, J., & Wutthichamnon, W. (2025). Thai Gestures and Chinese Gestures: A Contrastive Study. <i>Procedia of Multidisciplinary Research</i> , 3(10), 1-11.
รางวัลที่ได้รับ	-

